

Gorenjski Glas

PETEK, 3. JUNIJA 2005

Leto LVIII, št. 44, cena 300 SIT, 16 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN OB PETKIH | NAKLADA: 22.000 IZVODOV | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Gorenjska, pokrajina in škofija

V kranjski župniji so prepričani, da bi lahko tudi na Gorenjskem ustanovili novo škofijo.

JOŽE KOŠNJEK

Na torkovem pogovoru v kranjskem župnišču, ki se ga je udeležil tudi apostolski nuncij v Sloveniji msgr. Santos Abril y Castelló, je kranjski župnik in dekan, prelat Stanislav Zidar ponovil predlog za ustanovitev nove škofije na Gorenjskem. V Sloveniji bodo ustanovljene nove škofije. Slovenska škofovska konferenca ima narejene študije, po katerih sta najverjetnejša sedeža novih škofij Celje in Novo mesto.

Med predlogi za nove škofije ni Gorenjske, čeprav govori njeni ustanovitvi v prid veliko razlogov. Dr. Peter Vencelj iz Kranja je v torek opozoril na zaskrbljujoče za-

ostajanje tudi na duhovnem področju, kamor sodi Cerkev. Na Gorenjskem, razen Brezij, ni pomembnejših cerkvenih središč in samostanov, šol in ustanov. Kranj je neuspešno ponujal primeren prostor za oddelke škofijske gimnazije, vendar ni uspel, ker naj bi bil preblizu Ljubljane. Prostorov in krajev, v katerih bi lahko delovale osrednje cerkvene ustanove, je na Gorenjskem še več. Kranjska župnija bo še naprej iskala zaveznike pri prizadevanjih za gorenjsko škofijo, ki bi lahko obsegala načrtovano gorenjsko pokrajino. Nuncij o novih škofijah ni povedal nič določnega. Dejal je, da bodo o njih odločali slovenski škofje in Vatikan.

KRANJ

V Italijo še več mleka

Gorenjski kmetje in posestva vsak dan prodajo v italijanske mlekarne že okrog 120 tisoč litrov mleka, ta količina pa se bo v kratkem še povečala približno za 25 tisoč litrov. Če dnevni odkup pomnožimo s številom dni na leto, to na letni ravni pomeni skoraj 53 milijonov litrov. Po besedah Emila Peternela, direktorja KGZ Sava Lesce, preko njihove zadruga prodajo v italijanske mlekarne 50 tisoč litrov mleka na dan. Že v ponedeljek naj bi se dnevni odkup povečal še približno za 25 tisoč litrov, v tej količini pa je tudi mleko, ki so ga bohinjski kmetje doslej prek Save prodajali v vipavsko mlekarno. Preko Govedorejskega poslovnega združenja prodajo v Italijo še dodatnih 70 tisoč litrov mleka. C.Z.

Franc Gajšek na skupščini presenetil delničarje Sava

Tuji investicijski skupini menda želita kupiti vsaj četrtino Savinih delnic.

SIMON ŠUBIC

Kranj - Na sredini skupščine delniške družbe Sava - o sklepih poročamo na 21. strani je za pravo presenečenje poskrbel podjetnik Franc Gajšek, tudi delničar kranjske družbe in predsednik nadzornega sveta Metalke trgovina, ki poseduje za okoli 100 milijonov tolarjev Savinih delnic. Upravo in ostale lastnike je namreč seznanil, da se za nakup vsaj 25-odstotnega deleža družbe zanimata skupini investitorjev iz tujine. "To so portfeljski vlagate-

lji, ki bi investirali dolgoročno in jih zanima donos," je za nacionalni radio pojasnil Gajšek, ki naj bi bil posrednik pri nakupu.

Za namero po nakupu tako velikega lastniškega deleža je vodstvo Save prvič slišalo na skupščini in o njej dvomi. Predsednik uprave Janez Bohorič nam je tako včeraj povedal: "Veseli nas, da se po navedbah gospoda Gajška za nakup več kot 25-odstotnega deleža Save zanimata kar dve tuji investicijski skupini, ki bi investirali dolgoročno in ki ju zanima do-

nos, vendar o tem zaenkrat ne vemo nič več, kot je Gajšek povedal na skupščini. Zadevo bo mogoče komentirati, ko bomo imeli več informacij o tem. Morebitna odločitev o prodaji deležev pa je seveda na strani sedanjih lastnikov delnic družbe Sava. Cela zgodba pa se mi, glede na način, kako se je začela, ne zdi preveč realna in verjetna."

Predsednik uprave Janez Bohorič je delničarje seznanil s poslovanjem Skupine Sava, ki je bilo leta 2004 zelo uspešno, saj so bili doseženi vsi cilji poslovanja.

Gorenjska Banka **KREDIT**
www.gibk.si V TOLARJIH IN DEVIZAH

Dspot domene.Dspot.SI
kranjski registrator domen .si
info: 04/226 05 99, domene@dspot.si

GG
WWW.GORENJSKIGLAS.SI

CEGRAM
CEGRAM d.o.o., PODREZJE 29, MARLB
Tel.: 04/537-22-00
Betonski tlakovci, robniki,
ograje, cvetlična korita...
SUVARJE V GORENJSKI

DANES PRILOGA
DATEP
www.gorenjski.si

44 AKTUALNO

Privatizacija je edina rešitev

V zadnjih petih letih so Telekom Slovenije vodile kar štiri uprave. Očitno bomo priča še peti. Novemu nadzornemu svetu predseduje nekdanji državni sekretar za telekomunikacije, sedanjí član uprave kranjskega Iskre, emeco Miro Rozman.

GORENJSKA

Odločili brez opozicije

Čeprav se svetniki petih političnih strank in list niso udeležili nadaljevanja seje radovljiškega občinskega sveta, se je svet kljub temu odločil o gradnji oskrbovanih stanovanj v Radovljici. Opozicija je menila, da gradivo in odgovori niso ustrezni.

GORENJSKA

Bojkot izredne seje

Svetniška skupina Liberalne demokracije Slovenije v Trzinu je sklicala izredno sejo občinskega sveta, ker je želela opozoriti javnost na zaskrbljujoče ugotovitve Računskega sodišča o poslovanju občine. Seja ni bila sklepna. Opozicija trdi, da se župan boji razprave o nepravilnostih.

SNOVANJA

Glasbo približati ljudem

Skladatelj Alojz Ajdič iz Britofa pri Kranju je po libretu Marka Selana napisal za današnji čas zelo aktualno opero Brata, saj govori o polpretekli zgodovini, ki še vedno deli Slovence. Osrednji lik opere je slovenska mati, ki ljubi svoje otroke.

VREME

Danes bo pretežno jasno. Jutri dopoldne bo sončno, popoldne bo oblačnost od zahoda naraščala. V noči na nedeljo in v nedeljo dopoldne bo deževalo.

13/27°C
jutri: oblačnost bo naraščala

vsebinska

4

5

14, 15

KRATKE NOVICE

Za spoštovanje poslovnika

Radovljica - Svetniki SDS, NSI, SMS, SLS in OPL občine Radovljica so po polemiki razpravi predčasno zapustili 24. redno sejo občinskega sveta. 31. maja pa so prejeli vabilo, da bi prekinjeno sejo nadaljevali. Sklic seje smatrajo za neveljaven, saj bi se po poslovniku gradivo moralo poslati 7 dni pred dnevom določenim za sejo. Svetniki se seje ne bodo udeležili, kajti zavzemajo se za spoštovanje poslovnika. D.F.

Opravičilo

V prispevku z naslovom "Genocid kazniv tudi pred letom 1948" (Gorenjski glas 31.5.2005, str. 2) sem se zmotil, ko sem v prvem stavku zapisal, da je Vrhovno sodišče opozorilo, da je za poveljne poboje veljala 4. haaška konvencija iz leta 1907. V resnici je to sporočilo objavilo Vrhovno državno tožilstvo. Vrhovnemu sodišču in prizadetim se za napako opravičujem. Dominik Frelj

V prispevku z naslovom "Genocid kazniv tudi pred 1948" (Gorenjski glas, 31.05.2005, str. 2) je navedeno, da se je Vrhovno sodišče odzvalo na trditve nekaterih pravnikov v zvezi s tematiko genocida. Trditve v besedilu so neresnično in napačno pripisane Vrhovnemu sodišču. Vrhovno sodišče ali njegovi predstavniki se v zvezi s to tematiko niso na noben način odzvali, podajali kakršnekoli izjave ali to vprašanje sploh obravnavali. VRHOVNO SODIŠČE RS, Gregor Stojin, svetovalec VSRS

**OB 80. OBLETNICI
ISKRENO ČESTITAMO DUŠANU FELDINU
ZA DOLGOLETNO VODENJE
SIVIH PANTERJEV.**

SIVI PANTERJI, MLD KRANJ IN LDS KRANJ
TER ZAVEZNIŠTVO LIBERALCEV IN DEMOKRATOV ZA EVROPO

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Na potep

Današnja najpomembnejša novica za naše bralce je izid nove priloge Gorenjskega glasa NA POTEPE. Časopis za prosti čas je novi mesečnik, ki bo naročnikom in bralcem po vsej Sloveniji vsak mesec slikovito in informativno predstavil Gorenjsko kot našo najbolj zanimivo turistično regijo. Prva številka je posvečena adrenalinskemu turizmu.

- zanimive reportaže
 - turistične informacije
 - nasveti za potepanja
 - zemljevidi
 - za vse, ki imamo radi našo prelepo, razgibano in bujno Gorenjsko
 - za turiste, potepuhe, raziskovalce, zbiratelje in druge radovedneže
 - za potepanja z vozili, peš ali v mislih
 - za dopust ob ptičjem petju ali z adrenalinom:
- Naročniki časopisa Gorenjski glas prejmete prilogo Na potep brezplačno. Drugim radovednim bralcem pa jo bomo ponudili na začetku vsakega meseca na prodajnih mestih Dela prodaje, na Petrolovih bencinskih servisih in v poslovalnicah Pošte Slovenija, za 150 tolarjev drobiža.

Fotografiranje z zvezdami slovenskega športa

Naslednjo soboto, 11. 6. 2005, prireja Atletski klub Triglav iz Kranja tradicionalni mednarodni atletski miting mladih. Če bi bili radi več kot le gledalci, če želite deliti veselje zmagovalcev in jim v družbi zvezd slovenskega športa (Jolanda Čepiak, Brigita Langerholc, Rožle Prezelj, Miran Vodovnik, Primož Kozmus, Miran Stanovnik, Primož Peterka, Aleš Brezavšček...) sami izročiti medalje, sodelujte v nagradni igri. Podrobnosti preberite na današnjih športnih straneh.

Današnji športno obarvan kotichek zaključujem z željo, da si čez vikend privoščite kakšno potepanje, v družbi najdražjih, tja, kjer žvrgolijo ptice, in z vsaj kančkom adrenalina. Zagotavljam vam, da bo ponedeljek znošnejši.

Petra Kejžar

Kreativni, a ne politiki

Od začetka demokratičnih sprememb, ko je Jugoslovanska armada zaprla Janeza Janšo, Davida Tasiča, Rudija Borštnerja in Francija Zavrta, letos mineva 17 let. Dogodke poznamo kot afero JBTZ. S tem se je začela pot v neodvisno Slovenijo. Morda je to še posebej markantno letos, ko je prvi te četverice postal predsednik vlade.

DOMINIK FRELIH

Ob tej obletnici smo dva od takratnih udeležencev povprašali, kaj počneta sedaj in zakaj nista tudi onadva v politiki. Franci Zavrta je rekel, da ga je politika ob osamosvojitvi dejansko zamikala. Vendar pa mu je mama iskreno povedala, da je politika kurba. "Glede na to, da pri nas politika še ni profesionalna, bi se moral pripraviti s prijatelji. To pa mi ne diši." V prvih volitvah je bil izvoljen v kranjski občinski svet, vendar se je izselil iz občine, da mu ni bilo treba več sodelovati v njem. Pravi, da bo morda šel v politiko v pokoju, ko bo materialno neodvisen. Že dolgo se uspešno ukvarja z oglaševanjem. "Oglaševanje je bolj obvladljivo področje. Sam pobiraš slavo ali kazen za svoje poslovne odločitve. Delaš s partnerji, ki imajo enake interese. V politiki pa je preveč kompromisov, ki te izčrpajo in se z njimi ne strinjaš." Pravi, da je poslovni svet bolj transparenten. "V politiki je veliko stvari izven tvoje volje in se dogaja mimo tebe. Več je igrice." Pravi, da so si člani skupine JBTZ zelo različni, vendar tudi podobni. Stirje

močni egi, od katerih ima vsak svoje drugačne lastnosti. "Vsak je dober v tistem, kar počne." Vedo, kaj bi v življenju radi. Na vprašanje, ali je Janši kaj nevoščljiv, pravi, da Janši izraža razumevanje, ker mu ni lahko. Vsakemu namreč privoščiti, da ima tudi kaj miru in prostega časa. Tega sedaj Janša nima. David Tasič pravi, da zato ni šel v politiko, ker ne mara nositi kravat. Pravi tudi, da mora biti politik vedno na preži. "Za to

moraš biti rojen talent." Sam se ne čuti, da bi bil. Politika ga nikoli ni mikala in politike pomiluje. Pravi, da Janši sploh ni lahko. Predsednik vlade mora obvladovati vse, tako da za druge stvari zmanjka časa. Sam je uspešen založnik. "To je kreativen poklic. Veseli me delati z ustvarjalnimi ljudmi, kot so pisatelji, fotografi in oblikovalci." Ko je začel, zasebnih založb še ni bilo. Kot založnik tudi lahko reagira na nek po-

memben dogodek. "Če bi imeli založbo med afero JBTZ, bi lahko knjigo izdali že med procesom." Tasič ima založbo od leta 1991. Pravi, da ga sedaj, ko pozna vse v tem poslovnem svetu, začneja že malo dolgočasiti, zato se je lotil raziskovanja starih redkih materialov. Zanimajo ga stari zemljevidi, slike in drugi redki stari predmeti. "Veliko brskam po enciklopedijah in monografijah ter arhivih."

Obvoznice, avtocesta in deponije

V torek je poslanska skupina SDS imela sejo na Bledu. Obravnavali so aktualne politične zadeve in priprave na junijsko sejo poslanske skupine. Seznanili so se s težavami in projekti na Gorenjskem. Gorenjski poslanci pa so še predstavili svoje poglede na nekatere težave in projekte.

DOMINIK FRELIH

Rudi Veršnik, poslanec iz okoliša Komenda in Kamnik je predstavil težave Komende. Kot pravi, je razveseljivo, da ima ta mlada občina kar visok proračun. Zelo pa jo pesti prometni nered križišča pri Mostah. Načrti so že bili za krožno ali semaforizirano križišče, vendar se nobena rešitev ni obnesla. Še najboljšo rešitev vidi v obvoznici od Želodnika preko Vodice do obstoječe povezave z Brniško cesto. Pripravljajo pa tudi novo poslovno cono na 18 hektarjih. Verjetno se bo širila na 75 hektarjev, kajti podjetje LIDL hoče tam zgraditi distribucijski center.

Milenko Ziherl iz Škofje Loke je poudaril pomemb-

nost poljanske obvoznice v Škofji Loki. Povezati želijo centralno Slovenijo s severozahodno. Obvoznica bi izstopila iz avtoceste, šla do Škofje Loke, nadaljevala pot po Poljanski dolini mimo Gorenje vasi in proti Cerknemu. Projekt že pripravljajo. Najprej je treba odkupiti sedem objektov, ki ležijo na predvideni trasi. Vendar so v ponedeljek skupaj s poslanci škofjeloškega območja ugotovili, da so sredstva za cestni program prenizka, kar bi lahko ogrozilo aktivnosti na poljanski obvoznici ter zavlekel zaključek del na odseku Podlubnik - Klanjčar. Naslednji dan so bili na sestanku z ministrom za promet, mag. Janezom Božičem. Nakazali so možno rešitev z amandmajem k obstoječemu rebalansu, ki

bo vložen v naslednjih dneh.

Bojan Starman iz Žirov je nekoliko pokomentiral rebalans letošnjega državnega proračuna. Izpostavil je našo nezmožnost porabe sredstev iz Evropskih skladov. Lani je bilo porabljenega le 54 odstotkov od predvidenega. Po njegovem je odpovedala koordinacija države. Tudi del proračuna za investicije ni bil porabljen v celoti. Za letos obljublja izboljšanje. Katastrofalno se je povečal tudi javni dolg. Iz 1000 milijard tolarjev v letu 2000 na 1600 milijard leta 2004. Po njegovem je treba občutno povečati bruto dodano vrednost na zaposlenega.

Pavel Rupar iz Tržiča je izpostavil pomen izgradnje regijske deponije, ki bi bila

na tromeji Naklega, Tržiča in Kranja. Glede začetka del je optimističen. Drug projekt pa je čimprejšnje dokončanje avtoceste, ki bo po sedanjih predvidevanjih končana leto pred predvidenim rokom. Poudaril je, da se mora Gorenjska spet zbuditi iz razvojnega spanja. "Regijo je treba spet postaviti na čelo razvoja, kjer je že bila," je dodal Rupar.

Blejski župan Jože Antonič, ki je, kot je rekel, prišel k poslancem lobirat, je ugotovil, da očitno blejska obvoznica ni edina, ki jo je treba zgraditi, in poudaril, da bi rad s pomočjo koalicijskih poslancev čim prej zagotovil denar tako za južno kot severno obvoznico. Prioriteta je južna, katere začetek gradnje je predviden za leto 2007.

Privatizacija je edina rešitev

V zadnjih petih letih so Telekom Slovenije vodile kar štiri uprave, v kratkem pa bomo očitno priča še peti.

IGOR ŽERJAV

Novi nadzorni svet, ki mu predseduje nekdanji državni sekretar za telekomunikacije in sedanjí član uprave kranjske Iskraemeco Miro Rozman je za člana uprave imenoval Bojana Dremlja, dolgoletnega predsednika uprave konkurenčnega Simobila in aktualnega predsednika nadzornega sveta. V Telekomu se je zgodil nezasišlan kadrovski prevzem, ki nima nikakršnega temelja v kapitalu ali v normalnem razumevanju poslovnih odnosov. Telekom Slovenije je v večinski lasti države, opisana kadrovska okrepitev pa ni edina, ki ima političen predznak.

Na čelu prve uprave na prelomu drugega in tretjega tisočletja je bil Peter Tevž, ki naj bi ga povezovali tesni stiki s tedanjim generalnim sekretarjem LDS in glavnim kadrovikom v državi Gregorjem Golobičem. Imenovala ga je vlada, prav tako kot njegovega naslednika. Edina razlika je bila, da se je vlada zamenjala, na čelo druge uprave Telekoma pa se je po političnem računu zavihel razpiti Marjan Podobnik. Podobnik kot nekdanji živinorejski pospeševalec in politik z vodenjem poslovnih sistemov

in izkušnjami v gospodarstvu kajpak ni imel pravič skupnega.

Nekaj mesecev po fiasku pomladnih strank na tedanjih parlamentarnih volitvah se je Marjan Podobnik moral posloviti od udobnega fotelja velikega direktorja. Vlada je naposled zadela v polno: za prvega moža Telekoma so imenovali Petra Graška, dotedanega predsednika uprave Adrie Airways, pod vodstvom katerega je bil nacionalni letalski prevoznik uspešno saniran. Izbira se tokrat ni izneverila. Ekipe Petra Graška je v zelo kratkem času nanizala vrsto uspehov. Občutno so znižali število zaposlenih in zmanjšali obseg privilegijev, začeli so ustvarjati sinergijske prednosti in razvijati vizijo nadaljnjega razvoja. Niso le racionalizirali poslovanja, temveč so ustvarili tudi rekordni dobiček. Čista dobičkonosnost prihodkov od prodaje se je v primerjavi s prejšnjimi leti domala podvojila.

Tó za vladajočo LDS s pristojnim ministrom dr. Pavle Gantarjem in predsednikom vlade dr. Janezom Drnovškom na čelu očitno ni bilo dovolj dobro. Graškova uprava je med bistvenimi koraki k posodobitvi podjetja in prilagoditvi trga uvrščala

uvrstitev Telekoma Slovenije na borzo. Preglednost poslovanja in vrednost podjetja bi se na ta način bistveno izboljšala, odprle bi se nove razvojne možnosti, delničarji bi za svoje delnice, ki bi kotirale na organiziranem trgu, dobili pošteno plačilo. Uprava je razmišljala celo o odstopu, ker večinski lastnik ni hotel dati zelene luči za borzno kotacijo Telekoma. Vladajoči koaliciji je rajši dopuščala mešetarnjenje z delnicami na sivem trgu, zaradi česar je bil marsikateri mali delničar gotovo opeharjen.

Kakor koli že, na začetku lanskega leta so Petra Graška kratko malo odstavili. Ustvarjeni rezultati niso bili pomembni. Minister dr. Pavle Gantar je prek nadzornega sveta, ki ga je vodil Leonardo Pekdar, ustoličil Liborja Vončina, dotedanega predstavnika dobaviteljskih podjetij Telekoma. Nasprotje interesov je bilo v nebo vpijoče, vendar se zanje ni nihče zmenil. Vončinova uprava je veliko naporov vložila v zmanjševanje rezultata svoje predhodnice. Računovodska akrobatika jim ni šla povsem od rok, saj je iz poslovnih rezultatov razvidno, da je Vončinova uprava skurila tako rekoč vso rezervo iz dobička v viši-

ni dobre 2,6 milijarde tolarjev, čisti poslovni izid pa je bil približno 20 odstotkov manjši. Nova uprava tudi post festum ne more opravičiti ravnanja (političnih) lastnikov, ki so brez utemeljenih razlogov zamenjali uspešno upravo.

K paleti bizarnih odločitev gotovo sodi tudi imenovanje poslovneža Bojana Dremlja, ki sicer izhaja iz Cerkelj. Dremelj kot dolgoletni predsednik uprave Simobila in po lanski nepričakovani zamenjavi (ko ga je iz vodilnega položaja izrinil nekdanji politik in razpiti podjetnik Zoran Thaler) predsednik njegovega nadzornega sveta, ni bil zgolj poslovnež, ki se je ostro boril s konkurenco. V ozadju naj bi namreč stali jasni avstrijski državni interesi, ki očitno temeljijo na drugačnih temeljih in vrednotah kot slovenski.

Poznavalci napovedujejo, da je Dremljevo imenovanje v Telekomovo upravo le postaja na njegovi poti na najvišji položaj, iz katerega naj bi izrinil Liborja Vončina. Vončina se je v intervjuju za Dnevnik v celoti izognil vprašanju o Dremljevih kvalitetah in nekoliko dvoumno odgovarjal na vprašanja, kako je potekal postopek njegovega imenovanja.

Mrtvim odškodnina ne bo pomagala

Združenje žrtev okupatorjev Kranj je znova opozorilo nemške in slovenske oblasti, da v 60 letih niso uresničile njihovih zahtev.

JOŽE KOŠNJEK

Na svečani akademiji v počastitev 60-letnice konca II. svetovne vojne in vrnitve izgnanih Slovencev na svoje domove, ki je bila konec preteklega tedna v Kranju, so znova opozorili na dolg, ki ga imajo okupatorske države in Republika Slovenija do internirancev, izgnancev, beguncev in ukradenih otrok, ki so morali zaradi načrta o uničenju Slovencev zapustiti svoje domove.

Od skupno 90.000 pregnanih jih je živih še dobra četrtina, ki z vedno manj upanja čakajo, da jim bodo okupatorske države in Slovenija plačale odškodnino za ponižanje in uničeno imetje. Slovenija je le deloma uresničila z zakonom določene obveznosti, od Nemčije in drugih okupatorskih držav pa odškodnina nikdar ni resno zahtevala.

Po mnenju poslanca Evropskega parlamenta Boruta Pahorja ni želela ogroziti nemške podpore pri sprejemanju v Evropsko unijo in Nato. Predsednik

Združenja Tone Kristan je povedal, da iz Nemčije dobivajo odgovore, da zahteve po odškodnini obravnavajo organi zveznega parlamenta in morajo zato še počakati. Iz Italije na zahtevo iz leta 1998 ni glasu, molčijo pa tudi v uradu vlade in na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve. "Ker je povprečna starost še živih žrtev nad 80 let, na pokopališčih ne bomo potrebovali rešitev," je dejal Tone Kristan. Ogorčen je, ker namerava vlada z vojnimi zakoni nagraditi tudi sodelavce okupatorjev, pravice ljudi, ki so trpeli zaradi upora, pa niso uresničene.

Udeleženci akademije so sprejeli resolucijo, ki so jih poslali nemški in slovenski vladi ter državnemu zboru. V obe so zapisali, da so med vojno izgubili človeško dostojanstvo, svobodo in premoženje in da so postali brezpravni sužnji. Odnos do njih je krivičen. Tako pred 60 leti se jim tudi danes zdi, da niso kaj prida vredni in da je zanje zadosti že miloščina.

WWW.GORENJSKI-GLAS.SI

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Boštjan Bogataj, Alerika Brun, Helena Jelovčan, Igor Kavčič, Jože Košnjek, Urša Petemel, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, Suzana P. Kovačič, Štefan Žargič;

stalni sodelavci: Jasna Paladiri, Marjeta Smolnikar, Matjaž Gregorič, Mateja Rant, Mendi Kokot, Miha Naglič, Milena Miklavčič, Renata Škrjanc, Simon Šubic, Dominik Frelih

OBLIKOVNA ZASNOVA

Janej Stritar, Trček

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič, Gorazd Šinik

LEKTORICA

Marjeta Volčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

VODJA MARKETINGA

Petra Kejžar

Darujte mozeg, rešujte življenje

V slovenskem registru je 3816 darovalcev kostnega mozga. V torek vpis novih darovalcev na Jesenicah.

RENATA ŠKRJANC

Ljubljana - Svetovno znana glasbenica Irena Grafenauer je sprožila kolesje. V pravo smer. Pred vseslovensko akcijo je bilo v registru Slovenija Donor 439 darovalcev kostnega mozga, danes jih je 3816. V zadnjih petih mesecih so jih v register vpisali več kot 1200. Vlasta Nussdorfer, višja državna tožilka in predstavnica pobudnic akcije ambasadorke darovanja, je dejala, da želijo, da bi bilo čez nekaj let v slovenskem registru 10.000 darovalcev. Presaditev kostnega mozga je najučinkovitejši način zdravljenja levkemije, vendar zdravniki le pri 25 do 30 odstotkih bolnikov najdejo ustrezne darovalce kostnega mozga med njihovimi družinskimi člani. Za ostale morajo poiskati nesorodne darovalce. Doc. dr. Matjaž

V slovenskem registru Slovenija Donor so v zadnjih petih mesecih vpisali več kot 1200 novih darovalcev kostnega mozga. /Foto: Tina Dokl

Jeras, predstojnik Centra za tipizacijo tkiv, je povedal, da od začetka iskanja darovalca do presaditve običajno minejo štirje meseci. "Vsakdo, ki bi želel postati morebitni darovalec kostnega mozga, se lahko vpiše v

slovenski register nesorodnih darovalcev kostnega mozga Slovenija-Donor, ki deluje v okviru Centra za tipizacijo tkiv na Zavodu RS za transfuzijsko medicino, Šlajmerjeva 6, Ljubljana. Darovalec mora biti povsem

zdrav, nesorodni darovalec je lahko vsaka zdrava oseba med 18. in 55. letom starosti, starost darovalca pri sorodni presaditvi pa ni omejena, le za mladoletne darovalce mora soglasje poleg staršev dati tudi Etična komisija," je pojasnil Jeras.

V Slovenija-transplantu so o darovanju in presaditvi kostnega mozga pripravili in natisnili 100.000 zloženek s sloganom Daj življenju prilžnost, ki jih bodo, kot je povedala prim. Danica Avsec Letonja, direktorica Slovenija-transplant, razdelili po lekarnah, knjigarnah, zdravstvenih domovih, jeseni pa še slovenskim dijakom in študentom. V torek, 7. junija, ob 16 uri, bo na transfuziološkem oddelku Splošne bolnišnice Jesenice akcija pridobivanja darovalcev krvotvornih matičnih celic. Akcija pred dobrim letom je bila zelo uspešna.

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Zoisova 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 (sprejem na avtomatskem odzivniku 24 ur dnevno); uradne ure: vsak delovni dan od 7. do 15. ure / Gorenjski glas je polletnik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (enkrat letno) in sedem lokalnih prilog / Tisk: SET, d.d., Ljubljana / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: turek 200 SIT, petek: 300 SIT; letna naročnina: 26.000 SIT; redni plačniki imajo 20 % popusta, letni 25 % popusta; naročnina za tujino: 100 EUR preračunano v tolarje po srednjem tečaju Banke Slovenije; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po omili; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

KRATKE NOVICE

LESCE

Se drugi del kolesarske steze

Medtem ko so v radovljški občini lani zgradili prvi del kolesarske steze med Lescami in Bledom (od mostu čez Savo do odcepa za Šobec), so pred nedavnim začeli graditi še drugi, 360 metrov dolg odsek od odcepa za Šobec do poti za hipodrom. Občina je za izgradnjo zagotovila v proračunu deset milijonov tolarjev, dela pa bo predvidoma do začetka julija izvedlo Cestno podjetje Kranj. Zanimanje za kolesarsko stezo od Lesc do Bleda je pokazala tudi država. Direkcija za ceste jo bo namreč vključila v državno mrežo kolesarskih poti, prevzela pa bo tudi izgradnjo mostu čez Savo. Občini Radovljica in Bled bosta za to zagotovili vsaka četrtino denarja, fundacija za šport, ki je odobrila občinsko vlogo na razpisu za sofinanciranje športne infrastrukture, štiri milijone tolarjev, ostalo bo prispevala država. Ker rebalans državnega proračuna še ni sprejet, bo investicijo do pridobitve projektnih dokumentacije vodila Občina Radovljica, potem pa jo bo direkcija. C.Z.

VRBA

Sv. Marko s preluknjano streho

Cerkev sv. Marka v Vrbi, ki je postala znana v pesmih Franceta Prešerna, je danes zanemarjena. Njena okoliča je spreminjena v pašnik, lesena streha pa je tako načeta, da so se pojavile že prve luknje. Na obeh straneh strehe zijata luknji za velikost ene prekrivne late. Na robu pa manjka del lesenih plošč. Da ne omenjam mahu, ki se zahrbtno širi naokrog. Če bo šlo tako naprej, je pričakovati, da bo kulturni spomenik začel resno propadati. D. F.

BLED

Pomoč za Majo Jakovljevič

Letos aprila je na Bledu potekala četrta Leo nacionalna konvencija, ki jo je pod okriljem Leo Distrikta 129, Slovenija, to leto organiziral Leo klub Domžale. Gre za podmladek bolj znanih Lions klubov. Na konvenciji so izvolili novega predsednika, Aleksandra Šinigoja (Leo klub Vogrsko), ob tej priložnosti pa so zbrali 301.000,00 tolarjev in jih 171 tisoč namenili Medobčinskemu društvu slepih in slabovidnih Kranj za nakup kalkulatorja z govorno indikacijo za slepo deklico Majo Jakovljevič iz Trzica. 130 tisoč tolarjev so dali Društvu za pomoč mladim v stiski Žarek. Zahvaljujejo se vsem donatorjem in sponzorjem Leo nacionalne konvencije 2005, ki so omogočili celotno izpeljavo te dobrotelne akcije. D.Ž.

DOVJE

Obletnice v spomin na Jakoba Aljaža

Na pragu poletja, v objemu gora so poimenovali prireditve, ki jo kulturno, turistično in planinsko društvo ter krajevna skupnost jutri, 4. junija, ob 20. uri pripravljajo v kulturnem domu na Dovjem. Z diapozitivi, glasbo in izbrano besedo bodo počastili 110-letnico Aljaževega stolpa na Triglavu in 160-letnico rojstva dovškega župnika, gornika in prosvetitelja Jakoba Aljaža. Prireditve bodo ponovili še v nedeljo, 5. junija, ob 20. uri. M. K.

MIHA NAGLIČ

GORENJSKI KRAJI IN LJUDJE OD A DO Ž

Največji čipkarski festival

Ena najbolj skrivnostnih javnih prireditev z visoko udeležbo v Žireh se je zgodila 7. septembra 1952. O njej je v Loških razgledih poročal Božo Račič, v članku Slovensko čipkarstvo s posebnim ozirom na loško območje. "Da pa dobijo čipkarice škofjeloškega območja nekakšno javno priznanje in pohvalo, je priredila Kmetijska zadruga v Žireh s čipkarskim odsekom dne 7. septembra 1952 čipkarski festival z razstavo in tekmovalnim med čipkarskimi združenji v sindikalnem

domu pod pokroviteljstvom predsednika Sveta za prosveto in kulturo Borisa Zihlerja."

Do tu nič nenavadnega, sledijo navedbe neverjetno visoke udeležbe. "Prijavilo se je veliko število čipkaric. Idrinja je prijavila 2500 čipkaric, Žiri 850, Sovodenj 200, Gorenja vas 600, Lučine 100, Poljane 100, Trebija 80 in Železniki 50, skupaj 4630 čipkaric. Festival je bil prava manifestacija našega čipkarstva in je potekal v najlepšem redu in veselim razpoloženju. V ocenjevalni komisiji so bili: Božo Račič kot predsednik komisije, Neža Pelhan, strokovna učitelja iz šole za umetno obrt,

strokovna učiteljica Toni Thalerjeva kot zastopnica DOM, strokovna učiteljica žirovske čipkarske šole Angela Jesenko ter zastopnica čipkaric Marija Tučik. Komisija je soglasno priznala naslednje nagrade: prvo Železnikom (10.000 S din), drugo Idrinji in Žirem (po 8000) in tretjo Gorenji vasi, Hotavljam in Trebiji (po 5000 S din)." (LR XV/1968, 138)

Si predstavljate: 4630 čipkaric, zbranih na isti dan v enem kraju? Po eni strani neverjetno število, po drugi ni pravega razloga, da ne bi ver-

jeli Božu Račiču (1887-1980), direktorju Državnega osrednjega zavoda za žensko domačo obrt v Ljubljani, velikega podporniku in pospevalcu slovenskega čipkarstva, ki je bil tudi sam zraven. Zal nam ni poznan noben dodatni pisni vir, s pomočjo katerega bi lahko navedene podatke preverili, tudi zanesljivih ustnih virov ne poznamo. Da bi z idrijskega konca res prišlo čez grč 2500 klekjaric, kolikor se jih je prijavilo? Večji avtobus po tedanjih serpentinah na cesti Idrinja-Žiri sploh ni mogel peljati, osebni avtomobili še niso bili v rabi, železniške

povezave med krajema ni. So jih vozili s kamioni, so prišle peš, s povstri (bulami) in peharji pod pazduho?

Na čipkarskih festivalih v Idrinji in Železnikih se še danes vsako leto zberejo številne klekjarice, ampak tako veliko se ji pač ne more, ker jih toliko vseh skupaj ni. Leta 1952 gotovo še ni bilo poznejšega rivalstva med Idrinjo, Železniki in Žiri kot tremi največjimi čipkarskimi središči v Sloveniji. "Deželo čipke", kakor je Račičev predhodnik in prvi ravatelj imenovanega zavoda prof. Ivan Vogelšek poimenoval slovensko klekjarstvo

območje, ki je zajemalo doline Idrinje in obeh Sor, je rapsalska meja za četrto stoletje razločila, po vonji so se idrijske in gorenjske klekjarice zagotovo veselile ponovnega združenja ... Pisec teh vrstic bo hvaležen vsakemu, ki bi znal zapisano dopolniti oziroma dodatno razložiti. Hkrati naj bo spomin na največje čipkarsko srečanje vseh časov žirovskim klekjaricam in vsem prijateljem te zlahtne večine spodbuda, da ga vsaj v skromnem obsegu obnovijo v letu 2006, ko bo žirovska čipkarska šola praznovala svojo stoletnico.

Koliko turizma želijo Jesenice

Ohranjene fužine in Golica s ključavnicami ter lega na stičišču poti v osrednjo Evropo so turistične prednosti, ki jih imajo samo Jesenice.

MENDI KOKOT

Jesenice - Mesto je treba narediti živahno in prijazno z zanimivo ponudbo, da se bo zastavil tok turistov, ki se sedaj peljejo mimo. Nujna je tesna povezava s turistično razvitima območjema Kranjske Gore in Bleda, prepoznati je treba projekte, ki jih bo financirala občina in tiste, ki so zanimivi za zasebni kapital, so osnovne misli k strategiji razvoja turizma v jeseniški občini. Okrogla miza 30. maja v organizaciji Razvojnne agencije Zgornje Gorenjske, sicer oblikovalke dokumenta, je pokazala, da je možnosti veliko, pogledi pa različni.

Po mnenju župana Borisa Breganta je prav turizem tista

dejavnost, kjer so možnosti za nova delovna mesta, ki bi zadržala del mladih v domači občini. Zainteresiranega kapitala še ni, zato je začetke z žičnico Španov vrh že financirala občina. Med zamisljivi o večjih vlaganjih so smučišče na Rožci, športno rekreacijski center na Plavškem travniku in turistično naselje v Plavškem Rovtu. Prav pri slednjem pa se je že takoj pokazal odpor domačinov, čeprav je bilo prav to območje s Planino pod Golico še pred pol stoletja znano kot klimatsko zdravilišče. "Rovte so postale nahrbtnik turizem," je slikovito označil pičel uspeh prizadevanj domačih zagnancev za oživitve turizma Franci Smolej iz Turističnega društva Planina pod Golico. Urediti bi

Nekdaj dobro zaseden hotel Belcijan v Planini pod Golico propada, denacionalizacijskemu postopku pa ni videti konca.

bilo treba parkirna mesta, ponuditi spominko, gostinska ponudba je pičla, turističnih postelj ni - s čemer se tudi mesto ne more pohvaliti. Tudi ob

smučišču Rožca se posameznikom porajajo dvorni, češ da je že v visokogorju in na sončni legi, lahko bi negativno vplivalo na kakovostno pitno vodo.

Odločili brez opozicije

Čeprav se svetniki petih političnih strank in list niso udeležili nadaljevanja seje občinskega sveta, je svet kljub temu odločil o gradnji oskrbovanih stanovanj v Radovljici.

CVETO ZAPLOTNIK

Radovljica - Kot je znano, so svetniki SDS, SLS, SMS, N.Si in Obrtniško podjetniške liste prejšnjo sredo pred odločanjem o gradnji oskrbovanih stanovanj za starejše v bližini Doma dr. Janka Benedika v Radovljici zapustili sejo občinskega sveta, ker so ocenili, da pripravljeno gradivo in odgovori, dani v razpravi, ne zadoščajo za odločanje o sodelovanju občine z Nepremičninskim skladom pokojninskega in invalidskega zavarovanja pri gradnji tovrstnih stanovanj. Seja je tedaj postala nesklep-

čna, župan Janko S. Stuček jo je prekinil in sklical nadaljevanje to sredo. Že prejšnji petek je obvestil svetnike, da bo nadaljevanje sklical takoj, ko bo občina prejela naročeni cenilni elaborat o vrednosti občinskega zemljišča, na katerem predvidevajo gradnjo oskrbovanih stanovanj. Ko je občina v torek prejela cenitev, jih je župan še isti dan po telefonu in s kurirsko pošto obvestil o nadaljevanju seje. Ko se je v sredo začelo nadaljevanje seje, je Zvone Prezelj, vodja svetniške skupine SDS, v imenu svetnikov petih strank in list, ki se seje niso udeležili, po-

dal izjavo, da sklic o nadaljevanju seje smatrajo kot neveljavnega, ker vabilo ni bilo poslano sedem dni pred sejo. Vabilu tudi ni bilo predloženo gradivo, prvotno predloženo gradivo pa smatrajo za neprimerno. Po tem je tudi Prezelj zapustil sejo, župan pa je pojasnil, da ni kršil poslovnih določil, saj je sklical nadaljevanje, ne pa nove seje. Svet, ki šteje 26 članov, je bil kljub temu sklepan in je nadaljeval s sejo, svetniki pa so s trinajstimi glasovi za in enim proti podprli predlog, da bi na občinskem zemljišču dovolili ustanovitev stavbne pravice za 99 let

v korist Nepremičninskega sklada, hkrati pa so soglašali z gradnjo oskrbovanih stanovanj na parceli investitorjev Razvojnega centra Radovljica in finančne družbe Wilfan. Občinsko zemljišče, veliko nekaj več kot 1.600 kvadratnih metrov, je po cenitvi vredno 37,6 milijona tolarjev. Nepremičninski sklad naj bi na njem zgradil 14 oskrbovanih stanovanj, ki bi jih prednostno oddajal v najem občanom iz radovljiske občine. Za letos ima v finančnem načrtu zagotovljen denar za pridobitev projektnih dokumentacije in prihodnje leto za gradnjo.

Bojkot izredne seje

Tržiški župan se boji razprave o nepravilnostih, menijo svetniki LDS. Njim sta se pridružila le dva druga svetnika.

STOJAN SAJE

Tržič - Svetniška skupina Liberalne demokracije Slovenije v Tržiču je sklicala izredno sejo občinskega sveta, ker je želela opozoriti javnost na zaskrbljujoče ugotovitve Računskega sodišča o poslovanju občine. V sredo se je zbralo le 9 od 24 svetnikov iz vrst LDS, socialne demokracije in upokojencev. Kot je ugotovil podžupan Dragomir Ficko, zaradi nesklepnosti seje sploh ne more biti.

"Žal nismo uspeli s sklicem izredne seje," je ugotovil Borut Sajovic iz svetniške skupine LDS, ki je vodil novinarsko konferenco. "Pričakovali smo udeležbo župana ali njegovih pooblaščenec, zlasti pa svetnike iz drugih strank. Nikogar ni iz nadzornega odbora, čeprav bi jih morala zanimati problematika poslovanja občine. Očitno je, da se župan Pavel Rupar boji razprav o več kot 60 nepravilnostih, ki jih je odkrilo Računsko sodišče. To so potrdili člani njegove stranke in drugih strank pozicije, ki

so ostali doma. Naš namen je bil, da bi se ob oceni ugotovitev dogovorili o odpravi napak. Na velik primanjkljaj v občinskem proračunu smo že dalj časa zarn opozarjali. Želimo tudi dogovor o prioritetah razvoja občine, saj je ob več nedokončanih naložbah situacija kritična tudi v šolstvu in otroškem varstvu," je poudaril predsednik tržiškega odbora LDS.

Svetnik LDS Anton Horvatič je ocenil, da bi moral biti Rupar kot funkcionar vladajoče stranke za zgled drugim pri

spoštovanju zakonov, a ni. Slabo je tudi delo nadzornega odbora, zato bodo predlagali njegovo razrešitev na redni seji. Kot je menil socialni demokrat Ivan Kapel, je politično nemoralno, da so v njem le člani pozicije. Opozoril je na napake v zakonodaji, ki omogočajo, da je sklic izredne seje občinskega sveta odvisen od županove volje. Govorili so še o težavah, za katere ima vodstvo občine premalo poslušna. Zato se ne čudijo pobudam, da bi ustanovili v Tržiču še kakšno manjšo občino.

KRATKE NOVICE

BRESTANICA

Ko sončki plešejo

Prav ples, pesem in igre so bili glavni povezovalci na sobotnem srečanju, ki ga je že petnajsto leto pripravila Zveza društev za cerebralno paralizo. Tokrat je srečanje organiziralo Društvo Sonček Posavje, ki prav letos praznuje desetletnico delovanja. V idilični naravi ob ribniku v Brestanici se je zbralo več kot 480 članov iz vse Slovenije z namenom, da skupaj preživijo dan. Sonček je s svojim delovanjem in s programi za otroke in odrasle ljudi s cerebralno paralizo prepoznaven prav povsod in njegova podpora je še kako pomembna v času, ko nebo prekrijejo črni oblaki. Sicer pa tudi gorenjski "sončki" ne počivajo, saj so aktivni tako v Varstveno delovnem centru kot pri plavanju, učenju angleškega jezika, razstavljanju ter prodaji svojih izdelkov in še kje. Naslednje leto pa prav njih čaka organizacija podobnega tradicionalnega srečanja.

LETENCE

Divjega odlagališča ni več

Gozd ob križišču spodnje ceste v Letence je že dalj časa odlagališče raznih odpadkov, ki jih brezvestni občani ne morejo ali nočejo odpeljati do bližnje deponije v Tenetišah. Vaščani Letenc so jih v delovni akciji odstranili in pozivajo vse, da v prihodnje tega ne počnejo več in peljejo smeti do bližnje deponije, kjer jih, seveda sortirane, sprejmejo brezplačno. A.M.

KRANJ

Kanjon Kokre še brez brunarice

Načrte za oživetev kanjona Kokre je zaustavilo ministrstvo za okolje in prostor, ki je odreklo soglasje mestni občini Kranj za postavitev brunarice v kanjonu. Z gostinsko ponudbo v njej bi namreč tamkajšnjim (sedaj redkim) sprehajalcem lahko ponudili še kaj več kot zgolj sprehod. Mestna občina je v kanjonu uredila sprehajalno pot, poskrbela za označevalne table, letos je že obnovila koše za odpadke in zabetonirala klopi, ki so bile izrgane iz zemlje, s pridobitvijo soglasja pa bo po besedah Marka Hočvarja, vodje oddelka za gospodarske javne službe v občini še poskušala. D.Ž.

NAKLO

Nagrajenci v Naklem

Komisija za občinska priznanja in odlikovanja je pripravila seznam letošnjih nagrajencev, ki ga je na ponedeljkovi seji potrdil občinski svet občine Naklo. Srebrne plakete bodo prejeli Antonija Pretnar in Janez Pirih iz Podbrezj, Albin Kern in Janez Benegalija iz Zgornjih Dupelj, Mirko Rakovec iz Spodnjih Dupelj, Prostovoljno gasilsko društvo Podbrezje in TVD Partizan Duplje. Bronaste plakete so si prislužili Štefka Pavlin s Police, Ivo Černilec iz Strahinja in Drago Colnarič iz Podbrezj. Predlogov za zlate plakete in podelitev naziva častni občan tokrat ni bilo. Priznanja bodo podelili na slavnostni seji občinskega sveta, ki bo 25. junija v Podbrezjah. S. S.

BISTRICA PRI TRŽIČU

Ženski jezik se je sukal

Gledališka skupina Kulturnega društva Kruh iz Križev je s predstavo komedije Vojmila Rabadana Kadar se ženski jezik ne suče pretekli teden navdušila tudi občinstvo pred cerkvijo v Bistrici pri Tržiču. To je bila že 11. ponovitev predstave in prva na prostem. Igralci Alenka Kozjek, Jana Mirt, Draga Heijden Bajt, Marko Zugalj in David Ahačič so uspešno sodelovali tudi na gorenjskem festivalu komedijantov, glavna igralka Jana Mirt pa je prejela posebno priznanje. Jani, tokrat v moški vlogi Martina Fripponeta, je za uspeh v soboto čestital tudi predsednik Kulturnega društva Slavko Bohinc. J. K.

Pogled pumovcev za ogledalo

Gorenjski udeleženci projektnega učenja za mlade (PUM) so posneli dokumentarni film. Sedemdeset odstotkov udeležencev dokonča šolanje.

RENATA ŠKRJANC

Radovljica - Dvajsetletni Klas je eden od štiridesetih gorenjskih pumovcev, ki letos obiskujejo program projektnega učenja za mlade. Njegova zgodba je ena od štiridesetih. Končati bi moral ekonomsko gimnazijo, vendar je ni. Pravi, da ni bilo prave volje, vztrajnosti in delovnih navad. Potem so ga starši postavili na trda tla in moral se je odločiti. Delati ali nadaljevati šolanje. Odločil se je za slednje. In izkazalo se je, da se je prav odločil, kajti s pomočjo programa PUM (projektnega učenja za mlajše odrasle) končuje šolanje na radovljiški srednji turistični šoli, ki mu bo sledil študij, saj želi postati socialni delavec. "Program je odličen in učinkovit, saj ti povrne učne navade in delovno dis-

ciplino. Brez PUM-a šolanja verjetno ne bi končal," je dejal Klas, eden od petih igralcev dokumentarnega filma z naslovom **Mladost za ogledalom**, ki so ga posneli gorenjski pumovci in ga prejšnji teden predstavil javnosti.

Program PUM je namenjen mladostnikom stari od 15 do 25 let, ki niso dokončali osnovne ali srednje šole in so brez zaposlitve, da dokončajo šolanje, pridobijo nova znanja ter krepijo motivacijo in samozavest. Omenjeni program poteka na Gorenjskem, pod okriljem radovljiške Ljudske univerze, peto leto, kot je povedala njena direktorica Marija Purgar pa letno zanj potrebujejo 18 milijonov tolarjev. Dobri dve tretjini denarja prispeva ministrstvo za šolstvo in šport, ostalo sponzorji in občine Radov-

Gorenjski pumovci z mentoricami Jasmino Šubic, Mojco Solar in Matejo Rozman Amon.

ljica, Bled in Bohinj. Letos program PUM obiskuje 40 udeležencev, način izobraževanja pa je po besedah Jasmine Šubic, ene od treh mentoric (za izobraževanje mladih skrbita še Mojca Solar in Mateja Rozman

Amon), zelo uspešen, saj jih kar 70 odstotkov šolanje uspešno konča. Letošnji osrednji projekt je omenjeni dokumentarni film, poleg tega pumovci sodelujejo tudi pri različnih projektih in interesnih dejavnostih.

Denar le za velike naložbe

STOJAN SAJE

Naklo - Za lansko poslovno leto občine Naklo je bilo značilno, da je bil v primerjavi s planom delež prihodkov znatno višji od odhodkov. V blagajno se je nateklo 1 milijardo in 22 milijonov tolarjev, porabili pa so jih 874,7 milijona tolarjev. Glavni razlog za to so bili zamiki pri dokončanju investicij, je pojasnil župan Janez Štular. Na to neskladje je po pregledu zaključnega računa opozoril tudi nadzorni odbor, ki je sicer

ugotovil formalno skladnost s predpisi. Po razpravi, med katero se je Janez Pivk zanimal za razdelitev subvencij zasebnim podjetjem, so soglasno potrdili odlok o zaključnem računu 2004.

Občinsko vodstvo je znalo tudi neskladja v letošnjem proračunu. Prihodki so se povečali z 1,116 na 1,188 milijarde tolarjev, odhodki pa z 1,320 na 1,467 milijarde tolarjev. Računovodja Dragica Roblek je naštel, da je bil lanski presežek 276 in ne 200 milijonov tolarjev. Za 39 milijonov tolarjev se je povečala tudi primerna poraba na prebivalca. Od države bodo dobili za izgradnjo ceste Polica-Okroglo le 177 namesto 204 milijone tolarjev. Več stroškov bo pri naložbah, od mosta v Dupljah do parkirišča pri OŠ Naklo in dokončanja kanalizacije Podreber ter večnamenskega objekta. Novost je ureditev parkirišč ob cerkvi v Naklem in postavitev oglasnih tabel v Naklem. Kot je dejal Drago Goričan, so za dobrih 17 milijonov tolarjev večji odhodki javne uprave,

zlasti za uvedbo elektronskega pisarniškega poslovanja in za opremo pisarn v večnamenskem objektu. Svetnik Viktor Poličar je opozoril, da so prebivalci Cvetlične ulice v Naklem zaskrbljeni zaradi slabega vzdrževanja ceste. Peter Celar pa je ugotovil, da tudi odbor za komunalo nima dovolj vpliva na zagotavljanje denarja za manjše naložbe. Priporočil je, naj v prihodnje občina nameni več sredstev za vzdrževanje javne razsvetljave, poti in ulic.

Mestni avtobusi vozijo prazni

Nova cena mestnega avtobusnega prevoza je 220 tolarjev. Iz mestnega proračuna je letos za subvencije namenjena za petino manj denarja kot lani.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj - Mestni svetniki so dvignili roke za podražitev mestnega avtobusnega prevoza, ki je doslej znašal 190, poslej pa bo 220 tolarjev. Za subvencioniranje potniških prevozov je občina iz proračuna lani namenila 113 milijonov, letos le še 80 milijonov tolarjev. Slednje je tudi razlog za skoraj 16-odstotno povečanje cene mestnega potniškega prometa. Predlaga-

telji so cenili, da je tolikšna podražitev še dopustna in ne bo vplivala na zmanjšanje potnikov. **Marko Hočvar** iz mestne uprave je dejal, da bodo skušali v prihodnje povabiti večje gospodarske družbe, da bi oglaševale na mestnih avtobusih in tako pridobili potrebna sredstva, da ne bi bilo treba povečevati cene.

Svetniki so izrekli več pripomb na mestni promet: da avtobusi vozijo na pol prazni;

da so zastareli in ekološko neprimerni; da bi bilo smiselno uvesti dnevno vozovnico za vse mestne proge; da bi progo s Savskega otoka do baze na podaljšali še do železniške postaje in tako od tam v mesto vozili množice dijakov, ki se v Kranj pripeljejo z vlakom. Podražitev ni rešitev, zlasti ob dejstvu, da se z avtobusi vozi vse manj ljudi, pretežno dijakov, starejših in socialno ogroženih, je med drugimi dejal **Darko Jarc**, od vseh

svetnikov najmanj naklonjen podražitvi. **Vili Čimžar** iz Alpetoura je odgovoril na nekatera vprašanja svetnikov, povedal je denimo, da je podjetje letos zamenjalo nekaj avtobusov, da tako po ekoloških zahtevah kot po izvenserijski velikosti bolj ustrezajo evropskim standardom, ostale pripombe pa bi terjale širšo razpravo. **Igov Velov** je predlagal, da bi o problematiki mestnega prometa pripravili okroglo mizo.

KRANJ

Občina dobila tožbo z dimnikarji

Mestna občina Kranj je pred letom dni odpovedala koncesijsko pogodbo Dimnikarstvu Dovrtel za izvajanje dimnikarske službe na območju občine. Dovrtelovi so se pritožili, sodišče pa je tožbo pred kratkim zavrnilo. Medtem je občina izbrala novega izvajalca, podjetje Snedim, ki ima po besedah župana **Mohorja Bogataja** izključno pravico do opravljanja dimnikarskih storitev. Pogodba z njim je začasna in velja do sklenitve koncesijske pogodbe med vlado in novim koncesionarjem, izbranim v skladu z določili zakona o varstvu okolja, na podlagi predpisa o načinu izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe. **D.Ž.**

ZGORNJA BESNICA

Nastop najmlajših za starše

Pretekli petek so vrtičkarji in prvošolci Podružnične šole Stražišče v Gasilskem domu v Zgornji Besnici staršem in krajanom pokazali, kaj so se naučili v tem šolskem letu. Peli, plesali in igrali so več kot eno uro. Vrtičkarji so pod vodstvom vzgojiteljic **Ivice** in **Silve** zaigrali predstavo *Kdo je napravil Vidku srajčico*, prvošolci pa so starše navdušili z igro *Mojca Pokrajculja*. **S.K.**

Odpadno železo za poživitev

Potujoča razstava Kaj lahko mladi storimo za okolje se je ustavila na srednji biotehniški šoli.

MATEJA RANT

Strahinj - Srednja biotehniška šola Kranj je v minuli dneh gostila potujočo razstavo srednjih eko šol. Dijaki iz petnajstih srednjih šol so na plakatih predstavili svoja razmišljanja na temo Kaj lahko mladi storimo za okolje. Dijaki kranjske biotehniške šole so ob tem gradbišče ob šolskem posestvu izkoristili še za izdelavo cvetličnih aranžmajev, s katerimi so prikazali, kako je mogoče tudi odpadni material koristno uporabiti.

Vsaka od eko šol si je izbrala določeno temo. Med drugim smo zbirali odpadni papir in dijakom tudi prak-

tično pokazali prednosti reciklaže s tem, da smo jim znižali ceno za fotokopiranje, je razložila koordinatorka eko šole na srednji biotehniški šoli **Marjeta Vovk**. V prihodnje nameravajo poskrbeti tudi za ločeno zbiranje odpadkov v okviru ekološkega otoka, ki so ga postavili ob šoli. Za razstavo so dijaki poleg plakatov na temo odpadkov izdelali tudi aranžmaje s cvetjem in odpadnim materialom iz bližnjega gradbišča. Tudi odpadno železo lahko dobi kontrast so recimo zapisali pod enega od teh aranžmajev, pri katerem se je po kovinski mreži vzpenjalo pisano cvetje.

Na razstavi so dijaki prikazali, kako je mogoče ustvariti sožitje med cvetjem in odpadnim železom. / foto: Gerard Kavčič

Igra jih je navdušila

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj - V Prešernovem gledališču v Kranju so se ta teden predstavile štiri gledališke skupine varovancev, odraslih ljudi z motnjo v duševnem in telesnem razvoju. Prva je nastopila skupina

Modri galeb iz VDC Koper s plesno-gibalno predstavo "Razglednice z morja", mozaikom petih zgodb, ki prinašajo doživljaje, občutke in vzdušje bližine morja. Nastopili so tudi domačini, 18-članska igralska zasedba VDC Kranj z Županovo Mic-

ko. Skupina je odrski krst v Prešernovem gledališču doživela aprila lani z družinsko enodejanko Družinski doživljaji, avtorice **Nade Križnar** in režiserke **Polone Kandus**, ki ji je sledila uspešna ponovitev. Z odlomkom Družinskih doživljajev je na

tokratnem Mini gledališkem festivalu nastopila skupina iz enote Škofja Loka, predstavo je režirala **Magda Malovrh**. Festival je sklenil nastop gledališke skupine enote Tržič s svojo priredbo Družinskih doživljajev v režiji **Jane Vogel**nik Kranjc. Mini Gledališki festival je odprl župan Mestne občine Kranj **Mohor Bogataj** in kot pravi gledališki poznavalec spregovoril ravnatelj Prešernovega Gledališča **Borut Veselko**.

CERKLJE

Sprejeli odlok o odpadnih vodah

Občinski svet občine Cerklje je na zadnji seji sprejel odlok o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne ter padavinske vode. Po njem (veljati bo začel po objavi v Uradnem vestniku občine Cerklje) je priključitev na javno kanalizacijo obvezna povsod, kjer je ta že zgrajena in dolžina internega priključka ne presega 80 metrov na prebivalca. Priključki se izvajajo hkrati z izgradnjo kanala oziroma najkasneje v roku šestih mesecev od začetka obratovanja kanala. Uporabnik mora zgraditi interni priključek na lastne stroške, pred tem pa mora pridobiti soglasje občine in plačati priključnino. Ta odvisno od velikosti vodovodnega priključka znaša od 70 tisoč tolarjev (večina gospodinjstev) do 250 tisoč tolarjev. Nas območjih, kjer še ni urejeno odvajanje in čiščenje odpadnih voda, je obvezna uporaba greznic. Upravljalavec javne kanalizacije mora zagotoviti prevzem blata iz pretočnih greznic vsaj enkrat na štiri leta, nepretočne pa mora redno čistiti. **S.Š.**

ŠENČUR

Pozabili na društvo obrtnikov

Pravilnik o financiranju pospeševanja drobnega gospodarstva, obrti in turizma v letu 2005, ki so ga sprejeli na aprilski seji, je občinski svet občine Šenčur na majski redni seji dopolnil. Iz prvotno sprejetega pravilnika je namreč izpadlo financiranje zagonskih stroškov Društva obrtnikov in podjetnikov občine Šenčur do največ 605 tisoč tolarjev. Že pri obravnavi letošnjega občinskega proračuna so namreč v ta namen povečali sredstva za pospeševanje drobnega gospodarstva. **S.Š.**

Zaupali ste nam doma - zdaj je na vrsti še svet.

KD Prvi izbor,

vzajemni sklad delniških skladov

Vlagajte v najboljše svetovne delniške sklade!

www.kd-prviizbor.si

www.dbo-lzob.si

www.dbo-lzob.si

www.dbo-lzob.si

www.dbo-lzob.si

www.dbo-lzob.si

www.dbo-lzob.si

www.dbo-lzob.si

www.dbo-lzob.si

www.dbo-lzob.si

www.dbo-lzob.si

www.dbo-lzob.si

PRVI MESEC BREZ
VSTOPNE PROVIZIJE
od 16. 5. do 15. 6. 2005!

Zavod potrjen, direktor še ne

V novi dvorani bo imel prednost šport. Vroče debate okrog upravljavca, finančnega načrta in gostinske ponudbe.

SUZANA P. KOVAČIČ

Medvode - Občani, predvsem pa učenci iz Osnovne šole Medvode bodo septembra telovadili v prostorih nove športne dvorane, ki jo gradijo na mestu nekdanje telovadnice ob šoli. Tako je bilo načrtovano in takšna je tudi napoved odgovornih. "Gradnja napreduje po načrtih, že so vidni obrisi celotnega objekta," je povedal Ciril Hočevar, svetovalec župana. S tem bodo pokrili potrebe izvajanja šolskega športnega programa, v popoldanskem in večernem času pa bodo prostori na voljo dejavnostim za občane. Investicija je ocenjena na 830 milijonov tolarjev, od tega prispeva deset odstotkov ministrstvo za šolstvo in šport, ostala sredstva so zagotovili iz občinskega proračuna.

Na zadnji majski dan je bil na seji občinskega sveta na dnevnem redu osnutek Odloka o ustanovitvi Zavoda za šport Medvode. "Upravljanja

Direktor dvorane bo sedel na vročem. / Foto: Tina Dokl

dvorane ne moremo naprtiti šoli," je pojasnila Tatjana Komac, vodja Oddelka za družbene dejavnosti na občini, s čimer se strinjata tudi ravnatelj OŠ Medvode Vojko Bizant in Športna zveza Medvode. Župan Stanislav Žagar je dodal, da je takšna oblika upravljanja s tovrstnimi dvoranami praksa v mnogih slovenskih občinah. Svetniki pa so imeli precej pripomb in so to temo obravnavali pozno v noč. "Kljub temu da smo ves čas vedeli, da bo dvorana zažvela septembra, smo vsebino

osnutka prejeli šele prejšnji teden," je komentiral svetnik Ljubo Jamnik. "Ostajajo odprta vprašanja organizacijskih zadev, novih delovnih mest, poslovnega načrta," je menil svetnik Primož Jurman. "Ne strinjam se z gostinsko dejavnostjo, ker je v bližini šola. Profit prinaša alkohol, ne brezalkoholne pijače," je bila odločna svetnica Marija Kržišnik - Logar. In še beseda svetnika Sandija Bartola: "Trdno sem prepričan, da so argumenti v prid zavoda. Bolj natančno pa moramo

opredeliti zavod kot tržni subjekt in zavod kot proračunski subjekt." Od septembra do konca leta je za poslovanje predvidenih 13 milijonov tolarjev občinskih sredstev.

Svetniki so se odločili za dopolnjeno ime Zavod za šport in prireditve Medvode, kar pomeni, da bo dvorana na voljo tudi za kulturne, turistične in druge prireditve. Na koncu so vendarle sprejeli osnutek odloka z napotilom, naj pripravljavec pripravi predloga upošteva tudi njihove pripombe.

KRATKE NOVICE

KAMNIK

Problematiko Calcita reševala komisija

Župan Tone Smolnikar je na zboru krajanov v Zgornjih Stranjah, ki so se zbrali zaradi problematike kamnoloma Calcita v Stahovici, odločil, da bo v tem tednu ponovno obudil pred časom že delujočo komisijo za spremljanje ekoloških problemov v zvezi z delovanjem Calcita. J. P.

KAMNIK

Umrli slikar Dušan Lipovec

Sredi priprav za Srečanje slikarjev iz vse Slovenije, ki so ga v Kamniku pripravljali na njegovo pobudo, se je v soboto v 53. letu starosti za vedno poslovil akademski slikar Dušan Lipovec. Leta 1952 v Kamniku rojeni umetnik je ustvaril bogat likovni opus, posvečal pa se je tudi kiparstvu, oblikovanju, fotografiji, likovni kritiki in poeziji. Veljal je za enega redkih kakovostnih sodobnih krajanov, svoje motive pa je iskal v Kamniku in okolici ter širše na Gorenjskem in Dolenjskem. Razstavljal je na več kot 150 samostojnih razstavah doma in v tujini, sodeloval pa je tudi na številnih skupinskih razstavah, likovnih kolonijah in delavnicah. Izdal je dve slikarski monografiji, pesniško zbirko ter dve knjigi z likovnimi esei in kritikami. Za svoje umetniške dosežke mu je bilo letos podeljeno tudi srebrno priznanje Občine Kamnik. J. P.

ŽIRI

Najlepše urejene bodo nagradili

Turistično društvo Žiri bo tudi letos ocenjevalo urejenost hiš in njihove okolice. Kriterije za ocenjevanje so tokrat oblikovali skupaj s turističnim krožkom iz osnovne šole Žiri, pri čemer bodo ocenjevali tako cvetje na okenskih policah in balkonih kot zunanjo urejenost hiše ter urejenost dvorišča in zelenice. Pri tem bodo letos zelo natančni, saj bodo pozorni celo na plevel ali mah med tlakovci na dvorišču. Komisija, ki ocenjuje urejenost hiš, bo na terenu do sredine julija. Najlepše urejene hiše po besedah predsednika žirovskega turističnega društva Andreja Poljanška vsako leto tudi nagradijo. "Za nagrado pa se ne morejo potegovati lastniki tistih hiš, ki so bili v preteklih letih že nagradjeni." Kot je še zagotovil Andrej Poljanšek, pa to ne pomeni, da se zato kaj manj trudijo z okrasitvijo hiš z balkonskim cvetjem. M. R.

KOMENDA

Prvi kupci že začeli delati

Poslovna cona Ozka dela v Komendi počasi že postaja gradbišče. Sečnja lesa še poteka, na delu trase bodoče dovozne ceste pa so že izvedli tudi potrebne izkope in tamponsko nasutje, tako da je do nekaterih parcel že možen kamionski dostop. Prvi kupci, med njimi Starman in podjetje Lidl, ki je minuli teden že pridobilo gradbeno dovoljenje, so namreč že začeli z gradbenimi deli. V teh dneh na ozemlju cone poteka čiščenje biomase. Zaradi dvomesečne zamude pri izdaji sklepa o odobritvi skoraj 363 milijonov tolarjev nepovratnih sredstev na občini predvidevajo, da bodo dela na infrastrukturi, ki se bodo začela v juliju, končana do konca leta. J. P.

Predlogi za kamniški spominek

JASNA PALADIN

Zgornje Palovčice - Člani Turističnega društva Kamn'k so v sodelovanju z Mladinskim svetom Kamnik v mesecu aprilu pripravili natečaj za kamniški spominek, h kateremu so privabili učence vseh kamniških osnovnih šol in njihovih podružnic. Odziv učencev, ki so izdelke ustvarjali v okviru likovnega

pouka, je bil zelo pozitiven, zato se je v mesecu dni nabrala cela vrsta zanimivih predlogov, med katerimi so prevladovali Mali grad, Veronika in marmut. Učenci so značilne kamniške motive večinoma risali na papir ali jih upodabljali iz različnih materialov, nekaj najboljših pa je strokovna komisija, ki so jo sestavljale Iva Šubelj Kramar, Tatjana Hlačer in

Martina Lesjak, predstavila na razstavi, ki so jo v nedeljo odprli v Budnarjevi muzejski hiši v Palovčah. "Z današnjo razstavo se natečaj še ni zaključil, saj bomo najboljši motiv, ki ga bomo še izbrali, s pomočjo za to primernega podjetja upodobili na spominku in ga spravili na police", je o nadaljnjih načrtih povedala Alenka Hribar, vodja projekta.

Na natečaju je sodeloval tudi Rok Sušnik iz Mekinj.

MARIJA VOLČJAK

Z LUBNIKOM PO AVSTRALIJI

Zaspale koale in parada pingvinov

Živo nasprotje čudno poskakajočih kengurjev so zaspale koale. Saj ne boste verjeli - koale spijo osemnajst do dvajset ur dnevno! Običajno so aktivne le ponoči. Zvite v klobčič visoko v krošnjah evkaliptusov prespijo večino svojega življenja. Prehranjujejo se namreč z evkaliptusovimi listi in mogočna drevesa so krepko objedena, kjer je več koal. Omamljene od evkaliptusovega olja tako večino dneva prespijo. Lahko bi torej rekli, da se 'zadevajo' vsak dan znova.

Koale so danes zavarovane, saj jih ni več veliko. Vse-

kakor so bile zaradi mehkega krzna včasih lahek plen lovcem. Pred divjimi mačkami in drugimi plenilci so v visokih krošnjah dokaj dobro zavarovane, na tla jih privede le huda žeja, če je z evkaliptusovimi listi ne morejo več pogasiti in so prisiljene poiskati vodo.

Čokate koale s sivim kožuhom, velikim črnim nosom in velikimi ušesi so podobne medvedom, vendar to niso, saj spadajo med vrečarje in samičke nosijo mladiče v vreči ali na hrbtu, imajo pa samo enega naenkrat. Koale imajo zelo dolge prednje okončine, zadnje pa so kratke, na njih pa ostri kremplji, ki jim odlično

služijo pri plezanju po drevesih.

Na turističnem Filipovem otoku, uro in pol vožnje južno od Melbournea, smo imeli pri srečanju s koalami neverjetno srečo. Koala z mladičem se je sredi dneva prebudila in prav nič je niso motili naši fotoaparati in kamere. Sprehodi se je celo po ograji lesenega odra, ki je na višini petih metrov postavljen med evkaliptusi, na katerih živijo koale. Čuvaji parka so nas prosili le, naj se pristrčne koale ne dotikamo, saj smo jo imeli na dosegu roke.

Na jugu otoka smo zvečer doživeli še nepozabno 'parado' pingvinov. Ko je zašlo sonce, so se iz oceana v sku-

Koala z mladičem je bila na dosegu roke, prijazno nam je pozirala.

pinah primajali pingvini, le 40 centimetrov visoki in približno kilogram težki. Počasi, a vztrajno so premagovali peščeno plažo in nato krenili v breg, med grmovje, kjer so jih v gnezdih čakali mladiči. Lovili so od zgodnjih jutranjih ur in za lačne kričace tvorili hrano. V zajetnih

trebuih seveda. Vsak pingvinček ujame več kot dvesto malih ribic dnevno, kar je dovolj za mladiča in zanj.

Pingvinski park je seveda zaščiten in večerni ogled 'parade' pingvinov skrbno nadzorovan. Bliskavice fotoaparata in kamer so strogo prepovedane, kazni visoke. Raz-

35

gledišče nadzirajo čuvaji, ki te takoj opozorijo, če stopiš le korak naprej, kaj šele, da hodiš po plaži. Do razgledišča smo prišli in odšli po lesenih mostovih in pri tem opazovali mladiče, ki so kriče pričakovali starše. Pingvinski park vsako leto obišče več milijonov ljudi.

GORSKI TEK

BELCA

Srečanje na Jepci

Da je Evropa podrla meje tudi v Karavankah, bo dokaz 1. gorski tek Srečanja in pohod na prelaz Jepca (1578 m) do podre Anine kočje pod Kepo. Tako bo s slovenske strani, iz Belce (med Dovjim in Gozd Martuljkom) gorski tek (7 km, 460 m višinske razlike), z avstrijske strani, iz Loč ob Baškem jezeru, pa družinski pohod. Štart teka je v soboto, 4. junija, ob 10. uri v Belci, pohod ob 8. uri v Ločah. Prvi trije absolutno v gorskem teku na razglasitvi ob 13. uri dobijo denarne nagrade (150-100-50 evrov), tekači bodo razdeljeni v pet kategorij. Častno pokroviteljstvo so prevzeli dr. Valentin Inzko, avstrijski veleposlanik v Sloveniji, dr. Ernest Petrič, veleposlanik R Slovenije v Avstriji, Walter Harnisch, župan Bekštajna in Jure Žerjav, župan Kranjske Gore. **M.M.**

LOKOSTRELSTVO

TOLMEZZO

Lokostrelci uspešni v Italiji

Na tradicionalnem lokostrelskem tekmovanju v disciplini field v Italiji je letos tekmovalo 70 lokostrelcev in lokostrelk iz 12 italijanskih in štirih slovenskih klubov. Največ uspehov so dosegli lokostrelci iz Šenčurja, ki so s 6 tekmovalci osvojili 6 medalj. Marjan Podržaj je kljub zgrešeni puščici zmagal pri članih pred Žaretom Krajncem iz Gornjega Grada in Jadranom Čekado iz Ilirske Bistrice. Med članicami je z golim lokom zmagala šenčurska lokostrelka Vlasta Ferencek. Pri članih z olimpijskim lokom je prepričljivo slavil Rok Mažgon iz Škofje Loke, pri mladincih pa Blaž Pintar iz Šenčurja. V konkurenci mladincev z golim lokom sta prvi dve mesti osvojila šenčurska lokostrelca Urban Jelenc in Žiga Krek. Lep uspeh slovenskih lokostrelcev je dopolnila mladinka Manca Leben iz Šenčurja, ki je zmagala in nastreljala boljši rezultat kot najboljša članica z golim lokom. **D.Ž.**

Češi trenirali na Gorenjskem

Češki skakalci, na čelu z Jakobom Jando, so pod vodstvom trenerjev Vasje Bajca in Iva Zupana, zadnje dni trenirali v Kranju in adrenalin sproščali v Lescah.

VILMA STANOVNIK

Lesce - Do začetka prvih tekmovalnih v smučarskih skokih v letošnji sezoni je še dober mesec dni, tako naši skakalci kot njihovi tekmeči na tujem, pa so že opravili prve treninge. Tudi ekipa Češke, ki ima po lanskim uspehim Jakuba Janda tudi v novi sezoni visoke cilje, je letos že zgodaj zastavila s treningi, glavnemu trenerju Vasji Bajcu pa se je kot pomočnik pridružil še en gorenjski strokovnjak, Ivo Zupan.

Oba trenerja sta ekipo čeških orlov ta teden pripeljala na Gorenjsko, kjer pa zadnje dni fantje niso trenirali le na kranjski skakalnici, ampak so se pridružili tudi letalcem in padalcem na letališču v Lescah. "Priprave na novo sezono smo 5. maja začeli s

Češki skakalci Jakob Janda, Jan Mazoh, Jan Matura in Lukaš Hlava so pod budnim očesom trenerjev Iva Zupana in Vasje Bajca sproščali adrenalin v Lescah.

testiranjem na Češkem, sledile so prve telesne priprave, nato pa smo se prejšnji konec ted-

na v tako imenovanem zračniku v Brnu navajali na pozicijo pri skokih. Sedaj treniramo v Kranju, kjer fantje preizkušajo tudi nove smučiče, saj se nekateri ogrevajo za zamenjavo proizvajalcev.

Obisk na Gorenjskem pa smo izkoristili tudi za "adrenalinski trening", vožnjo z akrobatskim letalom in skoke s padali v tandemu. Vse te novosti pač zahteva sodoben način treniranja v smučarskih skokih in tudi fantje so zelo navdušeni, saj tega do sedaj niso počeli. "Je ob adrenalinskem treningu v Lescah povedal trener Vasja Bajc.

Tudi tekmovalci Jakob Janda, Jan Matura, Lukaš

Hlava in Jan Mazoch (zaradi obveznosti v šoli ni bilo Antonina Hajeka in Martina Cikla) so bili nad obiskom v Lescah navdušeni, čeprav so priznali, da jih je bilo med akrobatskimi atrakcijami na nebu precej bolj strah kot skokov na planiški velikanki.

Po večeršnjem treningu v Kranju so češki tekmovalci odpotovali domov, skupaj z našimi skakalci bodo naslednji teden trenirali v Predazzo, nato bodo opravili še trening v Beljaku ter odpotovali na kondicijske priprave na Dugi otok. Znova bodo v Slovenijo prišli v začetku julija, ko bosta na sporedu tekmi v Velenju in Kranju.

Jakub Janda je v tandemu skočil z izkušenim Maksom Humrom.

Še enkrat so dvignili roke gor

Na sklepni prireditvi ob koncu sezone so jeseniški hokejisti pod taktirko kapetana Dejana Varla še enkrat več zapeli letos najbolj priljubljen zmagovalni napev "Dvignimo roke gor!"

VILMA STANOVNIK

Jesenice - "Za nami je sezona, v kateri smo v klubu od zmage do zmage doživeli mnogo lepih trenutkov in se na koncu veselili tudi uspehov z reprezentanco, za katero je nastopalo kar 16 naših fantov. Moram pa povedati, da ni manjkalo tudi težkih dni, ko smo zbirali denar, da

Hokejisti Acroni Jesenic se bodo danes v dvorani na Podnu v Škofji Loki pomerili z državnimi prvaki in mednarodnimi prvaki v dvoranskem hokeju FBC Loka Spiders. Tekma se bo začela ob 19. uri, vstopnine pa ne bo. Vabljeni navijači obeh ekip prvakov!

Pod vodstvom kapetana Dejana Varla so jeseniški hokejisti na slovesnosti ob koncu sezone tudi zapeli.

je klub lahko uspešno napredoval in preživel. Tudi s pomočjo mnogih sponzorjev, zato se tako njim, kot vsem igralcem in ostalim, ki so pomagali klubu, najlepše zahvaljujem," je na sredini slo-

vesnosti ob koncu letošnje hokejske sezone poudaril predsednik HK Acroni Jesenice dr. Slavko Ažman, nato pa po vrsti segel v roke prav vsem igralcem ekipe državnih prvakov.

Kot so povedali fantje, bodo večinoma tudi v novi sezoni ostali v rdečih jeseniških dresih, obveznosti do svojih klubov v tujini imata le Ivo Jan, ki še najmanj za dve sezoni odhaja nazaj v ekipo nemškega Krefelda, ter Tomaž Razingar, ki je še vedno član Pardubic.

"Upam, da nam bo uspelo tudi za novo sezono zbrati dovolj denarja in obdržati večino ekipe, ki jo bomo dopolnili z novimi fanti, ki jih v mlajših jeseniških moštvih res ne manjka," je ob koncu slovesnosti v jeseniškem kinu Železar tudi povedal predsednik Ažman, podžupan Jesenic Branko Noč pa je obljubil, da bo naredil vse, kar je v njegovi moči, da bodo v letu dni Jesenice tudi uradno, z občestnimi tablam, poimenovane "mesto hokeja".

RADIODMEV
90.9, 97.3, 99.3, 103.7 MHz
UKV, STEREO, RDS

Radio Cerkno, d. o. o.
Platiševa ulica 39,
5282 Cerkno
Tel.: 05/37 34 770
Fax: 05/37 34 771
E-pošta:
info@radio-odmev.net

Fotografiranje z zvezdami slovenskega športa

V soboto, 11. 6. 2005, prireja Atletski klub Triglav iz Kranja tradicionalni ATLETSKI MEDNARODNI MITING MLADIH, kjer bodo nastopili atleti iz sosednje Hrvaške, Italije, Avstrije in Slovenije od starosti 5-17 let. Program se bo odvijal preko celega dne s pričetkom ob 11. uri. Vse bralce Gorenjskega glasa vabimo k ogledu zanimivega tekmovanja in k sodelovanju v nagradni igri.

Odgovorite na nagradno vprašanje in morda boste med tistimi, ki bodo podelili medalje najboljšim, skupaj z zvezdami slovenskega športa (Jolanda Čepič, Brigita Langerholc, Rožle Prezelj, Miran Vodovnik, Primož Kozmus, Miran Stanovnik, Primož Peterka, Aleš Brezavšček...).

NAGRADNO VPRAŠANJE: odgovorite na vprašanje pod geslom Katero obletnico obtoja praznuje Atletski klub Triglav leta 2006?
ATLETIKA - pripišite ime in priimek - in pošljite sms na št.: 031/69-11-11 - ali pošljite odgovor na dopisnici - do točka, 7.6.

Tri izbrane nagradjenca bomo objavili v Gorenjskem glasu, v petek, 10.6., in jih obvestili po telefonu ali po pošti.

Slovenska športna revija ŠPORT - junij

V pomembnejših prispevkih se predstavljajo:

- košarkar Primož Brezec: "Zaenkrat se ne vidim na EPI"
- nogometni klub: CMC Publikum, Drava, Olimpija, CSKA
- trener NK Gorica - Pavel Pinc
- rokometni klub Slovan
- trener plavalcev - Roki Plišč
- reprezentanta v taekwondo-ju - Aleš Zornič in Nuša Rajher
- košarkaške prvakinje iz ŽKK Merkur Celje
- rokometni Barcelona
- avtomobilist Borut Bratina
- teniški peščeni kralj Rafael Nadal
- atletinja Carolina Gluh
- miss športa Karmen Urbar
- polni sporti
- NBA, ŠKL, zah itd.

Junjska številka prestižne slovenske revije Šport (na naslovnici jo košarkar Primož Brezec) vas čaka pri vašem prodajalcu časopisov, na revijo pa se lahko naročite tudi po telefonu 01/541 75 48.

Calliope Grand Cuvée Barrique

avstrijsko kakovostno rdeče vino, suho, idealna temperatura serviranja 15 °C, 0,75 l buteljka

Mnenje poznavalcev: prijetno zaznavni sledovi hrasta, intenzivna sadna cvetica, harmonično rdeče vino, dolgo, zelo priporočljivo

SIT 1.197
€ 4,99

Grana Padano - parmezan

v zavoju 300 g

SIT 909
€ 3,79

SIT 669
€ 2,79

Cuvée St. Laurent

selekcija modre frankinje avstrijsko kakovostno rdeče vino, suho, idealna temperatura serviranja 18 °C, 0,75 l buteljka

Mnenje poznavalcev: tipično rdeče vino iz Gradišćanske, klasično, intenziven vonj sadja in polno telo

Bardolino Classico DOC

italijansko kakovostno rdeče vino, suho, idealna temperatura serviranja 17 °C, 0,75 l buteljka

Mnenje poznavalcev: vino z značajem, nekoliko trpko, izrazito suho vino, priporočljivo zlasti k testerinam

SIT 597
€ 2,49

Šunka ali goveji karpачo

v zavoju 150 ali 125 g

SIT 477
€ 1,99

Pecorino Pepato ali Romano - parmezan

v zavoju 275 g ali 250 g

SIT 789
€ 3,29

GUSTO ITALIANO »Prosciutto Crudo« ali »Bresaola«, originalna italijanska kakovost

v zavoju 100 g ali 80 g

SIT 454
€ 1,89

Graf von Kreuzen Grüner Veltliner

avstrijsko kakovostno belo vino, suho, idealna temperatura serviranja med 8 in 10 °C, 0,75 l buteljka

Mnenje poznavalcev: Intenzivna zeleno-rumena barva, trpko, suho, izrazitega okusa, imenitno vino za spremljavo najrazličnejših jedi

SIT 957
€ 3,99

Champagner Beaumont des Crayères Grande Réserve

francoski šampanjec, idealna temperatura serviranja med 8 in 10 °C, 0,75 l buteljka

Mnenje poznavalcev: Zelo majhni biseri, fini bouquet, zaznavna sadna aroma, izredno zapeljiv, čudovit šampanjec po zelo ugodni ceni

SIT 2.755
€ 11,49

SIT 310
€ 1,29

MILFINA Camembert - sir

v zavoju 250 g

Sauvignon Blanc Semillon

novozelandsko belo vino, suho, idealna temperatura serviranja med 8 in 10 °C, 0,75 l buteljka

Mnenje poznavalcev: nota paprike, polno svežine, izrazit značaj, fin okus, suho, čudovito vino tudi za zahtevne gastronomske potrebe, idealno za spremljavo zelenjavnih predjedi in rib

SIT 957
€ 3,99

Selekcija jagodnega izbora

avstrijsko vrhunsko vino, sladko, idealna temperatura serviranja med 8 in 10 °C, 0,375 l buteljka

Mnenje poznavalcev: lepa rumena barva, fina cvetica, nežen okus, zaokroženo telo, ni presladko, zelo harmonično, plemenit vonj zrelega vina, to sladko vino bo navdušilo tudi strokovnjake

SIT 1.077
€ 4,49

MILFINA Traunsteiner Raclette - sir

cena za 1 kg

SIT 1.556
€ 6,49

MILFINA Traunsteiner Bergkaiser - sir

cena za 1 kg

SIT 1.916
€ 7,99

www.hofer.at

Hofer KG, A-4642 Sattledt, Hofer Straße 1

Prodaja samo na končne porabnike. Vse cene se nanašajo na izdelke brez dekorativnega materiala. Na slikah so tudi predlogi za serviranje. Kvaliteto za steklenice ni. Cene vsebujejo vse davke. Tiskovne napake niso izključene. Cene v SIT so samo informativne in odvisne od valutnih razmerij. Minister za zdravje opozarja: Prekomerno uživanje alkohola škoduje zdravju!

Trgovine Hofer v vaši bližini:

Ferlach/Borovlje
Klagenfurt/Celovec

Villach/Beljak
Völkemarkt/Velikovec

Eberndorf/Dobrla vas

Odprto: pon. - pet. 8.30 - 18.30
sob. 8.00 - 17.00

Razvajali bodo vaše lase

Kranj - Razvajamo vaše lase, nam obljublja ekipa podjetja Nus Nus, novega frizerskega salona, ki so ga v sredo odprli v stavbi H8 v Kranju, včeraj pa je četverica stilistov že začela urejati pričeske obiskovalcev. Med posebnostmi novega salona

direktorica Monika Čepin omenja podprtost storitev z računalniškim sistemom, analizo las in lasišča z mikro kamero, poseben postopek ravnanja las, ki je edinstven v tem delu Evrope. Pri oblikovanju pričesk stilisti uporabljajo profesionalno lasno kozmetiko Kadus, razen tega pa ponujajo tudi manikuro, pri kateri uporabljajo izdelke blagovne znamke Abalico. V sredo popoldne so se ob spektakularnem odprtju predstavili svojim prihodnjim strankam. Na sliki: stilisti Gašper Josef, Urška Jerala, Boris Dragan, Helena Murn in Monika Čepin s svojimi modeli.

www.kia.si

Pokaži svojo moč.

Novi Cerato Hatchback Novi dizel 1.5 CRDI s 102 KM.

Klimatska naprava, 2 x Airbag, ABS z EBD, električni paket, servo volan, 3 leta garancije, darilo CD-avtoradio, ...

za 2.999.900 Sit.

KIA KIA MOTORS
The Power to Surprise

KMAG d.d., Lenkova 2, Ljubljana, tel.: 01/5843-402

BLED AVTO AMBROŽIČ d.o.o.
Pungart 2, Ribno, 04/574-1784

KRANJ NASMEH d.o.o.
Hrastje 145, 04/235-1777

Ovadili nekdanjega direktorja porodnišnice

Kriminalisti so zaradi domnevno preplačanih histoloških preiskav ovadili prof. dr. Marka Lavriča, nekdanj direktorja porodnišnice v Kranju.

SIMON ŠUBIC

Kranj - Kriminalisti PU Kranj so ta teden na Okrožno tožilstvo v Kranju podali kazensko ovadbo zoper 66-letnega Tržičana in 58-letnega Ljubljancana, ki ju utemeljeno sumijo storitve kaznivega dejanja zlorabe položaja ali pravic. Najbrž gre za nekdanjega direktorja in predstojnika kranjske porodnišnice prof. dr. Marka Lavriča in direktorja zasebnega podjetja SIZE iz Ljubljane Antona Eržena.

Lavriču očitajo, da je kot bivši direktor javnega zavoda prekoračil svoja pooblastila, ko je sklenil pogodbo o izvajanju histoloških preiskav biopsičnih vzorcev, pri tem pa naj ne bi opravil svo-

je dolžnosti, ko se je ta pogodba izvajala. Dopustil je menda, da je porodnišnica plačevala zasebnemu podjetju več, kot je bilo s pogodbo dogovorjeno in izvedeno. S tem je za javni zavod nastala premoženjska škoda v višini okoli 10 milijonov tolarjev. Kot je znano, Marko Lavrič že ves čas zavrača te obtožbe.

58-letni direktor ljubljanskega podjetja pa naj bi sklenil pogodbo o izvajanju histoloških preiskav, katerih izvajanje je z zakonom v zasebnem sektorju prepovedano in izrabil svoj položaj s tem, da je javnemu zavodu v času izvajanja pogodbenega razmerja zaračunal več, kot je bilo s pogodbo dogovorjeno in dejansko opravljeno.

KRANJ

Na vrsti so končne besede

V obravnavi zoper zakonca Milana in Leo Jakič, ki jima obtožnica po novem očita, da sta v letih 1995 in 1996 osem upnikov skupno ogoljufala za slabih 38 milijonov tolarjev, so v torek končali z dokaznim postopkom. Obravnava se bo tako 17. junija nadaljevala s končnimi besedami obrambe in obtožbe. Ta teden je na prostor za priče stopil upnik Ivan Smolej, ki je decembra 1995 zakoncem posodil 62.500 tedanjih nemških mark. Smolej dopušča možnost, da mu je Milan Jakič kasneje po obrokih vrnil skupno največ pet tisoč mark, tako da naj bi njun dolg skupaj z obrestmi danes znašal že 84 tisoč nekdanjih mark. Kasneje je zoper Jakičeva vložil kazensko tožbo in jo tudi dobil, kljub temu pa mu dolga do danes še nista poplačala.

"Vrneta naj mi vsaj glavnico, če drugega ne moreta. Pravedna imam že dovolj, s tem imam samo stroške," je pojasnil sodnemu senatu, ki mu predseduje sodnica Katarina Turk Lukan, katero je po končanem pričanju Smolej presenetil z vprašanjem, kako naj od obtoženega dobi posojeni denar. Seveda mu ni mogla (in smela) svetovati, tako da je oškodovani upnik dvorano zapustil z besedami: "Ta človek mi je obrnil življenje na glavo za tristo odstotkov." S. Š.

Izgubili računalniki

Neznani lopov je v noči na sredo vlomil v trgovino Janus v Lescah. Odnesele je več osebnih računalnikov, dva LCD monitorja in več digitalnih fotoaparatorov. Podjetje je oškodoval za 1,33 milijona tolarjev. S. Š.

Končno prebrali obtožnico

V sredo je stekla glavna obravnava proti Robertu Rizoskemu, ki ga obtožnica bremeni devetih kaznivih dejanj preprodaje heroina in kokaina.

VALERIJA ČENČUR

Kranj - Na Okrožnem sodišču v Kranju se je v četrtem poskusu začelo sojenje 30-letnemu Robertu Rizoskemu. Še pred začetkom obrambe obtožnice se je odvetnik Živan Mirčič pritožil, da je obtožba nepravomočna in da je zadevo treba vrniti v čas vložitve tožbe. Razlog naj bi bila kršitev pravice do obrambe obdolženega. Prejšnji odvetnik naj bi se namreč odpovedal pravici do ugovora obtožbe, čeprav to lahko stori samo obtoženi. Rizoski ugovora ni vložil, ker je mislil, da bo storil odvetnik. Tožilec za posebne zadeve Andrej Baraga je povedal, da je bil Rizoski poučen o pravici do ugovora in imel možnost komuniciranja z odvetnikom. Če se je odvetnik odpovedal pravici do ugovora, to

pomeni, da je sam ne bo vložil, lahko pa jo vseeno vložil na zahtevo obdolženega. Predsednica senata Andrijana Ahačič se je po odmoru odločila, da je obtožba pravomočna in da se glavna obravnava nadaljuje.

Tožilec je nato prebral obtožnico, ki Rizoskega bremeni neupravičene proizvodnje in prometa z mamili in sicer kar devetih kaznivih dejanj. Šest kaznivih dejanj se nanaša na slabih 100 gramov kokaina in skoraj 50 gramov heroina, ki naj bi jih prodal Avstrijcu Eugenu Raichu. V dveh primerih naj bi obtoženi prodal tajnemu policijskemu delavcu kokain in sicer enkrat nekaj manj kot pet gramov in drugič skoraj 66 gramov v vrednosti 525 tisoč tolarjev. Zadnje kaznivo dejanje, ki ga je obtožen, pa se nanaša na 110,60 gra-

Prihod na sodišče v vpadljivo revijo. / Foto: Tina Dokl

mov heroina, ki ga je hranil doma.

Odvetnik je podal ugovor pravne narave in povedal, da gre v resnici za tri kazniva dejanja in ne devet, kot navaja obtožnica. Povedal je še, da je bil začetek postopka nezakonit. Tajni policijski ukrepi naj bi bili neutemeljeni in poda-

ni samo na podlagi suma. V primeru, da ukrepi niso zakoniti, bi morali izločiti vse dokaze, ki so bili na ta način pridobljeni. Obtoženi je izkoristil pravico do molka, saj se ne bo zagovarjal, niti odgovarjal na vprašanja. Glavna obravnava se bo nadaljevala 8. junija.

Nevarna snov v predoru

MENDI KOKOT

Jesenice - Voznik tovornjaka s cisterno je 1. junija ob 23. uri na Hrušiči zapeljal v karavanški predor. Po približno dveh kilometrih se je iz neznanega vzroka zaletel v steno in pri tem prebil plašč cisterne, iz katere je začela iztekati nevarna snov. "Na srečo so v tem delu predora kamere tako postavljene, da se je videlo, katero snov vozi in smo gasilci dobili že prvo informacijo dovolj točno, da smo vedeli, kakšno opremo potrebujemo. Na mestu nezgode smo ugotovili, da je voznik omotičen, šlo je za lažjo zastropitev z bencinom," je razložil vodja intervencije Matjaž Korbar iz jeseniške poklicne gasilske službe. K sreči je šlo za redno varnostno vajo, ki jih od odprtja predora prav 1. junija 1991 večinoma na dve leti izvajajo izmenjaje z avstrijskimi kolegi.

Vključenih je bilo okoli 40 ljudi, poklicnih in prostovoljnih gasilcev z Jesenic, reševalcev, policistov in delavcev DARS-ove avtocestne baze. Po prvi oceni vodje gasilcev Jožeta Klinarja je bilo posredovanje uspešno, čeprav "ga na vaji vedno kaj polornimo. Tudi letos je prišlo do kratkega stika pri obveščanju reševalcev, ki so malo zakasneli." Če so zadovoljni z usposobljenostjo, niso z opremo. "Vozilo, ki smo ga uporabili kot tehnično, je ustrezno opremljeno za čas pred desetimi leti, vendar za delovanje na cestah izven predora. Če bi imeli večje število ponesrečencev, v tem vozilu nimamo ustrezne zaloge znaka za uspešno zaščito," je še dodal vodja intervencije Matjaž Korbar.

Po besedah vodje enote DARS-a na Hrušiči Janeza Dolžana je bil cilj preizkusiti intervencijske načrte in delovanje

Da ne bi prišlo do vžiga, so gasilci iztekajočo nevarno snov prekrili s peno. / Foto: Tina Dokl

predorske kanalizacije. V štirinajstih letih katastrof ni bilo, v prometnih nesrečah pa so umrli trije ljudje. "Predor je tudi po ocenah mednarodnega združenja avto-moto zvez dober in ima srednjo varnostno oceno. Nevarnost je pri vozni-

kih, ki ne spoštujejo predpisov o omejitvah hitrosti, ne pri napravah, ki jih od lanskega leta posodabljam." Osem kilometrov dolg karavanški predor, skozi katerega letno pelje 2,2 milijona vozil, je bil v času vaje zaprt za ves promet.

KRIMINAL

JESENICE

Odnese baker in medenino

Neznani storilec je v noči na sredo vlomil v ograjeno skladišče na območju Železarne Jesenice. Iz skladišča je odnesel 900 kilogramov medenine. Podjetje Ekovat je s tem oškodoval za 900 tisoč tolarjev. S. Š.

ŠENČUR

Tehniku ukradel strojni nabijač

Na delovišču v Šenčurju je nekdo v noči na sredo vstopil v gradbeni zabojnik. Neznani lump je iz njega odnesel strojni nabijač. Gradbeno podjetje Tehnik iz Škofje loke je s tem oškodoval za 350 tisoč tolarjev. S. Š.

PREMOG
in
DRVA
prodaja
DATRIS
080 2341

NI TREBA, DA JIH JE 300. DOVOLJ JE SAMO EDEN.

Ob sklenitvi zavarovanja stanovanjske opreme na novo vrednost vam podarjamo **varni ključ**. Če ga izgubite, se sam vrne. Z zavarovanjem stanovanjske opreme lahko zavarujete opremo stanovanja oziroma stanovanjske hiše, osebne stvari, gotovino, dragocenosti, umetniške predmete in drugo - tudi odgovornost za odškodninske zahtevke tretjih oseb.

ZAVAROVANJE
STANOVANJSKE OPREME

triglav

080 2341

Snovanja

5 PRILOGA GORENJSKEGA GLASA
UREDNIK: MIHA.NAGLIČ@SIOL.NET

Človeško življenje je načelno že od nekdaj velika vrednota. Na borzah življenja pa kot vsaka delnica dosega zelo različne vrednosti in kljub trendu rasti nenadni padci niso izključeni ...

Ne ubijaj!

MIHA NAGLIČ

To pisanje je spodbudila glavna novica minulega trena: da je Mitja Ribičič, eden od predstojnikov Ozne - Oddelka za zaščito naroda - osumljen genocida nad tem istim narodom. Nekateri pravniki so ga takoj vzeli v bran, češ da je bil genocid v svetovnem pravu razglašen za zločin šele leta 1948. Eno temeljnih pravnih načel pa je, da zakoni ne veljajo za nazaj, temveč od dneva uveljavitve naprej. Pobjo skoraj celega rodu slovenskih domobrancev - samostalnik *genos* pomeni v grščini rod, glagol *occidere* pa v latinščini ubiti - ki se je zgodil junija 1945, naj bi torej v času

svoje izvršitve sploh ne bil zločin?

O tej zadevi bodo odločali naši pravniki. Mi pa se na straneh, ki so v našem časopisu namenjene kulturnemu snovanju, posvetimo širši duhovni razsežnosti tega vprašanja. Kolikšna je pravzaprav vrednost človeškega življenja? Načelno zelo visoka, tako rekoč najvišja možna. Vsi veliki etični in religiozni sistemi poznajo znamenito zlato pravilo: "Ne stori drugemu tega, česar ne želiš, da bi drugi storil tebi." In kdo na tem svetu si želi, da bi te drugi ubili. Torej velja tudi zate: Ne ubijaj!

Tisti, ki so bili na Slovenskem leta 1945 v vlogi zmagovalcev, so torej prekršili to starodavno zapoved. V

veri, v kateri je bila večina od njih vzgojenih, je več kot dobro znana in velja celo za peto izmed desetih božjih zapovedi. Tisti med zmagovalci, ki so postali komunisti, naj bi bili tudi ateisti. A to še ne pomeni, da prepoved ubijanja za njih ne velja. Je univerzalna in ne le krščanska zapoved, velja povsod in v vseh časih. Je načelo svetovnega etosa. Ta pa je širši in globlji od (a)teizmov vseh vrst. Tudi če v nekem kraju in času še ni pravno sankcioniran, na etični ravni zavezuje vsakogar, če to priznava ali ne.

Zlato pravilo in iz njega izvedena prepoved ubijanja je seveda le ideal, h kateremu moramo stremeti v svojem dejanskem ravnanju. V resnici ga kar naprej krši-

mo. Poglejmo samo ravnanje Judov in vseh vrst kristjanov, ki bi jih morala ta božja zapoved še najbolj zavezovati. Prvi jo je prekršil Bog sam. Kmalu po tistem, ko jo je svojemu ljudstvu po Mojzesu posredoval, je temu istemu ukazal pokol v mestu Jeriha. Kristjani so v poznejših časih zagrešili celo vrsto genocidov nad Judi, od srednjeveških do nacističnega holokavsta. Ko so osvajali Ameriko, je špansko konkvisto in ameriško pot na zahod spremljala cela vrsta genocidov nad Indijanci. Katoliška inkvizicija se je znesla nad človeškima podrodovoma čarovnic in svobodomislecev. Sprevrženi kristjani so bili nemalokrat še hujši od nekristjanov. Hitler je bil krščen, Stalin je bil celo semejniščnik ...

Načelnemu dodajmo še zgodovinsko nešteto izpričano spoznanje, izraženo v znamenitem latinskem stavku: *Vae victis!* Gorje premaganim! Izrekel naj bi ga galski vojskovodja Bren, ko je njegova vojska 387/386 pr. Kr. po bitki pri Aliji osvojila Rim. Ko so pozneje Rimljani osvajali Galijo, so enako gorje okusili Galci. Kakih 2000 let pozneje je povsem enaka usoda doletela slovenske domobrance. Danes, 60 let pozneje, si le težko predstavljamo, kakšen masaker so takrat uprizorili. In zdi se, da je v tem pogledu od rimskih časov do 1945 minilo manj časa kot od tiste pomladi do zdaj.

Priznati je treba, da je vrednota človeškega življenja v svetu, ki mu pripadamo danes, neverjetno zrasla. A ne povsod. Na človeških borzah v Srebrenici in Ruandi ni bila v letih okoli 1994 delnica posameznikovega življenja vredna nič. Življenje ameriškega vojaka v Afganistanu in Iranu pa v primerjavi s prejšnjimi vojnami, tudi z vietnamsko, kotira neverjet-

no visoko. Življenje Iračanov komaj kaj. Pa ne, da bi jih pobijali Američani. Ti z ujetimi kljub raznim ekscesom v glavnem ravna jo korektno, v skladu z ženevskimi konvencijami o ravnanju z vojnimi ujetniki in civilnim prebivalstvom v vojni. Iračani se pobijajo predvsem sami med sabo. Žrtve samomorilskih napadalcev so predvsem njihovi rojaki, ameriški vojaki pravzaprav le redko.

Ljudje, ki živimo na severni polobli, zlasti v Evropski uniji in ZDA, priznavamo tako načelno vrednost človeškega življenja kot njeno pravno sankcijo. Kdor ubija, ne bo le grajan, ampak tudi kaznovan! Standard, ki je v tem pogledu dosežen, je visok, najvišji v zgodovini. Hkrati nehoti zapademo v skušnjava, da bi po tem standardu oziroma merilu presojali ravnanje drugih, tako drugje in zdaj kot za nazaj. Ravnanje, kakršnega je osumljen Mitja Ribičič, je z današnjega vidika graje in kazni vredno. Hkrati pa ne smemo pozabiti, da ni bilo življenje premaganca v Evropi spomladi 1945 vredno skoraj nič in da je bilo zmagovalcev, ki so se znašali nad premaganci nič koliko, tudi med krščanskimi zahodnimi zavezniki, ne le med brezbožnimi boljševiki. Staro pravilo zgodovinarjev je, da moramo človeška dejanja presojati najprej v kontekstu kraja in časa, v katerem so se zgodila in šele nato *ex post*, za nazaj. Saj veste: za nazaj ni težko biti pameten.

Vrednost razprave v zadevi Ribičič je po mojem predvsem simbolna. Je v tem, da lahko še okrepi že doseženo veljavo naših etičnih in pravnih norm, ki se tičejo vrednosti človeškega življenja. Lahko bi - Bog daj - utrdila obet, da se med nami kaj podobnega ne bo nikdar več ponovilo!

Črtomir Frelih, Grobek, kolografija, 2004

Vsi veliki etični in religiozni sistemi poznajo znamenito zlato pravilo: "Ne stori drugemu tega, česar ne želiš, da bi drugi storil tebi." In kdo na tem svetu si želi, da bi te drugi ubili. Torej velja tudi zate: Ne ubijaj!

Nova slovenska opera Brata, skladatelja Alojza Ajdiča in libretista Marka Selana, je v današnjem času spet aktualna, saj govori o naši polpretekli zgodovini, ki še vedno deli Slovence. Osrednji lik opere je vendarle slovenska mati, ki ljubi svoje otroke, ne glede na to, kakšni so in kako se odločajo. Zdi se, da je skladatelj prav njej napisal to opero.

Glasbo približati ljudem

ALOJZ AJDIČ, SKLADATELJ OPERE BRATA

IGOR KAVČIČ

Opero ste pisali štiri leta, začeli leta 1998 in jo končali sredi leta 2002, še tri leta pa je potem minilo do krstne uprizoritve pred dvema tednoma v ljubljanski Operi. Kdaj ste občutili, da je vaša opera končana, pred tremi leti ali sedaj, ko ste jo videli uprizorjeno na opernem odru?

"Težko je primerjati tedanje in sedanje občutke. V času, ko opera nastaja, ko ustvarjaš od melodije do melodije, od zborov do zborov, od recitativa do recitativa, ni maš pregleda nad celotnim delom. Šele kasneje, ko se soočiš s celotno materijo, hkrati spoznaš tudi pomembnost posameznih izpovedi v določenem dejanju, in lahko ugotavljaš, ali je vsebina teksta primerljiva z vsebino glasbe. Z vsem tem, kako mi je delo uspelo oziroma kje ga je bilo mogoče potrebno še dopolniti ali spremeniti, pa sem se soočal pri postavljanju dela na operni oder. Resnično sem si opero zelo želel slišati v živo in sedaj, ko sem to doživel, lahko rečem, da sem si tudi v mislih, z manjšimi spremembami, tako tudi predstavljal. Želel sem, da bi bilo to delo neke vrste velika izpoved, veliko doživetje za vse. Libreto je po vsebini dovolj močan, da sem na to besedilo lahko ustvarjal tudi zelo močno in prepričljivo ter izpovedno glasbo."

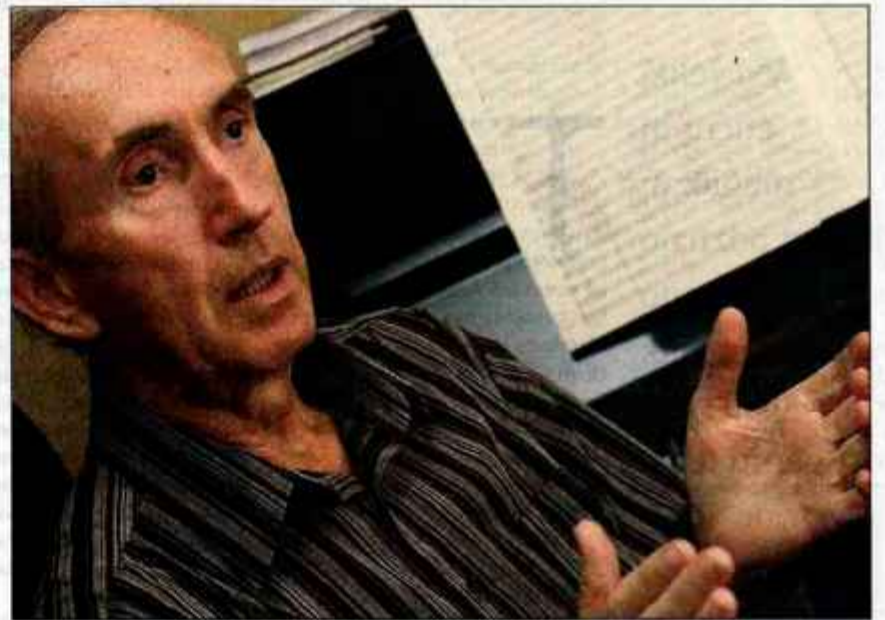
Tudi dirigent opernega orkestra Pierre-Dominique Ponnelle, ki je že izvajal vaša dela, je dejal, da še posebej cenil, da pišete glasbo iskreno in pri ustvarjanju izhajate iz svojih občutij. Vas je tematika tudi tokrat, podobno kot pri pisanju kantate *Taborišče Ravensbrück*, še dodatno motivirala? Gre namreč za kontekst strahot druge svetovne vojne.

"Kantata *Taborišče Ravensbrück* se mi je v času, ko sem jo pisal, zdela najvišji dosežek moje glasbene ustvarjalnosti in ko sem dobil besedilo libretista Marka Selana, sem bil na začetku zelo v dvornih, ali naj se spet ukvarjam z vojno tematiko. Moram priznati, da sem si želel pisati opero z drugačno vsebino, kot na primer življenjsko zgodbo tipa *La Bohème* ali kaj podobnega. Predvsem z manj tragike. Po večkratnem branju sem vendarle našel kar nekaj zanimivih dramsko usmerjenih drobcev v besedilu, pa sem se odločil, da poskusim. In če nekaj začneš, moraš tudi končati. Ker je bilo prvo dejanje predolgo in ga je avtor naknadno krajšal, sem opero začel pisati z drugim dejanjem. V cerkvi. Sledila so dejanja do petega, nazadnje pa sem leta 2002 napisal še prvo dejanje.

Ko sem primerjal dejanja med seboj, sem ugotovil, da moram v prvem dejanju predvsem z melodičnostjo glasbe opozoriti na to ljudsko preprostost, domačnost, ki je bila značilna za povprečno slovensko družino sredi vojne vihre. V iskrenem odnosu med materjo Pavlo, sinom Blažem in hčerko Kristino vendarle ne more biti nič grdega. Zavedel sem se, da tako materi kot Kristini lahko brez kakršnihkoli pomislekov napišem tudi kakšno lepo melodijo, čeprav je bila vojna."

Kar je očitno zbudilo tudi nekatere kritike, ki so sicer pohvalili orkester in pevsko izvedbo, a jim je šla v nos prav ta lahkotnost, naj gre tu za "premalo globok" libreto ali pa za glasbo samo ...

"Pravzaprav sem nekako pričakoval tako reakcijo s strani nekaterih kritikov. Ti pač stremijo le za tem, da bi bila dela, ustvarjena v tem času, moderna, sodobna, v njih pa bi se uporabljali samo glasbeni stili sedanje-

Alojz Ajdič, 28. maja, v svoji delovni sobi v Britofu pri Kranju. / Foto: Gorazd Kavčič

ga časa, disonance, raznorazni eksperimenti v orkestru, bog ne daj, da bi kdo uporabil preprosto in enostavno melodijo. Ta je zaznamovan, da uporablja enostavno, banalno, popevkarško glasbo. Na srečo nisem sam v prepričanju, da je glasba v operi *Brata* tista, ki seže človeku v dušo. Glasba, kakršno si želijo tako poslušalci v dvorani kot pevci na odru. Slednji so mi kar po vrsti govorili, poslušajte gospod Ajdič, končno nam je nekdo zapisal tudi kakšno lepo arijo. Zboristi so dejali, da so se končno učili nekaj, kar jim je tudi všeč. Ko so z *Renskimi nimfami* gostovali v St. Pöltnu, so se pred nastopom menda celo upevali tako, da so peli mojo "...uboga ti slovenska mati...". Po nekaj vajah sem na hodniku opere slišal, ko so žvižgali pesem iz te opere, meni pa se je zdela nekam znana melodija. Vprašal sem, katera melodija je že to, pa so se samo nasmihali ... Pevci so mi rekli, da kakršnega koli mnenja bodo poslušalci, oni imajo to glasbo radi.

Tudi sodobna glasba mora iti naprej, a ne v smislu "riniti skozi zid". Celo svetovno

znani poljski skladatelj Krzysztof Penderecki se je povrnil dva koraka nazaj in sedaj ustvarja v neoromantskem stilu. Neki avstrijski muzikolog se je pred nedavnim spraševal, ali je moderna glasba današnjega časa genialnost ali zabloda. Vse prepogosto se dogaja, da so dvorane na komornih in drugih koncertih tako rekoč prazne. Potrebno se je vprašati, ali še naprej za vsako ceno riniti v modernost ali glasbo spet približati in jo vrniti nazaj ljudem.

Če ti moški na koncu operne predstave napol v solzah iskreno čestita, je jasno, da se ga je glasba dotaknila. Mislim, da je prava ustvarjalnost tista, ki prihaja do ljudi. Očitno je kdo pričakoval, da bo v glasbi, glede na tematiko libreta, kup agresivnosti, neblagozvočnih intervalov, da bo to nekakšna jezna glasba ... Zdaj pa je očitno razočaran, ker vsega tega ni. Po siceršnjih odzivih imam občutek, da so ljudje zelo lepo sprejeli opero."

Opera pri slovenskih skladateljih v zadnjih letih ni ravno priljubljen žanr. Poleg tega,

da manjka libretistov, je "ovira" tudi zahtevnost celotnega projekta odrske uprizoritve opere ...

"Libretistov pri nas tako rekoč ni, Selan je redka izjema, pa še on je po stroki pravnik, seveda pa tudi glasbenik. Finančna stimulacija za tako delo tudi ni ravno velika. Problem je tudi prostor za uprizoritev, saj se operne hiše ponavadi izogibajo novih del, ker so ta manj zanimiva za občinstvo, niso preverjena, ne ve se, ali se bodo dobro prodajala ali ne. Zato sem ravnatelj operi dr. Borutu Smrekarju zelo hvaležen, da je opero uvrstil na program. Poznam te kot skladatelja simfoničnih in koncertnih del in domnevam, da bo tudi opera nekaj podobnega, mi je rekel. Preprosto, zaupal mi je. Poleg tega sem tudi sam že dlje časa želel napisati opero, prav tako pa je Marko Selan z veliko ljubeznijo do glasbe želel napisati besedilo za opero. Tako sva prišla skupaj."

Opera *Brata* je s tematiko bratomora, vsak od njiju se je v vojni namreč znašel na nasprotnem političnem in

"V iskrenem odnosu med materjo Pavlo, sinom Blažem in hčerko Kristino vendarle ne more biti nič grdega. Zavedel sem se, da tako materi kot Kristini lahko brez kakršnihkoli pomislekov napišem tudi kakšno lepo melodijo, čeprav je bila vojna."

POGOVOR

Snovanja

ideološkem bregu, še posebej aktualna v tem času, ko so tovrstne teme znova na površju. Zanimivo, v vlogi partizana nastopa Ivan Andres Arnšek, mlad pevec, ki je ne dolgo tega prišel iz Argentine, v vlogi partizanskega komisarja pa Juan Vasle.

Tako je hotelo naključje. Ivan, katerega starši so po vojni morali pobežniti v Argentino, je odličen pevec, izkazal se je že v Argentini. Zaradi ekonomskih razmer je prišel v Slovenijo in kaj kmalu dobil mesto v ljubljanski Operi. Kot temperamenten mladenič je dobil vlogo Tomaža. Moram priznati, da je vlogo, ki jo je sprejel, tudi samozavestno in zelo prepričljivo interpretiral. Kot mi je povedal, je telefoniral očetu in mu dejal, oče, veš v Ljubljani bom pel partizana. Oče je bil najprej nekaj trenutkov tiho, potem pa je rekel, sinko, glej, da boš dobro pel."

Ste si ogledali katero od ponovitev?

"Ogledal sem si prvo in drugo ponovitev, ko sem na ogled povabil nekaj prijateljev in sorodnikov. Če je bilo na premieri nekaj treme in nekaj zadržanosti, so bili na ponovitvah pevci in orkester zelo sproščeni."

Je bil francoski dirigent vaša izbira?

"Ravnatelj me je najprej vprašal, koga želim, pa sem mu predlagal Marka Letonjo, a je trenutno angažiran v Sviči in bi si težko vzel me-

Prizor iz prvega dejanja: (z leve) Mirjam Kalin v vlogi matere Pavle, Ivan Andres Arnšek v vlogi sina Tomaža in Ariana Debeljak, ki je na premieri odigrala hčer Kristino.

sec in pol prostega časa, prav tako Uroš Lajovic, ki je umetniški vodja Beograjske filharmonije. Na koncu pa je na moj predlog ponudbo ljubljanske Opere sprejel Pierre Dominique Ponnelle. Ob junijskih uprizoritvah bo svojo priložnost dobil obetaven dirigent mlajše generacije Marko Hribernik, ki je kot asistent sodeloval že na pripravah."

Pripravam ste brzkone sledili tudi vi in tako iz prve roke "v živo" lahko preverjali učinek vaše operne partiture ...
"Mesec in pol sem skoraj vsakodnevno odhajal v Ljubljano in ves čas sledil razvoj-

nim elementom opere tako s posameznimi skupinami, kot celotnim pevskim in solističnim kadrom."

Popravki?

"Predvsem smo na predlog lektorice Nevenke Verstovšek vnesli nekaj popravkov v tekst, nekaj malega pa tudi v partituro, v glavnem zaradi prilagoditve posameznim glasovnim zmožnostim pevk oziroma pevcev."

V kakšen čas v vašem ustvarjalnem obdobju sodijo leta, ko ste pisali opero? Delovali ste namreč na različnih področjih, v pedagoškem poklicu, kot glasbenik, pri založbi, v samostojnem poklicu ...

"Dva meseca zatem, ko sem napisal opero, sem se upokojil. Sicer pa v zadnjih letih predvsem veliko komponiram. Mogoče sem prav v najbolj ustvarjalnih letih in upam, da mi ne bo zmanjkalo idej."

Ob klavirju in notnem črtovju sta bila vaši orodji še svinčnik in radirka? (to ugotavljam ob tem, ko si ogledujem originalno partituro opere Brata, zajeto knjigo z besedilom in malim milijonom not in drugih znakov, zapisanih s tehnično natančnostjo arhitekta).

"Danes večina skladateljev piše partiture z računalnikom, sam pa ostajam pri starem načinu. Sicer pa moraš tako ali tako glasbo, preden jo zapišeš, slišati, najprej v mislih in potem na klavirju. Skoraj vedno ostane tako, kot sem si sprva zamislil. Če glasbe ne slišiš v glavi, če ti duša in uho ne povesta pravih tonov, potem glasbe ni in ti tudi noben računalnik ne more pomagati."

Pa vendar, računalnik proizvaja tudi glasbo ...

"Računalnik te lahko zavede. Ne najdeš pravih tonov in jih iščeš ... Sicer pa niti ne vem, kako je iskati in pisati glasbo na računalnik, ker tega ne počnem."

Rodili ste se pred drugo svetovno vojno v Fojnici v Bosni, preživeli vojna leta v Koprivnici na Hrvaškem, šolska leta v Mariboru in Ljubljani, že več kot petindvajset let pa živite in delate v Britofu pri Kranju. Na gorenjsko okolje ste se očitno kar dobro navezali, tako poklicno kot sicer ...

Ko smo pisali o vaši operi, smo v uredništvo Gorenjskega glasa dobili pismo g. Krišlja, ki se vas spominja kot odličnega dirigenta Moškega pevskega zbora Bela ...
"Že mnogo let nazaj so me pevci z Bele prosili, če bi prevzel vodenje zbora, ker je prejšnji dirigent odšel. Rekel sem jim, prav, le če boste stvar vzeli kar se da resno. Tako sem za njih napisal tudi skladbo Orinoko, ki so jo v začudenje zborovskih strokovnjakov kljub zahtevnosti odlično zapeli. Lepe spomine imam na te čase, oni so bili do mene zelo spoštljivi, jaz pa sem iz zbora skušal narediti največ, kar se je dalo."

Ali okolica lahko vpliva na skladatelja tako kot recimo na pisatelja, če dam za primer Žirovnico in okoliške vasi, ali pa slikarja, če omenim območje Škofje Loke in obeh dolin...?

"Mislim, da ne, vsaj na moje delo ne. Mogoče v nekaterih delih Slovenije na ustvarjalce vpliva glasbena tradicija..."

Prekmurci imajo svoj melos, Primorci svojega, belokranj-

ski je zelo značilen, bi lahko rekli, da je gorenjskega naredil kar Avsenik?

"Lahko bi tako rekli. To je lepa glasba, ki jo imajo ljudje radi, in Slovenci vedo, da prihaja z Gorenjskega. Skladatelj Igor Stravinski je nekoč rekel, vsaka glasba ima svojo moč, svojo izpoved, ampak melodična linija je najpomembnejša, ta bo preživela vsa obdobja, vojne in režime. To se je skozi zgodovino tudi pokazalo."

Tule ob klavirju vidim na pol popisano notno črtovje ... komponirate kaj novega?

"Pišem klavirski izvleček iz orkestralne partiture mojega koncerta za klavir in orkester."

Mogoče se bo vaša pot prekrizala s še kakšnim libretistom?

"Nekateri so me že prepričevali, naj se lotim nove opere, pa sem jim rekel, kar napišite libreto, pa se bomo potem pogovarjali. Če se bom spet lotil opere, bo to tekst, ki mi bo zares blizu. Vesel pa sem tokratne izkušnje z opero, saj je postavljati na oder glasbeno dramo nekaj povsem drugega, kot pripravljati skladbo za simfonični orkester."

Vam je bilo kdaj žal, da niste opere napisali že pred dvajsetimi leti?

"Po eni strani mi je lahko žal, ker se pisanja opere nisem lotil že prej. Po drugi strani pa lahko rečem, da sem v teh letih prišel do bogatih izkušenj s pisanjem instrumentalnih, komornih in orkestralnih skladb, ki so me potem pripeljale do ustvarjanja tako velikega dela, kot je opera. Čas pa vedno naredi svoje, tako pač je v življenju."

"Preden glasbo zapišeš, jo moraš najprej slišati, najprej v mislih in potem na klavirju."

Najprej slišati ... / Foto: Gorazd Kavčič

... potem zapisati. / Foto: Gorazd Kavčič

USODE, GODOVI

RO Snovanja

Na videz smo srečna družina. Celo zavidajo nam.

Zakaj se bojim zime?

*Iz moža je
jeza kar vrela!
Mama ga je
začudeno
gledala in vse,
kar ji je očital,
odločno
zanikala. Še
več: rekla je, da
bo šla tistega, ki
jo je po
nedolžnem
obtožil klevet,
tožit!*

MILENA MIKLAVČIČ

Bilo je spokojno sobotno popoldne, ko so se zaradi vročine še ptice umaknile v hladno zavetje in obmolknile.

Štefka je ležala na gugalniku v uti, njene tri hčere pa so na terasi postregle s šabeso. Na videz je bilo kot v rajju, kjer ni ničesar, kar bi motilo idilo.

Toda Ana je že pred več kot letom dni spoznala, da temu ni tako. Da njena družina potrebuje pomoč, ker tako ne gre več naprej.

"V zadnjih mesecih, kar hodim okoli zdravnikov, sem spoznala, da se ljudje nočejo pogovarjati o raku in o duševnih boleznih. O vseh drugih stvareh lahko razpredajo na dolgo in široko," je dodala njena sestra Mihela.

Vse tri sestre so že zaposlene, imajo svojo družino, vendar živijo tako blizu rojstnega kraja, da lahko starše obiščejo kadarkoli.

"To, da je nekaj narobe z mamjo, smo ugotovljale že dolgo. Že takrat, ko še ni bila upokojena, je včasih poklicala k meni v službo in zahtevala šefa. Potem mu je na dolgo in široko razlagala o mojih vrlinah, zaradi katerih naj bi dobila določene privilegije," je začela Ana.

"Sprva smo se tej njeni navadi smejali, saj smo mislili,

da nam želi dobro," nadaljuje tretja sestra Sonja. "Dokler se ni zgodilo, da je začela kontrolirati očeta. On je vozil v špediciji in ga včasih ni bilo doma po več dni. Začela je vohuniti za njim, v njeni domišljiji pa so nastajali konstrukti, ob katerih smo se samo čudili. Velikokrat se je zgodilo, da me je klicala sredi noči in mi brez uvoda začela pripovedovati o tem, kako ima dokaze, da oče še zdaleč ni na poti v Skandinavijo, ampak da se mudi v neki javni hiši v Romuniji, kjer spi z majhnimi dečki. Bilo je grozno in že njen glas nas je spravil iz tira," pove Ana.

Sestre so se odločile, da bodo govoricam in telefonskim pogovorom prišle do dna. Povabile so se na nedeljsko kosilo in ko so videle, kako ljubeče se starša obnašata drug do drugega, se postajale vedno bolj prepričane, da se jim je o maminih telefonskih pogovorih enostavno bledlo.

Ana se le ojuvati in mamjo pobara, kaj jo je ponoči morilo, da jo je klicala. Toda mama se le začudeno obrne k njej in ji pove, da je spala, da ona že ni nikogar klicala. Zlasti ne sredi noči.

Z njo potegne tudi oče, ki potrdi, da ima mama zelo trden spanec in da ne pomni, kdaj jo je nazadnje videl ponoči budno. "Bile smo zelo šokirane. Samo gledale smo in se spogledovale, kaj več pa

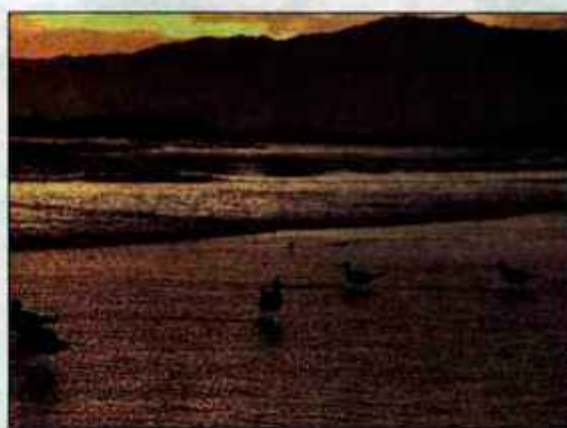

Foto: Tina Ožbič

nismo bile sposobne reči," razloži Sonja.

Nekaj časa je bilo vse lepo in prav, na dogodek so že pozabile, ko se spet zgodi nekaj nepričakovanega.

Ana je rodila svojega drugega otroka, dečka. Po pravici povedano, so vsi nekako pričakovali, da bo deklica. Še najmanj je bila "razočarana" Ana.

"Gregor je bil star komaj dober mesec, ko pride mož iz trgovine ves paničen in jezen hkrati. Tam je naletel na nekega znanca, ki ga je pobaral, če drži, da so našega dojenčka v porodnišnici zamenjali in da mi zdaj tožimo zdravnika in babico. Menda se je to govorilo po vasi, čenče pa je sprožila naša mama. Z možem se usedeva v avto in se zapeljeva k njej. Bila sva besna in osramočena, saj nama kaj takega ne bi padlo na kraj pameti. Mama je ravno okopavala krompir, toda

delo je hitro spustila iz rok, ko nas je zagledala. Iz moža je jeza kar vrela! Mama ga je začudeno gledala in vse, kar ji je očital, odločno zanikala. Še več: rekla je, da bo šla tistega, ki jo je po nedolžnem obtožil klevet, tožit!"

Z možem sta ostala odprti ust in nista vedela, kdo govori resnico in kdo se laže.

"Ko je mama videla najino nejevero, je planila v jok in potem naju je postalo še sram, da sva sploh podvomila o njej. Začela sva se opravičevati, da nisva mislila nič hudega, da so naju iztirile zlobne govorice in da jo prosiva odpustanja. Toda mama je bila že užaljena in prizadeta in je nama to tudi pokazala. Ni kazalo drugega, kot da se lepo pobereva domov."

Za nameček sta tudi obe sestri menili, da je Ana naredila paniko, ker je takoj nasedla zlobnim govoricam. "Bila sem res jezna in še razdvoje-

na povrhu. Le tisti, ki živi v manjšem kraju, kjer je človek zmeraj "postavljen na ogled", ve, kako je, če se te lotijo zlobni jeziki. Nekaj časa jih je lahko ignorirati, v nedogled pa sploh ne. In tako nam je kmalu prišlo na ušesa, da se midva z možem ločujeva. Da v najinem zakonu vse škriplje, zlasti še zaradi podtaknjene otroka. Tokrat je šlo bolj zares. Mama je po telefonu poklicala ravnatelja šole, kjer moj mož uči, in mu povedala, da mož ničesar ne ukrene, da bi si priboril lastnega otroka nazaj. Hvala bogu, da je bil ravnatelj razumen in razsoden in je mami lepo razložil, da bo on vzel stvari v roke in zadevo uredil, da bo prav. Oba z možem prideta k nam, domov, in ravnatelj nama razloži vsebino telefonskega pogovora. Pove nama, da je že imel podobne izkušnje z eno od učiteljic in ve, da je to bolezen in da vmes ni nobene zlobe ali kaj podobnega. Ob njegovih treznih besedah sem se začela zavediti vseh nenavadnosti, ki smo jih bili deležni v zadnjem letu."

Medtem ko so pripovedovale o svojih občutjih, sem jih opazovala. Tri sestre, na videz tako različne, pa vendar izjemno povezane med seboj. To se je videlo po tem, kako so se nasmehnile druga drugi, kako so se spogledale in si podajale besede. Kot ping-pong žogice.

Prazniki in godovi

K Medardu se ozirajo kosci

JOŽE KOŠNJEK

Začel se je mesec junij, ki ima tudi čudovito ime "rožnik". Je mesec, od katerega vremena je v marsičem odvisna letina. Če ni sušen in pretirano vroč, bo dobra, sicer so košnje in žetve bolj skromne.

Danes, 3. junija, je slovesen praznik Srca Jezusovega, device Olive, kraljice Klodilde in Karla Lwanga ter drugih ugandskih mučencev. Lwanga in mučenci so bili paži ugandskega kralja Mwanga. Zaradi krščanske vere so bili umorjeni 3. junija leta 1886. Leta 1920 jih je papež Benedikt XV. razglasil za blažene, papež Pavel VI. pa leta 1964 za svetnike.

Jutri, 4. junija, bo praznik Marijinega brezmadežnega srca, mučenca in škofa Kvirina iz Siscije, mučenca in duhovnika Petra Veronskega in redovnega ustanovitelja Frančiška Caracciola. Frančišek je bil duhovnik. Spreobračal je kaznjence in na smrt obsojene spremljal na morišče, nato pa se je pridružil bratovščini, ki je skrbela za jetnike in sužnje na galejah. Skupaj z Janezom Adornom sta ustanovila red za dušno pastirstvo v spovednicah, v ječah, v bolnišnicah, hiralnicah in na ladjah. Njegova prva predstojnika sta bila Adorno in Frančišek, ki je umrl leta 1608 v samostanu v Abru-

cih. Častijo ga kot zavetnika Neaplja.

V nedeljo, 5. junija, bo god mučencev Igorja in Svetka ali Svetopolka ter škofa in mučenca Bonifacija, ki pa ni eden od "ledenih mož", ki praznujejo sredi maja, ampak angleški duhovnik, ki je odšel leta 716 misijonarit v Evropo. Leta 753 so ga nasprotniki pobili. Pokopan je v Fuldi, kjer je sedež nemške škofovske konference.

V ponedeljek, 6. junija, bo praznik oglejskega patriarha Bertranda (1260 - 1350), ki je bil po rodu Francoz, pod Oglejem pa je bila večina današnje Slovenije, in ustanovitelja reda premonstratencev Norberta. Najprej je bil

pokopan v Magdeburgu. Ko je postalo mesto protestantsko, ga je ukazal cesar Ferdinand pokopati v samostanu Strahov v Pragi.

V torek, 7. junija, bo praznik prvega cistercijskega opata na britanskem otoku Roberta (1100 - 1159). Najprej je deloval v samostanu Fountains, nato pa je ustanovil novi samostan v škofiji Durham z imenom Newminster (Novi kloster). Spoštoval je izročilo sv. Bernarda in ustanovil še tri nove samostane. Vsi so se obdržali do danes.

V sredo, 8. junija, bo praznoval med ljudmi zelo spoštovani škof Medard (457 - 560). Rojen je bil na severu Francije in je užival v kmečkem delu, vendar se je odločil za duhovniški poklic. Bil je vnet pridigar in je tudi sam živel tako, kot je govoril. Čeprav je bil star že 73 let, so

ga izbrali za škofa v mestu Vermandois ali Vermand. Za zavetnika so ga izbrali kmetje, zlasti kosci, pivovarji in jetniki. Zaradi izkušenj, da se vreme na začetku junija rado ustali, so začeli med ljudmi krožiti vremenski pregovori, povezani z njegovim godom: Kakršno vreme Medarda kane, takšno štirideset dni ostane; Kakor bo vreme sv. Medarda kazalo, takšno bo šest tednov ostalo; Če se sv. Medarda kisló drži, do konca meseca ni pravih sončnih dni.

V četrtek, 9. junija, bo god rimskih mučencev Primoža in Felicijana. Njima so posvečene številne slovenske cerkve, najbolj znana pa je pri Sv. Primožu nad Kamnikom, ki je bila zgrajena že leta 1396. Sedanja je bila dozidana leta 1459, posvečena pa leta 1492, ko je Kristof odkril Ameriko.

ZGODBA

IVOGLOTA Snovanja

Objavljamo izbrano zgodbo iz Družinskih parabol, knjige, ki izide prihodnji teden v zbirki Lambda pri založbi ŠKUC v Ljubljani. Zgodbo dopolnjuje pogovor z avtorjem knjige.

Slovenske Atene

Bosanci so imeli ogromne kurce in stali so jim tako trdo, kot bi bil Claudia Schiffer. Nekoč mi ga je nekdo zarinil v rit, ne vem, ali zanalašč ali po pomoti. Kako dobro stisnem, me je hvalil, da imam čvrsto kakor devica. Peklo me je, ko je rinil naprej in naprej svojega velikega debelega tiča, a bolj sem ga čutil notri, bolj sem mu pripadal.

GOJMIR POLAJNAR

Od nekdanjega sem hotel biti fant. Vedno sem se igral s fanti fantovske igre. Bil sem med močnejšimi, kadar smo se ravsali. Trgal sem hlače in kožo na kolnih in se domov vračal krvav ali moker, kadar sem čofnil v potok. Lovili smo ribe, žabe in paglavce, vskovali smo se indijance in kavboje, partizane in Nemce ali ravbarje in žandarje, sabljali smo se z leskovimi palicami, še boljša so bila odžagana metlina držala, ki so bila povsem ravna in dovolj dolga, da si prvi zadel sovražnika, streljali smo se z lesenimi puškami in s strašil-

nimi pištolami, ujetnike smo privezovali k drevesom s srobotom ali z doma spojeno vrvjo, grlice in golobe smo streljali z lokom in krivimi puščicami. Pripravljali smo medvaške pohode in ofenzive, zasede v grapah in v gozdu, nato pa igrali pravne nogometne tekme, kjer sem se iz obrambe, kamor so me postavili, vedno prebil do nasprotnikovega gola in zatresel njegovo mrežo. Moje noge od kolen navzdol so bile bolj modre kot nebo. Elastike, ki so jo punce preskakovale cel dan, nisem nikoli maral, to sem se šel le takrat, kadar smo se bolj za šalo pridružili vsi fantje, a so nas punce vedno premagale. Punčk in oblekic ter vozičkov nisem maral, rekel

sem, naj mi kupijo fantka, če že morajo kaj, še raje pa velik tovornjak, s katerim bom prevažal pesek po dvorišču in zidal gradove ter utrdbe. Kupili so mi traktor, da bom lahko obdeloval vrt za solato. Vedno sem nosil hlače, zahteval sem, da me strižejo na kratko kakor fante, nisem maral las, ki padajo na oči. Tudi na stranišče sem hodil kakor fantje, stoji, postavil sem se nad školjko, a so me spuščene hlače med nogami ovirale, da bi res stal nad sredino školjke, in tako sem se največkrat poscal tudi po hlačah. Zafrkavali so me, da smrdim, a fantje se vendar ne lišpamo kot dekleta. Bil sem fant, nobene razlike ni bilo med njimi in mano, imel sem tudi

moško indijansko ime, Drzni oblak.

V šoli so me ločili od fantov. Bil sem večji od večine in tudi močnejši, vendar sem pri telovadbi moral teči in se žogati z dekleti. Bila so nežna in brhka, z dolgimi lasmi in drobčenimi nožicami in ročicami, za glavo sem bil večji od vseh in moje telo je bilo za tri njihova, da sem se počutil kakor Gulliver med pritlikavci. Lahko sem pretekel dva kroga, ko so one enega, in pri odbojki so me opozarjali, naj pazim, da ne bom katere podrl. Šola si je na vse kriplje prizadevala, da bi me ločila od fantov, da bi mi vcepila, da nisem fant, da to ni moja vloga, zato sem jo sovražil. Bil sem dober učenec, nisem pa maral samozavestnosti učiteljev, ki so vedno bolje vedeli kot jaz, kaj je dobro zame. Vsi so mi hoteli samo dobro, ne da bi vedeli ali sploh hoteli vedeti, kdo sem v resnici.

Med prvimi v razredu sem začel krvaveti. Tega nisem nikomur zaupal. Počutil sem se nečistega, kakor da sem šele zdaj izgubil svoj penis. Mamo sem poslušal le toliko, da sem zvedel, kako naj ravnam. Ko mi je hotela razložiti višji cilj krvavenja, sem jo ustavil. Dovolj! Nisem poklican za to poslanstvo. Ko so sošolke dobile menstruacijo, so si o tem skrivaj, vendar s ponosom, pripovedovale med seboj. Postale so ženske, spolno zrele ženske, ki lahko izpolnijo vse pričakovane vloge, postale so koristne. Modrce so si začele natikati že, ko jim na prsih še ni izstopalo drugega kakor bradavice. Jaz ga nisem nosil nikoli, čeprav sem imel največje prsi v razredu. Z oprijetimi spodnjimi majicami sem jih skušal sploščiti ob telesu, da mi med hojo ali tekom ne bi preveč opletale. Nosil sem široke hlače, da mi boki niso izstopali, široke puloverje in superge. Še vedno sem bil fant, kljub rani, s katero so zaznamovane ženske.

V srednji šoli sem imel prvo spolno izkušnjo s fantom. Punce me niso nikoli zanimale. Bil je starejši od mene, ne posebno privlačen, a vzbujalo me je že samo razburjenje pred prvim intinim dotikom drugega.

Hitro mu je prišlo in spolnost se mi je zdela nekaj površnega. Postavni fantje se niso ozirali za mano, kot so se za nekaterimi mojimi sošolkami. Bil sem preveč fantovski, mačističen, da bi bil zanimiv zanje. Možača, mi je zabrusil kdo, ki sem se mu skušal približati. Po srednji šoli so šli sošolci k vojakom, jaz pa sem se preselil v glavno mesto, kjer sem skupaj s sošolkami začel študirati.

Odločil sem se za medicino. Hotel sem spoznati svoje telo. Kdo sem? Zakaj sem drugačen od drugih? Medicina je imela vse odgovore. Na fakulteti sem se spet lahko družil s fanti, k telovadbi sem hodil na plavanje, ki je bilo za fante in punce skupaj. Ukvarjal sem se s fantovskimi športi, z nogometom, s kolesarjenjem, z veslanjem in dvigovanjem uteži. Hodil sem s fanti na pivo. Kadar sem se zagledal v kakšnega športnega sošolca, je bil do mene zaupljiv, vendar drugače, kot sem si želel. Zaupal mi je svoje skrite želje, najsi je šlo za to, kako bi položil najbrhkejšo pičko, drugi pa, kako si želi, da bi njega položil največji mačo na faksu. Vedno sem bil zaupnik, molčeč kot grob, nikoli tisti, ki si ga želijo. Svoje tipe sem dobil v manj uglednih lokalih, kamor študentje medicine niso hodili in so prevladovali delavci, gradbeniki, ki so končali popoldansko izmeno. Bosanci, Siptarji in drugi. Ti niso komplicirali, vedeli so, kaj hočejo, da ga malo namočijo, in niso bili izbirični. Tam sem bil zvezda večera. Bosanci so imeli ogromne kurce in stali so jim tako trdo, kot bi bil Claudia Schiffer. Nekoč mi ga je nekdo zarinil v rit, ne vem, ali zanalašč ali po pomoti. Kako dobro stisnem, me je hvalil, da imam čvrsto kakor devica. Peklo me je, ko je rinil naprej in naprej svojega velikega debelega tiča, a bolj sem ga čutil notri, bolj sem mu pripadal. Trda toplata gmota, ki si je pot vame utirala skozi zadnjik, mi je prinašala ugodje, ko je suvala vame, občutek zaželenosti, združitev najinih teles. Njegov orgazem je bil moj

Gojmir Polajnar Družinske parabole

Naslovnica knjige Družinske parabole.

ZGODBA

Snovanja

◀ 17. stran

orgazem. Orgazem drugega je bil sploh edini, ki sem ga poznal. Njegov krik je bil moj, njegov vzdih moj, njegov užitek je bil moj. Orgazem ni končni cilj, je le vaba, ki vodi k zadovoljstvu, ki ga prinaša sevanje toplega telesa, vlažnost dihanja, dotikanje nog in rok, strastno stiskanje torzov, drsenje jezikov, zavest, da si te nekdo želi, da nekomu prinašaš užitek, ki ga on prinaša tebi, da sta dve polovici ene božje stvaritve.

Nekoč sem šel v gejevski disko. Fantje so bili tako lepi. Športni, mišičasti, prav nič poženski, če odmislimo tetke. Seveda zame ni nihče kazal niti najmanjšega zanimanja. Razen lezbijke s kravato, ki je s prižganim vžigalnikom stala pred menoj, komaj sem dal cigareto v usta, in me povabila na pijačo.

"Ti si pa nova, nisem te še videla tukaj. Kaj boš pila? Priporočam džin tonik, bova lažje plesali." Zdelo se mi je, da hoče oponašati Marlene Dietrich in da bi jaz moral igrati Ingrid Bergman. Odločno sem jo zavrnil, da se je zmotila, in se napotil v drug kot, da bi lahko v miru opazoval fante.

"To bova pa še videli, katera se je zmotila," je bevsnila za mano kot zmagovalka, ki je ne bi omajal niti totalen poraz.

Zelzel sem imeti lepega fanta, moškega, kakršnega se počutim sam.

Medicina mi je dala nekaj odgovorov. Napačen spol v napačnem telesu. To napako je mogoče fiziološko popraviti, psihološko so stvari že na svojem mestu, le lupina jim še mora ustrezati. Odločil sem se za spremembo spola. Ko končam študij, bom začel novo življenje. Zadnja leta poklicnega usposabljanja bom storil vse, da to dosežem. Od nekdaj sem hotel biti fant. In sem fant. Začel sem razgovore s psihiatrom. Z mojim dotedanjim življenjem ga ni bilo težko prepričati, da sem fant. Niti z mojim videzom, ki je bolj moški kakor ženski. Moja telesna moč kaže na več moških hormonov, kakor jih imajo moje vrstnice. Po enem letu mi je dal zeleno luč za začetek zdravljenja. Začel sem s hormonsko terapijo. Telo se je začelo odzivati na spremembe. Pogajati so mi začele dlake, kjer jih prej ni bilo. Po licih, bradi, pod nosom, na prsih, po riti. Še vedno nimam veliko dlak, moja brada je redka, čeprav jo brijem vsak dan, a poraščen sem dovolj za sodobnega moškega. Kar ne-

Foto: James Pelko

kaj moških, še posebej gejev, se danes brije po posameznih delih telesa. Sprva so mi izpadali lasje, a ker sem imel dovolj goste, me to ni skrbelo. Plešavost me ne bi motila. Kot moškega ne. Izpadanje las se je kasneje ustavilo in še vedno imam zavidljivo goste, gostejše od vrstnikov. Strižem jih po vojaško, na krtačko. Prelom so bile operacije. Bil sem odločen. Postal bom to, kar sem vedno bil. Naj stane, kar hoče. Lahko izbiram obliko penisa. Vedel sem, da je velikost pomembna. Sam sem to izkusil. Lahko imam daljši, a tanjši penis, ali krajšega in debelejšega. Oboje ne gre, ne bi bil dovolj čvrst. Odločil sem se za daljšega. Prvi vtis je pomemben. Najprej so mi sploščili prsi. Ko sem se zbudil po operaciji, me je prevzel občutek praznine. Potipal sem dojki, ki ju ni bilo več. Imel sem moške prsi. Pobrite dlake so hitro ponovno pognale. Kmalu sem ves srečen hodil brez majice, zgoraj gol. Prvič v življenju. Operacije so si sledile. Vzeli so mi maternico in jajčnike. Zadnja operacija je najzahtevnejša, sprememba spolovila. Zdaj imam tiča, dolgega, stožčastega tiča s kožico na vrhu, kakršno imajo neobrezani. Pod kožico imam na vrhu penisa kožico ščegetačca, ki je bolj občutljiva, tako da čutim vzdraženost, čeprav ne doživim orgazma. Videl sem dovolj filmov, da vem, kako zgleda orgazem in da svojemu partnerju uprizorim prav takšnega, kakršnega si želi, da se počuti dobrega ljubimca. Imam jajca, srednje velika, z nekoliko redkejšimi dlakami, in imam izliv, belo sluzasto te-

kočino, ki sicer ne more nikogar oploditi, pa tudi okužiti ne, in jo moram po vsakem izbrizgu znova napolniti. Z erekcijo nimam težav, kot jih ima toliko moških, na ledjih imam pod kožo stikalo, ko pritisnem nanj, črpalka napolni moj ud s krvjo in je nabrekli toliko časa, kolikor želim, kolikor je potrebo za partnerjevo zadovoljitev. V spolnosti uživam kot vsi normalni moški, uživam, ko sem poželen in ko drugemu nudim užitek v svojem telesu.

Zdaj sem nov človek. Zdaj sem resničen moški. Zdaj sem gej. Še vedno čutim enako nezadržno poželenje po lepih fantih, ženske me niso nikoli zanimale, a zdaj sem tudi sam čeden moški, ki lahko zapele mladce. Po končanem zdravljenju in študiju sem se zaposlil v veliki bolnišnici v glavnem mestu. Najel sem si svoje stanovanje. V domačem kraju ne bi več mogel živeti. Začel sem svoje drugo življenje. Seveda sem bil kot medicinski fenomen preveč zanimiv, da moji kolegi ne bi vedeli, da sem imel včasih žensko ime, a o tem niso govorili, niso mi dali vedeti, da vedo. Vedel sem, da vedo in da ne morem računati, da bi med njimi našel svojega življenjskega partnerja. Slovensko okolje je tako majhno, da ne omogoča novega začetka, nove identitete s spremembo kraja, ima pa to posebnost, da o nekaterih stvareh, ki jih vsi vedo, ne govorijo in tega, o čemer se ne govori, ni. To mi je dajalo upanje, drugo možnost. Vsi okoli mene so vedeli, kdo sem, a o tem niso smeli govoriti, da ne bi preprečili mo-

jega novega družbenega začetka. Izven poklicnega kroga sem bil res nov človek, brez preteklosti, ki je ne bi želel sam. Prepoved govora učinkuje. Tako kot vsi vedo za korupcijo, umore, zlorabo drog in otrok, a o tem nihče ne govori. Nihče ne govori konkretno, le na splošno, kot institucije, ki jih ustanovljajo za preprečevanje kriminalitete, resocializacijo žrtev in blaženje travm. Kadar kakšna politična stranka v predvolilnem boju privleče na dan stvari, ki bi silile na bruhanje tudi vsega vajene, se nihče zares ne zgane, razburi, ker to že vsi vedo, le da o tem ne govorijo, in je tako učinek nasproten, kajti skuša jim povzročiti slabo vest, za katero so prepričani, da ni razloga, da bi jo imeli. C'est la vie.

Domovina mi je tako omogočila novo življenje in mi ni bilo treba s trebuhom za kruhom. Kmalu sem spoznal mladega študenta iz drugega kraja, pravega mačota, in sva se zaljubila. Prvič sem bil zares srečen. Seksala sva vsak dan. Ukvarjala sva se z istimi športi in hodila na izlete. Imela sva svojo gejevsko družbo in tudi strejtovski družbo mojih prijateljev, ki sem jim popolnoma zaupal. Vsi so pravili, da sva idealen par. Pripadala sva drug drugemu, nikoli ga nisem prevaral in prepričan sem, da tudi on mene ni. Resnično me je ljubil. Prvič sem doživel takšen vzajemni občutek predanosti. Bil sem blažen. Nisem se več sramoval, ko sem po moško prdel, ne vem, ali zaradi svoje prebave ali moja zapiralka ni bila več dovolj elastična, da bi zadrževala pline. Načrtovala sva skupno življenje do smrti, ko bo diplomiral, bova kupila stanovanje in živela skupaj, takrat bova povedala staršem, zdaj jih še nisva hotela s tem obremenjevati. Najprej jih bo nagradil z diplomom in jim nato povedal, da ljubi mene. Tako bodo lažje sprejeli in on bo že samostojen. To je bila prava pravljica na sončni strani Alp.

Še danes ne vem, kje je zvedel. Veliko se je družil s študenti medicine. Med njimi je toliko gejev. Nekdo mu je sčeval, v pijanosti ali iz nevedčnosti. Ali je zares zvedel? Najprej sem pomislil na to, ko me je pustil. Brez razloga. Ko narna je bilo najlepše. Tega ni nikoli omenil. Rekel je, da se bo vrnil v domači kraj, da svojim staršem ne more storiti kaj takega. Da v resnici ni gej, da se mu je to zdelo samo zanimivo, za nekaj časa, kakor moda, ki mine. A moda se vedno

znova vrne! Da ne želi ohraniti stikov, ker bi ga to še bolj bolelo, in je šel. Ni poslušal moje zgodbe, mojih razlogov, mojih argumentov, moje ljubezni, ni slišal moje bolečine, ki me je parala bolj kot vse operacije. Tedaj sem prvič pomislil na smrt. Šele potem ko sem okusil srečo, ko sem spoznal, kako lepo je ljudem, skritim v njihovih majhnih garsonjerah, ko se zvečer stisnejo k nekomu, ki jih vabi s svojim vonjem. Prej nisem nikoli razmišljal o smrti, nobena tegoba, noben neuspeh, noben posmeh me ni pripravil do tega, da bi si nameraval vzeti življenje. Sreča je varljivejša, zahrbtnejša, vse ti da in vse ti vzame. Prijatelji niso mogli ustaviti mojih solz. Ženske zmorejo poslušati dlje kot moški. Prej se najdejo v zgodbah drugih in počutijo se manj zapuščene ob zapuščeni drugih. Saj so vendar vse dale, dale še preveč. Postal sem promiskuiteten, menjaval sem tipe, ne da bi jih vprašal za ime, nikoli ne bo več takšnega, kot je bil on. On je edini. Sčasoma me je kakšen tip toliko privlačil, da sem ga želel še kdaj videti. Kakšen je bil res mačo. Vprašal sem ga po imenu, če bi se še kaj dobila? Morda za kakšen hiter seks. Morda je kdo pripravljen na kaj več?

Takrat me je v službi poiskala Ana, z avreolo Marijine matere, preganjane judovske deklice, čeprav je bila čisto navadna prasica. Da potrebuje zdravnika za svoje raziskave seksualnosti. Da sem kot nalašč zanjo. Ona se bo ukvarjala s psihološkimi analizami, jaz pa bom za potrebe njenih raziskav zdravil njene paciente, odrasle in otroke, s hormonskimi terapijami, o katerih sami ne smejo nič vedeti, ali jih zastrupljal z natančno odmerjenimi dozami za zelene učinke. Pravzaprav nimam izbire. Kolikor bi se izneveril, mi sledi klasična, grška kazen. Glasno razkritje moje zgodbe bi pomenilo toliko kot izgon iz polisa. Izgon pa je bil za Sokrata hujša kazen od smrti. Ni predstavljal le izgube doma, domovine, istovetnosti, ampak izgubo celotne kulture in obsojenost na večno tavanje med barbari.

Zdaj sem spet srečen. Imam fanta, ki me ima rad. Skrbim zanj in on zame. Živim normalno družinsko življenje. Imava več domačih živali. Podpirava sprejetje zakona za registracijo istospolnih zvez, čeprav ne javno. V službi sem napredoval. Postal sem strokovnjak za hormonske preparate in viruse. C'est la vie.

*Zdaj sem spet
srečen.
Imam fanta, ki
me ima rad.
Skrbim zanj in
on zame. Živim
normalno
družinsko
življenje.
Imava več
domačih živali.
Podpirava
sprejetje
zakona
za registracijo
istospolnih zvez,
čeprav ne javno.
V službi sem
napredoval.
Postal sem
strokovnjak za
hormonske
preparate in
viruse.
C'est la vie.*

POGOVOR

Snovanja

Pogovarjamo se z avtorjem, ki si v novi generaciji slovenskih pisateljev ustvarja posebno in vse bolj vidno mesto. Tik pred izidom so Družinske parabole, njegova druga leposlovna knjiga.

Kdo si, skrivnostni Gojmir Polajnar?

GOJMIR POLAJNAR, SLOVENSKI PISATELJ, GORENJSKI ROJAK

MIHA NAGLIČ

Kdo si, Gojmir Polajnar, "anonimni" slovenski pisatelj?

"Pisatelj srednje generacije prehoda. Pišem različne literarne zvrsti, od katerih mi je sežeta proza najbližje. Pišem od malega in malo, ker potrebujem dolgo kopičenje za koncentriran literarni izdelek."

Domnevam, da raba psevdonima ni "skrivanje", z leti je ime Gojmir Polajnar postalo tvoja blagovna znamka?

"Vsak psevdonim je tudi skrivanje. Knjigo oblikujem do izida, potem zaživi svoje življenje, za katero ni pomembno, kdo je avtor, kaj misli in je mislil povedati. Na to življenje avtor ne more več vplivati in njegova doživetja postanejo nepomembna. Da bi psevdonim postal blagovna znamka, je lahko le moja želja. Blagovna znamka pomeni tržno uspešnost in s tem povezano večjo proizvodnjo."

Tik pred izidom je tvoja druga leposlovna knjiga. Njen naslov: Družinske parabole. Nam jo lahko kar sam na kratko predstaviš?

"Knjigo sem pisal celo leto, čeprav ima le 130 strani. Enako časa, kot za pisanje prvega rokopisa (z računalnikom), porabim tudi za oblikovanje čistopisa. Tako še vedno znam na pamet skoraj vsak stavek in njegovo melodijo, zato bi knjigo težko povzel v nekaj stavekih."

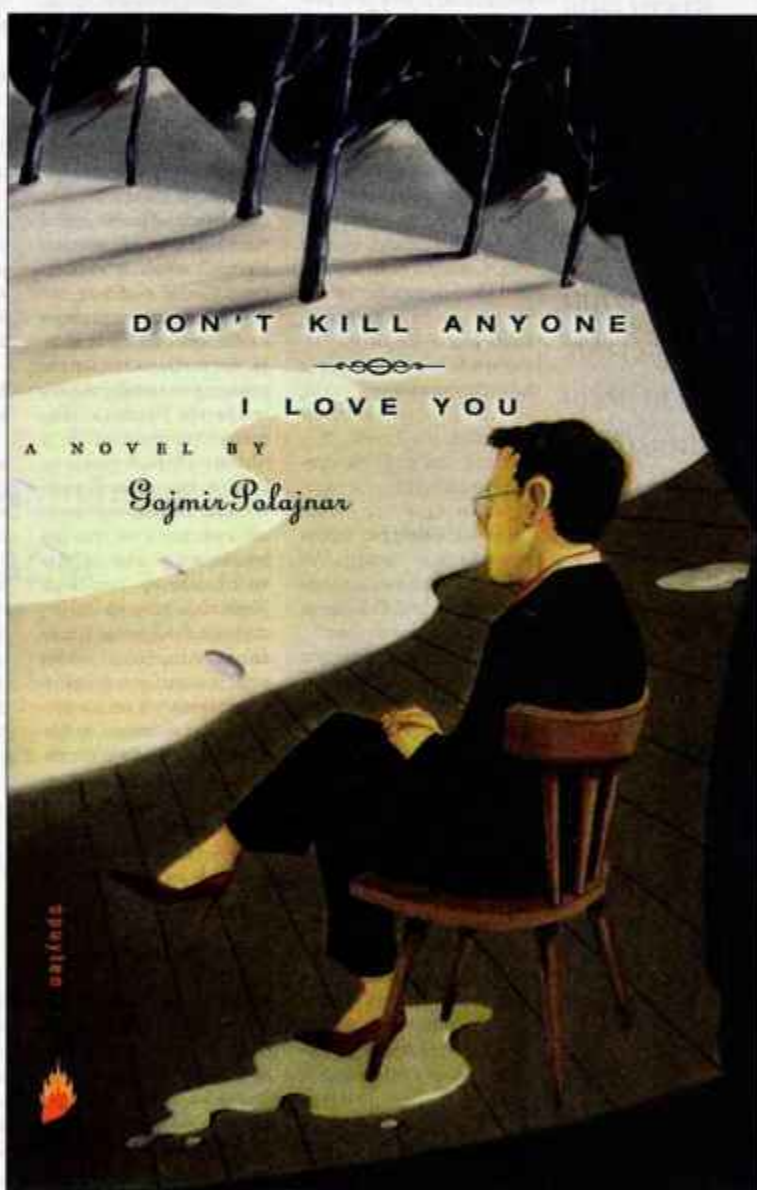
Nekaj zgodb iz Družinskih parabol je pred kratkim izšlo v najboljših slovenskih literarnih revijah: v Sodobnosti, Literaturi, Apokalipsi ... Vse po vrsti imajo močan erotični naboj, vsebujejo opise seksa obeh vrst, hetero- in homoseksualnega. Posebno "močni" so opisi spolnih praks med

geji. Bralec ima občutek, da jih tako pač ne bi mogel napisati nekdo, ki tega sam ni večč.

"Knjiga govori tudi o transseksualnosti, to je operativni menjavi spola, krvnem maščevanju, kasneje izpuščeni deli rokopisa so govorili o pedofiliji, ljudožerstvu - en človek bi težko imel vse te izkušnje. Noben literarni junak ni konkretna oseba, v vsakem junaku, moškem ali ženski, pa je del avtorja. Najbrž ni pomembno, kateri spomin junaka/junakinje je moj otroški spomin, kateri pa je izmišljen. Ne bi znal navesti vseh virov, od kod črпам pri pisanju, lastne izkušnje zagotovo ne zadostujejo. Večkrat pa se je zgodilo, da sem o kakšnem delovanju ali izkustvu pisal po projekciji, domišljijško, in se je kasneje udeležilo. Avtor mora svoje literarne junake imeti rad, dobre in slabe v dobrem in slabem, če hoče prodreti v njihovo duševnost in odzive. Kolikor bi bil avtor nad svojimi junaki vzvišen, bi se jim posmehoval ali bil pametnejši od njih, ne bi zaživel. Spolnost je lahko enako vreden predmet umetniškega upodabljanja kakor smrt. Osebnost si želim, da bi prva imela v mojem življenju odločilnejšo vlogo. Bodite pozorni na sestavljeno zgradbo stavkov, ki opisujejo spolne prizore, na metafore in zavestno uporabo psihoanalitičnih simbolov. V pornografiji tega nisem opazil."

Doma si iz vasi na gorenjskem podeželju, znamenite po ustvarjalcih, ki so se v njej rodili. Tako kot oni tudi ti živiš v prestolnici? Bi sploh lahko živel doma?

"Rad imam mesta in rad imam ljubljano. V vsakem obdobju uživam nekatere možnosti, ki jih nudi mesto. Morda se v prihodnosti vrnem domov, zdaj še hrepenim po svetu."

Naslovnica ameriškega preвода knjige Ne ubijaj, rad te imam, New York 2001.

Kaj ti tvoje poreklo sploh še pomeni, te kdaj navda domotožje?

"Moje poreklo je prisotno v vseh mojih delih. Prepletata se vaško in mestno okolje, ruralno in urbano. Družboslovno gledano so zastopani sloji od dna do vrha in prav takšne vnaprejšnje vrednostne sodbe želim soočiti: koliko lepote

se skriva v grdem, koliko človeške topline v izobčenih, ki ju zaman iščemo v okrašenih podobah. Junaki iz subkulturnega, delavskega in elitnega okolja iščejo srečo vsak na svoj način in pri tem privilegirani niso nujno uspešnejši. To izraža jezik: sleng, žargon, prostiški in poetični. Nimam domotožja, ker sem na lastno

željo zapustil svoj rojstni kraj in vem, da se lahko vrnem. Nekaj časa sem preživel v tujini, kjer prav tako nisem čutil domotožja. Začutil pa sem grozo pregnanstva: če se ne bi smel nikoli več vrniti v domovino, bi bilo to nekaj najstrašnejšega."

Spolnost je lahko enako vreden predmet umetniškega upodabljanja kakor smrt. Osebnost si želim, da bi prva imela v mojem življenju odločilnejšo vlogo. Bodite pozorni na sestavljeno zgradbo stavkov, ki opisujejo spolne prizore, na metafore in zavestno uporabo psihoanalitičnih simbolov. V pornografiji tega nisem opazil.

POGOVOR

RO Snovanja

Nimam domotožja, ker sem na lastno željo zapustil svoj rojstni kraj in vem, da se lahko vrnem. Nekaj časa sem preživel v tujini, kjer prav tako nisem čutil domotožja. Začutil pa sem grozo pregnanstva: če se ne bi smel nikoli več vrniti v domovino, bi bilo to nekaj najstrašnejšega.

◀ 19. stran

Vprašanje, ali bi lahko živel samo od pisanja, bi bilo odveč. Kako, da si se kljub temu odločil za svobodni poklic pisatelja, samozaposlenega v kulturi?

"V nekem obdobju življenja sem začutil močno željo po spremembi. Življenje se vtiri v kolesnice, ne dosežeš tistega, kar si želiš, vendar te kolesnice vodijo naprej. Vedno nadomeščamo nekaj, kar nam manjka, z nečim drugim, a ko se ti zdi, da je nekega nadomeščanja preveč, ga skušaš presekat. Ne nujno uspešno, a si vseeno poskušal. Takrat sem se posvetil pisanju. Več časa porabim za preživetje kakor za umetniško delo, vendar si vsake toliko vzamem neplačan dopust in pišem samo tisto, kar želim. Pišem zjutraj, ko imam čisto glavo, o temi, povezavah, slogu pa premišlujem ves čas, med športom, med jedjo, v kuhinji, v kopalnici, v spanju. Tako se rojevajo ideje in zgodbe. Potem berem. Za to potrebujem čas."

S čim se preživljaš?

"Preživljam se s honorarnimi deli, pri katerih skušam unovčiti svoje spretnosti pisanja."

Od izida tvoje prve leposlovne knjige, romana *Ne ubijaj, rad te imam*, je minilo že sedem let? Kako se je spominjaš, kaj ti pomeni?

"Rad imam to knjigo, kot imam rad njene junake. Nastajala je v več valovih strastnega navdiha, potem pa sem jo premeščal, oblikoval in pi-

lil celo leto, tako da je bil čistopis pol krajši od rokopisa. Toliko časa, da sem bil zadovoljen. In še danes, kadar preberem kakšen del, sem zadovoljen. Zame je rezultat ljubezni. Kot ljudje izkazujejo ljubezen drugim, jo pisatelji izkazujejo tudi literarnim junakom, upam, da zaradi tega nismo preveč sebični."

Tvoj prvi roman je izšel tudi v amerškem prevodu: *Don't kill anyone, I love you*, New York, 2001. Kaj takega je za slovenske avtorje redkost. Kdo je botroval temu podvigu?

"Najprej prevajalec, Aaron Gillies, Američan, ki se je v Ljubljani učil slovenščino, in mi je roman skoraj zastonj prevedel v angleščino. Nato sem dobil ameriško štipendijo ArtsLink za gostovanje vzhodnoevropskih umetnikov v ZDA, ki mi je omogočila dvomesečno bivanje v New Yorku in vzpostavitev literarnih stikov. S pomočjo fundacije, ki podeljuje štipendije, in moje mentorice v ZDA so mi bila odprta mnoga vrata. Američani so me prijetno presenetili, kako dobro berejo literaturo. Niso osebno obremenjeni in z lahkoto odkrivajo povezave, ki jih pri nas izpostavijo redki kritiki. Roman sem uspešno predstavil v večerni šoli kreativnega pisanja na New York University. Tam se pisateljstva učijo na univerzi. A pot do objave je bila še dolga. Američani cenijo trud, pokazati moraš veliko prizadevanosti, a ko menijo, da si si nekaj zaslužil, to lahko tudi dosežeš. Dele rokopis-

sa skupaj s po posebnem priročniku oblikovanim spremnim pismom sem pošiljal na desetine, stotine naslovov, sklepal poznanstva s pomočjo prijateljev in znancev na zabavah, ki so hkrati tudi delo, samozavestno promoviral samega sebe, da sem nekoč s poslednjimi napore vzpostavil odnos, ki se je izkazal za plodnega. Se vedno je, saj se je sodelovanje razširilo tudi na druge slovenske avtorje in ameriške založbe."

Si v svojem ustvarjanju samohodec ali pripadaš kateremu od ljubljanskih literarnih krogov? Brez tega najbrž ne gre?

"Ne pripadam nobenemu krogu. Vendar nekatere poznam še iz srečanj pesnikov in pisateljev začetnikov nekdanje Zveze kulturnih organizacij Slovenije, sedanjega javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, ki še vedno izdaja revijo Mentor, in iz časa Književne mladine Slovenije. Z nekaterimi smo bili sošolci na fakulteti."

Koga med svojimi literarnimi sodobniki najbolj ceniš?

"Cenim vse, če smem tako reči, velike slovenske pisatelje in pesnike, starejše in moje generacije. Posebno me navdihujejo novi glasovi v literaturi, kot so avtorice, ki pišejo o ženskah in o moških drugače kakor moški, geji in lezbijke in druge avtorice in avtorji do zdaj obrobni skupin, o katerih so vedno pisali drugi ali so se v literaturi pojavljale v prikriti, obrobni ali simbolni vlogi."

Ti glasovi so izvirni in zmorej o znanem ubesediti veliko neznanega."

Pride Gojmir Polajnar na predstavitev svoje knjige?

"Ne, odločil sem se za psevdonim, ki bi ga rad obdržal. Dovolj zadreg imava že z intervjujem pod psevdonimom."

Kakšne so tvoje literarne ambicije?

"Da bi živel od svojega literarnega dela."

Prikritemu avtorju hvala za odkrit pogovor. Sicer pa predlagam, da najin pogovor nadaljujemo skupaj z branjem izbranega odlomka iz tvoje knjige.

Minuta pred dvanajsto

7

SEDMICA

MARJETA SMOLNIČAR

Če bi bila režiserka in bi imela dar za filmsko umetnost, bi zagotovo posnela film o nastajanju slovenskega filmskega arhiva. Ne dokumentarec, pač pa celovečerec, v katerem ne bi manjkalo osebnega zanesenjaštva, vizionarstva in celo junaštva, družbenih, finančnih in političnih zapletov z značilno formalnopravno virtualnostjo ter komičnih bedakov, ki v premikajočih se slikah ne dojemajo pomena zgodovinskega spomina, v katerem odseva narodova kulturna samobitnost. Naslov filma bi bil *Minuta pred dvanajsto*, njegova glavna junaka pa arhivar in arhivarka (v

resnici Ivan Nemanjč in Marta Rau) Arhiva Republike Slovenije. Vrhunec bi bil dogodek (v resnici 18. in 19. junij 1991), ko se nosilca zgodbe v najbolj dramatičnih trenutkih novejšje slovenske zgodovine (tako rekoč istočasno se iz bihaškega letališča dvignejo vojaška letala in odletijo nad Ljubljano) s kamionom pripeljeta v Beograd, torej v center vojaških operacij v Sloveniji, naložita na kamion vse slovenske filme Triglav filma, ki jih je do takrat (zaradi pomanjkanja finančne volje doma) hranila Jugoslovanska kinoteka, nakar se z zgodovinskim gradivom živa in v enem kosu vrmeta na kraj,

kjer sta svojo filmsko odisejdo začela. Točneje v Gotenico, kjer dragoceni tovor predata uslužbencem notranjega ministrstva, ki ga potem shranijo v zavarovane podzemne prostore, kjer je še danes. Napeto, a ne?

Dramaturško napeto bi obdelala tudi (resnični) dogodek, ko si filmski režiser in politik Franc Štiglic sredi zime davnega leta 1964 v takratni republiški skupščini prizadeva tovarišijo prepričati o avtentičnosti, neposrednosti, prepričljivosti in ne nazadnje pomembnosti filmskega dokumentarnega arhivskega gradiva. Na koncu pa jim, že ves utrujen, zabrusi: "Lahko rečemo, da

je naš filmski arhiv, tak kot je, oziroma bolje, tak kot ni, odraz razmer v naši kinematografiji, čeprav je v bistvu stvar vse naše družbe." Prizor iz stoletne slovenske filmske industrije se konča simptomatično: delegati sprejmejo zakonodajo, ki film uvršča med arhivsko gradivo, kilometri filmskega traku pa v neprimernih prostorih trohniijo naprej. Dokler jih ne prepeljejo v Beograd.

Poanta skratka je, kljub normativni ureditvi bi se lahko brez strokovno razumnih in vztrajnih posameznikov Slovenci za ta del kulturne dediščine obrisali pod nosom. Najmanj, kar je, si

ne bi mogel nihče več ogledati treh kratkih filmov, ki jih je pred sto leti posnel dr. Karol Grossmann, pravnik, začetnik slovenske filmske produkcije. Ali, recimo, dokumentarca o tekmovanju za najlepšo Kranjčanko leta 1930.

Rožnate niso niti aktualne razmere. Imamo zakon o arhivskem gradivu in arhivih, ki določa, da mora producent Arhivu RS takoj po izdelavi filma izročiti izvorno filmsko arhivsko gradivo in kopijo. Kar, seveda, stane. Približno osem milijonov tolarjev. Ker tega denarja ni, ni niti kopije. Kako sem že rekla? Aja, simptomatično.

Bolje tržiti letalski turizem

Slovenski turizem bo cvetel le ob večji prepoznavnosti Slovenije kot turistične destinacije. Potrebujemo boljše trženje in izboljšanje informacijske tehnologije.

SIMON ŠUBIC

Brnik - Raziskava, ki jo je Creativ Media izvedla med potniki nizkocenovnega letalskega prevoznika EasyJet na linijah Ljubljana - London in Ljubljana - Berlin, je pokazala, da povprečni tuji potnik v Sloveniji za celotno namestitev porabi 220 evrov, za dodatne aktivnosti pa 75 evrov na dan. Potniki v Sloveniji v povprečju bivajo štiri do pet dni, kar tri četrtine vprašanih pa je zatrjalo, da se nameravajo v Slovenijo še vrniti. Potniki bivajo večinoma v večjih turističnih krajih (Ljubljana, Bled, Bohinj, Kranjska Gora, Portorož ...), s tem da britanski turisti bivajo v hotelih s štirimi zvezdicami, nemški pa več pri slovenskih prijateljih in sorodnikih ali v mladinskih hotelih. Slovenija je za večino tujih gostov privlačna zaradi cenovno dostopnih letalskih vozovnic in ker so o njej že veliko slišali.

Ti podatki kažejo, da ima slovenski turizem odlični razvojni potencial, ki ga generira letalski turizem, bi pa

V sredo sta minister Janez Božič (levo) in predsednik uprave Aerodroma Ljubljana Vinko Može (desno) odprla sodobno garažno hišo s poslovnim prizidkom. S 3,5 milijarde tolarjev vrednim objektom se je začel večletni proces posodabljanja infrastrukture na brniškem letališču. Prihodnje pomlad bodo pričeli graditi novi potniški terminal. Investicija je ocenjena na 11 milijard tolarjev. / Foto: Tina Daki

morali več pozornosti posvetiti promociji manjših turističnih krajev po državi, je zaključila Ana Praprotnik iz Media Creative. Rezultate raziskave je predstavila na sredinem posvetu o prihodnosti in razvoju letalskega turizma v Sloveniji, ki je potekal v konferenčni dvorani nove sodobne garažne hiše

na brniškem letališču. Garažno hišo sta po posvetu uradno odprla prometni minister Janez Božič in predsednik uprave Aerodroma Ljubljana Vinko Može.

Tudi udeleženci posveta so se strinjali, da ima letalski turizem velik potencial, ki pa ga ne izkoriščamo dovolj. Samo Easyjet je v zadnjem

letu v Slovenijo pripeljal približno 100 tisoč dodatnih gostov. Po stagnaciji na za Slovenijo tradicionalnih trgov (nemški trg je celo v fazi padanja) je ustanovitev konzorcija SPOT, ki je v Slovenijo pripeljal nizkocenovnega prevoznika, pripomogla k rasti števila gostov v Sloveniji.

Zmagoslavje, predsednik konzorcija SPOT, ki sodeluje že z mnogimi partnerji, je tako dejal, da si je SPOT zastavil cilj, da poveča število gostov iz že obstoječih in novih trgov, da podaljša bivanje tujih gostov v Sloveniji in trajanje turistične sezone na celotno leto. Te cilje je možno doseči le z večjo inovativnostjo slovenskega turizma, ki je po mnenju Barbare Gunčar, v.d. direktorice Slovenske turistične organizacije, še manj inovativen od slovenskega podjetništva. Potrebna je večja prepoznavnost Slovenije kot turistične destinacije, zato boljše trženje in izboljšanje informacijske tehnologije. Prav to ima STO - prav tako članica SPOT-a - zapisano v letošnjem planu.

JESENICE

Nova ponudba oken in vrat

Te dni je svoje predstavništvo v prostorih podjetja Stop, ki se ukvarja s proizvodnjo in posredovanjem gradbenih proizvodov, na Titovi 108 na Jesenicah odprlo gornjeradgsko podjetje Arccont IP. Na Jesenice prihajajo s ponudbo stavbnega pohištva iz umetnih mas in aluminija. Kot so zapisali v sporočilu, bodo za montažo gorenjskim kupcem na voljo njihovi strokovnjaki iz matičnega podjetja. S tem se hitro rastoče pomursko podjetje želi približati kupcem na Gorenjskem. M. K.

KRANJ

Izbris družb

Iz izpostave AJPES Kranj so nas obvestili, da smo podatek o predlaganem izbrisu 178 s.p., kar smo objavili v torek, napak razumeli. Predlog izbrisa je namreč agencija podala za 178 gospodarskih družb, ker že dve leti zaporedoma niso predložile letnih poročil, še za 100 družb, ki se za lani niso odzvale, pa to še preverjajo. Za samostojne podjetnike velja, da AJPES pri tem nima pooblastila za predloge za izbris, pač pa jih obravnava kot kršitelje. Sicer pa je bilo lani na Gorenjskem nanovo ustanovljenih 256 gospodarskih družb, po rednem postopku ukinjenih 132 družb in za 14 družb uveden stečajni postopek. Pri samostojnih podjetnikih so bile spremembe še večje: lani je bilo ustanovljenih 662 in 555 zaprtih. Bralcem za se napačno posredovane podatke vljudno opravičujemo. S. Z.

stanovanjski krediti do 25 let

LON d.d. Kranj
informacije: 04/28-00-777,
www.lon.si

Obrtniki za dvotirni zbornični sistem

ŠTEFAN ŽARGI

Ljubljana - V torek se je sestel Upravni odbor Obrtne zbornice Slovenije, ki je med drugim obravnaval tudi predlog zborničnega sistema v slovenskem gospodarstvu z naslovom Zbornica obrti in podjetništva. Pri tem so ugotovili, da je nedvomno prišel čas za preobrazbo zborničnega sistema slovenskega gospodarstva, saj da sedanja ureditev ni več optimalna, predlagajo pa, da se preobrazba izvrši skladno s slovensko in evropsko tradicijo. Po zgledu Evropske unije predlagajo dvotirni model zbornične organizacije, v katerem se interesi obrti in malih podjetij povežejo v svojo zbornico, velika podjetja pa v svojo. Na eni strani bi imeli zbornico obrti in podjetništva, na drugi strani pa zbornico industrije in trgovine.

Za Obrtno Zbornico Slovenije so prepričani, da je od

ustanovitve leta 1969 dejanski predstavnik in zaščitnik interesov slovenskega (zasebnega) podjetništva. V obdobju samostojne Slovenije je s svojimi zahtevami nasproti državi nenehno zagovarjala potrebe in interese vseh obrtnikov in podjetnikov. Njena pot zato smiselno vodi v zbornico obrti in podjetništva. Obrtna zbornica zagovarja stališče, da tudi nova zbornica ohrani javnopravni (kontinentalni) model povezovanja. To pomeni, da je članstvo gospodarskih osebkov obvezno, hkrati pa je obvezno tudi plačevanje članskega prispevka. Obrtna zbornica Slovenije je nastala iz prostovoljnega povezovanja, za današnji sistem 62 zbornic pa so tudi prepričani, da ga obrtniki in mali podjetniki nujno potrebujejo. Zavedajo se, da bo odločitev o načinu članstva politična, opozarjajo pa, da gre za predstavništvo 98 odstotkov slovenskega gospodarstva.

Tudi v Savi odložena dokapitalizacija

ŠTEFAN ŽARGI

Kranj - Podobno kot pred tednom na skupščini delničarjev Merkurja sta tudi na sredini skupščine delničarjev družbe Sava, d.d., oba paradržavna sklada - Kapitalska družba in Slovenska odškodninska družba, ki imata 30-odstotni lastniški delež, nastopila z vrsto protipredlogov. Tako so na skupščini, na kateri je bilo prisotno 84 odstotkov kapitala, delničarji praktično soglasno potrdili, da se iz za lani ugotovljenega dobička v višini 6,2 milijarde tolarjev nameni 1,2 milijarde tolarjev za izplačilo dividend v višini 620 tolarjev bruto na delnico, kar je za 40 tolarjev več, kot je predlagala uprava in nadzorni svet. Ni pa uspel protipredlog, da naj bi zmanjšali nagrade upravi in nadzornemu svetu (lani je nadzorni svet deloval v dveh različnih sestavah) s 77 na 42 milijonov tolarjev, saj so del-

ničarji z 62-odstotno večino potrdili predlog uprave. Predsednik uprave Janez Bohorič je prisotne delničarje seznanil tudi z nekaterimi poudarki iz poslovanja Skupine Sava, pri čemer je ocenil, da je bilo leto 2004 zanje zelo uspešno, saj so bili doseženi in preseženi vsi ključni cilji poslovanja. Čisti dobiček se je v enem letu potrojil, donosnost je dosegla 8,2 odstotka, delnice Save so pridobile 59 odstotkov vrednosti in bile med tremi najhitreje rastočimi delnicami v lanskem letu. Doseženi poslovni uspehi in ugodne napovedi za letošnje leto pa niso prepričale predstavnikov države (SOD in KAD), da bi potrdili predlagano povečanje kapitala v višini 5,7 milijarde tolarjev v naslednjih petih letih, saj so s podobno utemeljitvijo kot v Merkurju - da niso bili predstavljeni konkretni načrti, preprečili potrebno 75-odstotno soglasje.

STIMULATIVNO NAGRAJEVANJE, DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE IN MOŽNOST NAPREDOVANJA

Pridružite se nam!
Kot eden iz najbolj uspešnih podjetij v naši državi smo priložnost za pridobitev dodatnega pokojninskega zavarovanja in možnost napredovanja v podjetju. Vse to lahko doživite v naši družbi. Pridružite se nam!

Si pripravljene na pravo stvar?
Priložnost za pridobitev dodatnega pokojninskega zavarovanja in možnost napredovanja v podjetju. Vse to lahko doživite v naši družbi. Pridružite se nam!

www.slovenskijeprijatelj.si

REPUBLIKA SLOVENSKA
MINISTRSTVO ZA OBRAVNO

SLOVENSKA VOJSKA
V kralju Belegradu

Gorenjski prijatelj

Radio Sora d.o.o.
Kapucinski trg 4
4220 Škofja Loka
tel.: 04/506 50 50
fax: 04/506 50 60
e-mail: info@radio-sora.si

RADIO SORA 89.8 91.1 96.3

GG
WWW.GORENJSKI GLAS.SI

info: 04/225 05 99, domene@dspot.si

Dspot domene.Dspot.SI

kranjski registrator domene .si

VELIKI 444, BEŽEVNICA, S 1000

KLANJ

Najprej odločbe, do konca meseca še denar

Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja je ta teden rejcem goved začela izdajati odločbe za izplačevanje premij in drugih plačil, ki so jih uveljavljali lani na podlagi tržnega reda za govedo. Agencija je prejela več kot 62 tisoč zahtevkov za tovrstna plačila, v skladu s predpisi pa jim bo denar (skupno dvajset milijard tolarjev) izplačala do konca letošnjega junija.

Agencija je ob koncu maja tudi začela pozivati kmete k dopolnitvi vlog za pridobitev podpor za izvajanje evropskih standardov, pri tem pa so poziv za dopolnitev prejeli le tisti, pri katerih so ugotovili nepravilnosti ali so oddali nepopolno vlogo, brez potrebnih obrazcev in prilog. Največ vlog bo treba dopolniti zaradi nepopolnega potrdila o pregledu škropilnice in nepopolne izjave o varnosti z oceno tveganja (ni podpisa in žiga, ni podatkov o strokovnem delavcu in organu, ki je izdelal izjavo, in podobno).

Agencija je lani 1.600 kmetijam za omilitev posledic škode, ki jo je kmetijstvu v obdobju od 9. junija do 9. oktobra povzročila toča, izplačala 433 milijonov tolarjev akontacije. Letos je zahtevke dokončno obračunala in pred dnevi izdala 5.872 odločb o dodelitvi 1,55 milijarde tolarjev. Upravičenci bodo denar predvidoma prejeli še ta mesec. C.Z.

KLANJ

Manjši odkup mleka

Po podatkih Gospodarskega interesnega združenja mlekarstva Slovenije so slovenske mlekarne v letošnjih prvih štirih mesecih odkupile 161,2 milijona litrov mleka, kar je približno 4,3 milijona litrov manj kot v enakem lanskem obdobju. Odkup je bil od lanskega manjši v vseh štirih mesecih, izrazito pa februarja. C.Z.

TLAKOVCI PODLESNIK

Maribor, Dupleška 316, tel.: 02/461 47 95, faks: 02/450 38 70
SEDAJ TUDI V LJUBLJANI - Industrijska cona Slegne

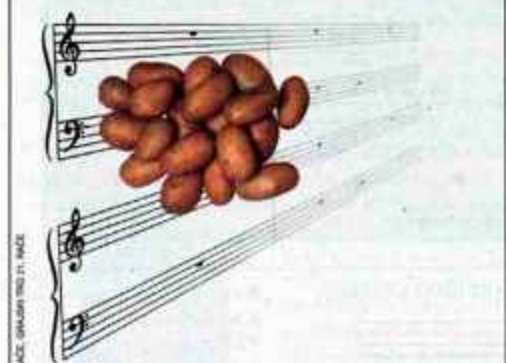
VSI IZDELKI SO IZ PRANEGA PESKA 400 RAZLIČNIH IZDELKOV! IZDELKI SO ATESTIRANI

Melody DUO

uglašen na zdrav pridelek

- izjemna učinkovitost proti krompirjevi plesni v odmerku 2,5 kg/ha
- nova kemična skupina
- dolgotrajno delovanje
- sistemsko delovanje
- ni navzkrižne rezistence z obstoječimi fungicidi

pinus

Bayer CropScience

5 pridelki za vsako rastlinovrstno pridelavo! Pred uporabo preberite navodila za uporabo.

Gorenjsko mleko kipi v Italijo

Po neuspelih pogajanjih z Ljubljanskimi mlekarjami o odkupni ceni mleka vse več gorenjskega mleka "kipi" v sosednjo Italijo, kjer ga plačujejo nekaj tolarjev bolje kot v Ljubljani.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - Ko je svet kranjske območne enote Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije na torkovi seji obravnaval problematiko prodaje surovega mleka na Gorenjskem, je priporočil odkupovalcem, da nastopajo enotno do (domačin ali tujih) kupcev mleka in da poskušajo doseči kompromis z domačimi mlekarjami, ki pa bodo tudi morale zmanjšati stroške in izboljšati trženje. Predsednik sveta Marjan Robšek, ki je kot direktor KGZ Sloga Kranj tudi vodil zadržno stran pri pogajanjih z Ljubljanskimi mlekarjami, je povedal, da so se z mlekarjo dogovorili o kriterijih za plačevanje mleka, zapletlo pa se je pri določitvi odkupne cene. Medtem ko so v mlekarji vztrajali na znižanju cene za višino letošnje mlečne premije (pet tolarjev), kar so opravičevali tudi z izgubo pri poslovanju, je zadržna stran zagovarjala zvišanje cene vsaj za 2,47 tolarja, ko-

Na seji sveta kranjske območne enote kmetijsko gozdarske zbornice.

likor jo je mlekarja znižala 1. julija lani. "Ni res, da smo pogajanja samovoljno prekinili, kot je slišati v javnosti, res pa je, da so postala nesmiselna, ko ni bilo več nobene pripravljenosti za dogovor," je dejal Marjan Robšek in poudaril, da so neuspela pogajanja spodbudila gorenjske kmete in njihove zadruge k prodaji mleka v italijanske mlekarne, ki so

ga prisiljene kupovati drugod, saj dobijo doma le tri petine potrebne količine. Če se bo prodaja mleka v Italijo povečevala, se bo položaj mlekar še poslabšal, v skrajnem primeru lahko povzroči tudi propad slovenskega mlekarstva. V zadrugah si tega ne želijo, saj bi bile kot njihove solastnice tudi ob pomembnem del zadržnega premoženja.

V razpravi na seji sveta je bilo slišati različna mnenja. Omenimo le nekatera! Pri-pojitev Gorenjske mlekarne k Ljubljanskim je bila velika napaka, kmetje zdaj občutijo posledice. Zadruge bi morale postati večinske lastnice Ljubljanskih mlekar, saj bi s tem dobile v roke tudi škarje in platno. Mlekarne so se začele prepozno prilagajati razmeram na skupnem evropskem trgu, njihovo poslovanje bremeni tudi preveliko število zaposlenih. Vse odločitve glede odkupa in prodaje mleka naj bodo v korist kmetov, pri prodaji v Italijo je zaradi nekaterih slabih izkušenj iz preteklosti treba biti previden. Za kmete bo najslabše, če bo tako, kot je bilo v Bohinju, kjer jih je mleko razdelilo na zadržne in Čulkovce. Zadruge v Sloveniji bi v odnosu do kupcev mleka morale nastopiti enotno, s celotnimi količinami. Italijanske mlekarne želijo z nakupom mleka v Sloveniji oslabiti naše mlekarne, da bi jih potlej lahko ceneje kupile.

Irsko kraljestvo trave in silaže

Pridelovalni stroški so na Irskem bistveno nižji kot v Sloveniji, skupni evropski trg pa pri cenah teh razlik ne priznava.

CVETO ZAPLOTNIK

Tržič - "Slovenija in Irsko sta kot članici Evropske unije na skupnem trgu, med njima so v kmetijstvu velike razlike, marsikatera irska izkušnja ali rešitev pa bi bila uporabna tudi za slovenske, gorenjske razmere," je dejal poslanec državnega zbora, doktor veterinarske medicine, mag. Borut Sajovic, ki se je pred nedavnim kot član delegacije parlamentarnega odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mudil na Irskem. Slovenska delegacija je na Irskem med drugim obiskala evropsko veterinarsko inšpekcijo, kmetijski inštitut, poskusno kmetijo in kobilarno in se srečala s predstavniki sindikata kmetov, ministrstva za kmetijstvo in prehrano ter pristojnega parlamentarnega odbora.

Kmetije večje kot v Sloveniji

Kaj so glavne značilnosti irskega kmetijstva? Devetdeset odstotkov kmetijskih površin prekriva trava, glavni dejavnosti sta reja goved in ovc. Povprečna kmetija ob-

deluje okrog 32 hektarjev kmetijskih zemljišč, skoraj četrtina več kot petdeset hektarjev. Dve petini kmetij je čistih, ostale se ukvarjajo še z drugimi dejavnostmi. Za kmetije z nizkimi dohodki so pomemben vir tudi socialne pomoči. Povprečna cena za nakup kmetijske zemlje je 13.674 evrov za hektar. Od 113 tisoč kmetov plačuje davke od kmetijstva 44 tisoč. Pred tremi leti so beležili 333 primerov bolezni "norih krav", predlani 182.

Silirajo tudi ječmen

"Ko stopiš na irska tla, te preseneti kraljestvo trave. Njive so bolj redke, koroza ne uspeva, veliko silirajo travo in tudi mlečno zrel ječmen. Krme iz vreče ne uporabljajo, to se jim, kot pravijo, tudi ne izplača, saj jo morajo uvoziti. Baliranje trave se jim zdi predrago in ga opuščajo. Zgolj z doma pridelano krmo dosejajo pri kravah črno-bele pasme mlečnost od 6.000 do 6.500 litrov. Telitev krav načrtujejo, večina teli zgodaj spomladi, potem so do zime na paši. Pridelovalni stroški so do

polovice nižji kot pri nas, hlevi so le provizorični, nadstrešnice, kmetijske mehanizacije rabijo malo, glavno delo farmarjev sta molža ter gradnja in popravilo ograj. Cene živine in mleka so primerljive z našimi," je dejal Borut Sajovic in ob tem poudaril: "Med članicami Evropske unije so velike razlike v pridelovalnih stroških, skupni evropski trg pa teh razlik ne priznava."

Meso kupujejo sproti

Pri nas klanje goved na domu za domače potrebe ni dovoljeno, češ da to prepoveduje tudi evropska direktiva, poslanec Borut Sajovic pa je med obiskom pri evropskih veterinarskih inšpektorjih vprašal, kako so to uredili na Irskem. Veterinarji so mu povedali, da evropske direktive klanja na domu ne prepovedujejo, vsaka država to lahko uredi po svoje, vendar ob upoštevanju higienskih in drugih standardov. "Ko smo se o tem pogovarjali tudi z irskimi kmeti, niso mogli razumeti, zakaj naj bi goveda krali doma. Shranjevanja mesa v zamrzovalnih skri-

Mag. Borut Sajovic

njah ne poznajo, meso sproti kupujejo v mesnicah in trgovinah, pri tem pa pravijo, da je meso sosedovega biča enako dobro kot od domačega," je dejal Borut Sajovic in poudaril, da sta govedina in ovčetina redno na irskem jedilniku.

Članstvo v kmetijski zbornici, ki je tudi lastnica zavarovalnice, je prostovoljno, a kljub temu je več kot 80 odstotkov kmetov njenih članov. Članarina je simbolična, v zbornico plačujejo tudi po en evro od vsake prodaje pridelkov v vrednosti tisoč evrov.

Cvetovi črnega bezga

BORIS BERGANT

Bezeg je tako pogosta rastlina, da ga brez težav najdemo ob bližnji poljski poti ali ob robu gozda za hišo. Svoje čase so ga sadili ob bivališčih, kajti po verovanju ljudi, ki so imeli tesnejše stike z naravo, bezeg varuje pred zlimi silami in strelo ter ima še številne druge čarovne lastnosti. Pri nas je bezeg zelo cenjena rastlina. Posušene cvetove uporabljamo za čaj, iz svežih cvetov pa pripravljamo predvsem različne pijače, odlični pa so tudi kot dišavna začimba vseh vrst solat in drugih jedi. Nabiramo cele kobule, ki jih lahko za nekaj dni shranimo v hladilniku, vendar jih je najbolje takoj porabiti. V ljudskem zdravilstvu pa imajo veliko vlogo tudi bezgovi plodovi in celo listi ter skorja.

Ocvrto bezgovo cvetje

Potrebujemo: 15 bezgovih cvetnih kobulov, 3 dl mleka, 3 jajca, 2 žlici sladkorja, 20 dag moke, olje za cvrtje, sladkor v prahu za potresanje.

Cvetove bezga dobro sperite pod tekočo vodo in jih v papirnati brisači osušite. Mleku dodajte rumenjake in moko ter dobro premešajte. Nastalemu testu primešajte še sneg iz beljakov, v katerega ste vtepli sladkor, in na-

Foto: Nejc Vozjak

rahlo premešajte. V tako pripravljeno testo pomakajte bezgove cvetove in jih ocvrte v vročem olju. Še vroče potresite s sladkorjem v prahu in servirajte.

Bezgova krema

Potrebujemo: 1,5 dl mleka, 3,5 dl sladke smetane, 10 dag sladkorja, 6 bezgovih cvetnih kobulov, 4 rumenjake, 5 listov želatine.

V posodi zavrite mleko, 1 dl sladke smetane in sladkor. Odstavite z ognja in dodajte oprane bezgove cvetove ter pustite stati eno uro. Bezgovo mleko precedite v kotliček, mu primešajte rumenja-

ke in nad vodno paro stepite v kremo. Dodajte namočeno in ožeto želatino, premešajte ter postavite v hladilnik, da rahlo želira. Kremo z metlico gladko zmešajte in ji dodajte preostalo stepeno sladko smetano. S kremo napolnite kozarce in jih postavite v hladilnik, da se krema povsem strdi. Postrezite s stepeno sladko smetano in limoninim sokom.

Bezgov praženec

Potrebujemo: 6 kobulov bezgovih cvetov, 1 jabolko, 3 dl mleka, 3 jajca, 25 dag moke, ščepec soli, 10 dag sladkorja, 3 dag masla, 2 žlici olja, sladkor v prahu za potresanje.

V mleko zmešajte rumenjake in moko. Dodajte olupljeno in naribano jabolko in posamezne cvetke iz bezgovih kobulov (brez zelenih stebel). Solite, dodajte polovico sladkorja in pustite stati 10 minut. Nato primešajte trd sneg iz beljakov, v katerega ste vtepli preostalo polovico sladkorja in narahlo zmešajte. V okroglem pekaču segrejte olje, prilijete testo in postavite v na 190 stopinj C ogreto pečico, da se testo dvigne. Površina naj se le svetlo rumeno zapeče. Z vilicami nato praženec razdrobite, mu dodajte še maslo in ga na štedilniku nekoliko prepražite. Preden ga servirate, ga potresite še s sladkorjem v prahu.

Bezgov kis

Potrebujemo: 3 kobule bezgovih cvetov, pol limone, 1 dl belega vina, 8 dl jabolčnega kisa.

Oprane in osušene bezgove cvetove, na koščke narezano limono in vino zmešajte z jabolčnim kisom in dajte v steklenico, ki ima širši vrat. Zaprite in pustite stati vsaj 14 dni. Nato precedite v novo steklenico in uporabite kot prefinjen dodatek katerikoli vrsti solate. Z nekaj brizgi tega kisa lahko obogatite tudi svetle omake ali ribje in mesne raguje.

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA DANICA DOLENC

Tedenski jedilnik

Nedelja - Kosilo: kremna juha iz belušev, Napoleonova pečenka, krompirjevi njoki, glavната solata z zelišči, jagodne kupe; **Večerja:** plošča s siri, svežo papriko in olivami, zrnat kruh. **Ponedeljek - Kosilo:** fižolova juha z majaronom, kranjska klobasa, radič s krompirjem; **Večerja:** špageti po bolonjsko, mešana solata. **Torek - Kosilo:** gosta mesno zelenjavna juha z zdrobovimi žličniki, palačinke s smetano in jagodami; **Večerja:** ocvrta pariška salama s špinačo in ocvrtimi jajci. **Sreda - Kosilo:** gobova juha z veliko zelenjave, zelenjavni riž, ocvrt piščanec, mešana solata; **Večerja:** frotlja, glavната solata s fižolom. **Četrtek - Kosilo:** goveja juha z žličniki iz drobtinic in kurjih jetrc, govedina iz juhe, pražen krompir, smetanov hren, zelena solata; **Večerja:** telečja obara v zelenjavi, jagodne rezine. **Petek - Kosilo:** ribji brodet, krompirjeva polenta, zelena solata z zelišči; **Večerja:** petelinovi grebenčki, solata z jajcem. **Sobota - Kosilo:** mešano meso na žaru, več vrst solat, domač kruh, pehtranova potica; **Večerja:** mesno zelenjavni golaž iz kotlička, jagodna skutica z orehi in medom.

Petelinovi grebenčki po babično

Iz 25 dag moke, 1 jajca, 1,25 dl mleka, 5 dag masti, pol žlice sladkorja in 1 dag vzhajane kvasa ter ščepeca soli zamesimo kvašeno testo in ga pustimo vzhajati. Ko je testo dovolj naraslo, ga tanko razvaljamo, nadevamo ob robu v presledkih 3 cm nadev, namažemo rob in presledke s stepenim beljakom, zavijemo rob toliko, da je nadev pokrit, pritisnemo, da se sprime pomazano testo, izrežemo z okroglim obodcem in oblikujemo petelinovim grebenom podobne oblike. Potem nadevamo ob robu spet kot prvič itd.. Pustimo, da grebenčki vzhajajo, nakar jih skuhamo v slani vodi, odcedimo in zabelimo s praženimi drobtinicami. **Skutni nadev:** 5 dag masti ali masla dobro vmešamo z 1 jajcem, dodamo pol kilograma suhe pretlačene skute, 2 žlici goste smetane in sesekljane pehtrane. Te grebenčke lahko tudi potresemo s sladkorjem in ponudimo s kompotom. **Mesni nadev:** na 5 dag masti opravimo sesekljano čebulo in zelen peteršilj, dodamo 25 dag sesekljane kuhane ali pečene mesa, ga opravimo, popramo in solimo, ga ohladimo in odišavimo z majaronom.

ZELENO IN CVETOČE

IGOR PAVLIČ

Šmarnica

Pomlad, ko zadehtijo šmarnice, se je prevesila v vroče dni. Po nižinskih travnikih in gozdovih so že skoraj odcvetele, po travnatih pobočjih višje v gorah pa je prav začetek junija tisti, ko začutimo njihov značilen vonj. Toda tisti, ki radi katero utrgate, pazite, saj se na vročih mestih rade sončijo tudi kače.

Šmarnica je zelo strupena rastlina in spada v skupino lilijevk. Razširjena je po celi Evropi, pa tudi v zmerno toplem pasu Amerike in Azije. Pri nas najraje uspeva na gozdnem robu pod svetlimi krošnjami dreves. Je trajna rastlina z drobno koreninico, ki se zelo hitro razrašča, vsako pomlad pa požene od 10 do 20 cm visoko steblo, iz katerega se razvijeta dva ali več silih trije suličasti listi, kmalu pa se pokažejo tudi beli diše-

či cvetovi, nanizani na tenko steblo. Vsak cvet ima obliko kronice. Ker se hitro razrašča, so šmarnice začeli saditi tudi po vrtovih, predvsem na obrobke, škarpe ali v senco pod drevesa. Presajamo jo jeseni. Če ima boljšo zemljo, so tudi rastline in cvetovi večji in bolj cvetijo. Prva leta jo tudi zalivamo, da se dobro ukorenini in to od marca toliko časa, da odcveti. Zalivamo zmerno, le toliko, da je zemlja vlažna, kasneje prenehamo, ker šmarnica po cvetenju počiva. Šmarnic ni več sort, povsod raste ena vrsta, le vrtni imajo večje cvetove, ker navadno uspevajo na dobri zemlji.

Že od nekdaj so šmarnice uporabljali za poročne šopke v kombinaciji z vrtnicami, predvsem rožnatimi. Ker šmarnice cvetijo samo določen čas v letu, so z njimi kra-

Foto: Igor Pavlič

sili cerkve, poročne dvorane ... kratka vedno so jih uporabili za slavnostne okrasitve raznih slovesnosti.

Da boste imeli lepo cvetlično gredo, posadite v ozadje perunike: modre, lila, bordo

rdeče, predvsem naj bodo živih barv, v ospredje pa kombinirajte šmarnice z vijolicami in vrtnim zimzelenom, vse te rože cvetijo približno istočasno in barvni učinek bo zagotovo dosežen.

Gorenjski Glas

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

DOVŽAN, d.o.o.
Podjubej 272,
4290 Trzin - Slovenija
e-pošta: dovzan@siol.net
Tel./fax: 04/59 25 400
gsm: 041/723 812, 040/611 400

Avtodeli za japonska in evropska vozila
Konjske priklole **Böckmann**
ZAVORNE PLOŠČICE za vsa vozila in ZAVORNE OBLIGE s cilindri in vzmetmi za evropska vozila od letnika 1980 dalje.

PROTIM RZIŠNIK PERC

Zaposlilo

- GRADBENEGA INŽENIRJA (m/ž)**
za opravljanje strokovnega nadzora in dela v operativni.
Pogoji: • univerzitetna izobrazba ali visoka strokovna izobrazba
• strokovni izpit
• vsaj 3 leta delovnih izkušenj v operativni
- GRADBENEGA TEHNIKA (m/ž)**
za izdelavo popisov del po projektnih dokumentacijah.
Pogoji: • srednješolska izobrazba gradbene smeri
• vsaj 3 leta delovnih izkušenj v operativni ali kalkulacijski
- PROJEKTANTA PRIPRAVNIKA - GRADBENE SMERI (m/ž)**
Pogoji: • absolventi visokostrokovnega ali univerzitetnega študija gradbene smeri
• izkušnje pri uporabi računalniških programov (ACAD, WORD, EXCEL ...)

Nudimo delovno mesto v uspešnem kolektivu, kjer skrbimo za stalno izboljševanje sodelavcev. Delo je filmsko in dinamično, z možnostjo napredovanja in stimulativnega nagajevanja.

Pisne prijave z dokazili o izobrazbi pričakujemo do 20. 6. 2005:
PROTIM Rzišnik Perc arhitekti in inženirji d.o.o.
Delavska cesta 24, Sencur, tel. (04) 279 18 00,
e-mail: zaposlitve@rzišnik-perc.si, www.rzišnik-perc.si

NA GORENJSKEM PRED 100 LETI

ANDRAŽ KALAMAR

POVZETKI ČLANKOV O GORENJSKI IN GORENJCIH
OD 27. MAJA DO 3. JUNIJA 1905

KRANJ, 2. JUNIJ 1905

Nemci med nami

V Kranju živi med nami kar nekaj Nemcev, ki so vse časti, miroljubni in tolerantni ljudje. Prilagodili so se našim razmeram, govore slovenski jezik, spoštujejo nas, zabavajo se z nami, ne izzivajo nikogar, tako da nikdar ne pride do najmanjšega narodnostnega slovensko nemškega prepira, ki so tako običajni v nekaterih slovenskih mestih. In vse to je tudi popolnoma pravilno. V vsakem narodu pa se najde tudi nekaj smeti. Med našimi Nemci so take črne ovce trije fantiči; dva silno domišljava geometrova sinova in pa za ušesi še ves zeleni davčni praktikantek Cerkovnik. Ta tri peresna deteljica tiči vedno glave skupaj, šviga venomer po cesti, se nastavlja ljudem, zvečer pa kriči po trgu nemške nacionalne pesmi, se naglas navdušuje za blaženo mater Germanijo, pozno ponoči razsaja po raznih gostilnah in kavarnah, kjer izziva in napada povsem mirne ljudi. V Kranju, našem narodnem Kranju nismo vajeni, da bi nas Slovence kdo izzival in blatil, najmanj pa kak smrkavi nemški mladič. Enkrat za vselej bodi povedano, da znajo v bodoče pri najmanjšem izzivanju leteti na cesto. Naravnost škandalozno pa je, da tako pobalinsko obnašanje dopuste naši narodni gostilničarji. Z mokro kunjjo naj napode, kadar se prikažejo ta Švabčeta, ki hočejo briti norca iz Slovencev, med katerimi žive.

GOLICA, 3. JUNIJ 1905

Otvoritev Kadilnikove kočice na Golici

Otvoritev Kadilnikove kočice na Golici se bo slovesno vršila v nedeljo, 18. junija, ob 11. uri dopoldan. Na splošno željo domačinov bo na vrhu Golice slovesno mašo opravil društveni odbornik, gospod Ivan Mlakar, po maši pa bo blagoslovil novo kočico. Uredbo kočice in postrežbo pri nje otvoritvi so prevzele domoljubne gospe Minka Ogorelčeva, Ida Škofova in Jelica Korenčanova v zvezi z odborom Kranjskogorske planinske podružnice. Koča je, kakor pravijo, zelo lepa in solidno grajena, prireditev ob otvoritvi pa obeta biti zelo slavnostna in vesela, zato ni nobenega razloga, da se je ne bi udeležili v velikem številu. Izlet k otvoritvi napravi tudi Ziljska podružnica Slovenskega planinskega društva z najmanj 80 Korošci.

SVET PRED STO LETI

LONDON

Otroci delavci

V Londonu je okoli 55.000 otrok, ki vsakodnevno hodijo v šolo in obenem morajo izven šole redno delati, da preživijo sebe in pomagajo svojim družinam. Dela, ki jih opravljajo, so zelo raznovrstna, raznašajo časopise, pometajo, čistijo, nosijo jedi delavcem itd. Največ jih dela ob sobotah, najmanj 12.000 jih dela od devetih zjutraj vse do polnoči. Zaslужijo seveda zelo malo, povprečno od 5 do 12 vinarjev na uro.

VIR: GORENJEČ IN SLOVENSKEGA NAROD (MAJ IN JUNIJ 1905)

LJUBO DOMA, KDOR GA IMA

V jeseniškem društvu za zaščito živali oddajajo dva meseca stare muce z Jesenic. Vajene so čistoče, oddajajo pa jih izključno za bivanje v stanovanju. Več informacij je mogoče dobiti na telefonski številki 031/240 916. Še vedno iščejo tudi prijazne lastnike za trimesečno mucko, ki so jo našli v Kranjski Gori. Telefonska številka njenečasne lastnice je 031/557 045. M. R.

PLANINSKI KOTIČEK: KOFCE (1488 M) IN VELIKI VRH (2088 M)

Biserček izpod Košute

Planšarsko vznožje in kamnito-prepaden vrh.

JELENA JUSTIN

Kofce so priljubljena izletniška točka nad Trzličem, primerna za vsakogar, ki pokaže kanček interesa in dobre volje, da nekaj naredi zase. Obenem pa so Kofce tudi izhodišče za tiste, ki bi dan radi preživeli na 10-kilometrskem grebenu Košute in obiskali vsaj nekatere od njenih številnih vrhov. Dolg greben Košute vabi izletnike v svoje višave s svojimi sončnimi, poleti zelo vročimi, južnimi travniki, zahtevne gornike pa privlačijo senčne, krušljive, severne stene. Svet, v katerem vsak najde nekaj za svojo dušo. Pobočja pod Košuto so planšarski raj, kjer v poletnih mesecih dobimo tako kislo mleko, kot masovnik; tukaj se namreč krave še vedno pasejo. Od vseh planin je najbolj obiskana planina Kofce, kjer je na višini 1488 metrov tudi Dom na Kofcah.

Priljubljeni poti vzpona sta iz Jelendola preko planine Dolžanka ter iz Podljubelja oz. od kmetije Matizovec. Po tej poti bomo krenili tudi mi.

V Podljubelju vas smerokaz usmeri proti kmetiji Matizovec. Če boste dovolj zgodnji, vas bo čakalo še dokaj prazno parkirišče, sicer bo vzpon malenkost daljši. Od kmetije do vrha Kofc vas čaka ura hoje. Skoraj celoten vzpon poteka po gozdu, v senci. Vmes je en delček, kjer hodite po pesku

Dom na Kofcah na višini 1488 metrov. /Foto: J. Justin

in je potrebna previdnost. Pot je lepo speljana, ne prestrma, a višinsko razliko je pač potrebno premagati. Tik pod vrhom dosežete travnik in pogled se vam odpre na veličastni Košutin greben, v daljavi pa zagledate streho Doma na Kofcah. Cilj ste dosegli. Če vam je bilo hoje navkreber dovolj, se sprehodite vsaj še do planine

Šija, ki je približno 15 minut naprej proti vzhodu.

Če pa bi radi stali na dvatisočaku, vas čaka še 600 višinskih metrov do vrha Velikega vrha. Vzpon na začetku poteka po travnatih pobočjih. Višje ko gremo, več je tudi kamenja in skal. Vmes, na sicer neizpostavljenem delu, ki pa je zelo krušljiv, nam pomagata dve

Pogled proti 2088 metrov visokemu Velikemu vrhu. /Foto: J. Justin

jekleni varovali. Morda se bosta kornu zdeli odveč, a sta več kot praktično nameščeni. Ko dosežemo vrh grebena, se gibamo skoraj po robu, kjer proti jugu lahko opazujemo gorenjsko pokrajino, na severu nam pogled uhaja na avstrijsko Koroško, v smeri hoje, proti zahodu pa nas gleda čokata Dobrča, v svoje naslonjalo pa nas vabi mogočni Stol. Ko imamo občutek "zdaj, zdaj bomo na vrhu", se pot še kar vije in končno vrh. Upam, da boste imeli lepše vreme, kot sem ga imela sama, kajti ob kristalno jasnem dnevu bo razgled več kot fantastičen. Če se boste odpravili po dežju, pa le previdno, kajti vršni travniki zahtevajo trden korak. Vmetete se po isti poti, lahko pa sledite grebenu proti vzhodu in se proti Kofcam spustite preko Kofce gora.

Kofce so tudi zelo zanimiva in privlačna gorsko kolesarska tura. Meni ena najlepših. Vzpon poteka preko Dolžanove soteske proti Jelendolu, kjer pri nekdanji graščini Puterhof zavijemo levo na makadamsko cesto, kjer nas že takoj čaka strupeno strm vzpon. Pot je dokaj slabo označena, zato priporočam, da imate s seboj dober zemljevid. Mimo planine Pungrat pribrcate do Šije, od tam pa se po kolovozu spustite na Kofce.

Planšarije, kot biserčki na ogrlici, pod grebenom Košute, vas ne bodo razočarali. Prepričana sem!

ŠTIRI TAČKE

ANA BEŠTER

Pasja mala šola: Raziskovanje

Zelo pomembno je, da majhen kuža doživi in vidi veliko stvari. Le na ta način se bo navadil na stvari, ki ga v življenju obkrožajo. Po drugem cepljenju, ko ni več nevarnosti za okužbe, je zato dobro, da kužku predstavimo čim več predmetov, ki so del našega življenja. Zagotovo se je že navadil na nov dom in vse vas, ki ste sedaj del njegovega življenja, sedaj pa je čas za raziskovanje. Majhnega kužka čim večkrat vzemite s seboj, pa naj bo to v trgovino, na sprehod po mestu, na pošto ali banko. Na teh poteh namreč srečamo ogromno predmetov, ki so za kužka novi, pomembno pa je, da zanj postanejo del vsakdanjega življenja. Za kužka so nekaj novega zagotovo rešetke na cesti, čez katere mora skočiti, nikoli prej še ni videl rolkarjev, ki se zabavajo na igrišču, morda ga bo zmotil zaboj, postavljen sredi ceste. Vse to so predmeti, ki so nam nekaj vsakdanjega, majhen kuža pa jih še ni navajen. Tudi ljudje, ki se gibajo neobičajno, na primer šepajo, hodijo s palico, se vozijo s kolesom, so za kužka nekaj novega. Gre za to, da kužka že v mladosti spoznamo z različnimi stvarmi, ki mu tako postanejo domače. Čim več informacij iz okolja bo kuža dobil v mladosti, toliko manj težav bo z njim v starosti.

Mladega kužka vzemite vedno s seboj, da bo deležen čim več novih izkušenj.

17. 6. Večer sansonov in simfoničnih melodij
**DARJA ŠVAIGER, JURE IVANUŠIČ,
ROMANA KRANIČAN, LARA JANKOVIČ**

18. 6. Koncert
ARSEN DEDIČ in ZORAN PREDIN

21. 6. Oledalilka predstava
HOTEL BABILON
Violeta Tomić

24. 6. Koncert dalmatinskih pesmi
KLAPA CRIKVENICA

25. 6. Koncert
**SIMFONIČNI ORKESTER
SLOVENSKE FILHARMONIJE**
pod taktirko dirigenta Georga Eshlvanijana

28. 6. Oledalilka predstava
OBUTI MAČEK
Splošno gledališče

30. 6. Melodični večer, koncert
MARIACHI
in
**BALLET FOLCLORICO
POLICROMIA MEXICANA**

1. 7. Kubaški glasbeno plesni šov
**CONJUNTO ARTISTICO
MARAGUAN**

2. 7. Koncert
CUBISMO

5. 7. Oledalilka predstava
FUNNY MONEY
Splošno gledališče

9. 7. Operna predstava
NABUCCO
ENG opero in balo Ljubljana

Kranj, 17. 6. - 9. 7. 2005
**festival
Carniola**
www.festivalcarniola.com

Tilia
zavarovalnica tilia d.d.

VP
Varnost Investicij Prilagodljivost

... rast tržnega deleža ...

Nismo največji, smo pa najbolj prilagodljivi, varni in inovativni vseslovenski zavarovalnici. Odlikujejo nas znanje, izkušnje, ki jih želimo prenesti na nove sodelavce - zavarovalne zastopnike - svetovalce. Naša prednost je tudi lastna prodajna mreža, ki jo želimo še razširiti, zato v svojo sredino

VABIMO

prodorne, odločne, komunikativne, urejene zavarovalne zastopnike - svetovalce (M/Ž), ki boste s svojim svetovalnim delom na območju Kranja, Jesenic, Tržiča, Škofje Loke, Radovljice in Medvoda z okolico tržili naša zavarovanja. Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.

NAŠA PRIČAKOVANJA

- najmanj srednješolska izobrazba
- vozniški izpit kategorije B
- poznavanje uporabe orodij MS Office okolja
- znanje slovenskega jezika

PONUJAMO VAM:

- tržno zanimive produkte
- izobraževanje
- dokazovanje svojih sposobnosti
- plačilo glede na uspešnost
- samostojno organiziranje delovnega časa
- varno zaposlitev

Ključne Naloge in Rok Prijave:

Svetovanje in sklepanje zavarovalnih pogodb pri strankah.
Rok prijave: 15 dni po objavi

Če menite, da bi vam opravljanje takšnega dela ustrezalo, nam prosimo pošljite vaše podatke, da se lahko dogovorimo za morebitni predstavitveni razgovor.

Podatke pošljite na naslov: Zavarovalnica Tilia, d.d., Seidlova cesta 5, Novo mesto, ali po elektronski pošti kadri@zav-tilia.si. Za podrobnejše informacije nas lahko pokličete na telefonsko številko 07/39 17 208, ga. Cvetka Bartolj.

Vse poslani ponudbe bomo obravnavali zaupno.

Otroci nas potrebujejo

SMS donacija!
Z besedo KARITAS na 1919 darujete 230 SIT za otroke v stiski.

Družba Mobitel se odzove vsem prihodkom.

Karitas www.karitas.si

www.toyota.si

Cool

Toyota Yaris in Corolla - serije Cool. Klima brezplačno.

Toyotina modela Yaris in Corolla ob pregovorni zanesljivosti vsebujeta tudi bogato serijsko opremo. Izkoristite akcijsko ponudbo ter na seznam opreme dodajte tudi brezplačno klimo.*

* Količina vozil je omejena.

TOYOTA

Toyota Center Tržaška 132 Ljubljana (01) 20 07 900	AC Lovše Jarška c. 11 Dornale (01) 72 99 000	AC Lovše Jezerska c. 121 Kranj (04) 28 09 000	Arden Ptujška 176 Maribor (02) 45 02 260	Avto Celje Ipatčeva 21 Celje (03) 42 61 280
AH Furman Bogaška 13 Ptuj (02) 78 85 477	Flamin MS Industrijska 1a Murska Sobota (02) 53 04 660	Center Jerob Polje 9b Izola (03) 61 68 001	Avto Select Industrijska cesta 9 Nova Gorica (05) 33 06 071	

**Kjer vsaka priložnost
postane opskočna deska v uspeh.**

Banka Koper
z edrtem poslovanjem.
50 let

Živeti z morjem pomeni tudi znati držati svojo smer in se hkrati nenehno prilagajati njegovemu ritmu. Pijemo po valovih sprememb ter v njih skupaj z vami iščemo najustreznejšo rešitev.

Banka Koper d.d., Prilaganje ulica 14, 6000 Koper, Slovenija

ZAHVALA

V petek, 20. maja 2005, smo se poslovili od dragega moža, ata in starega ata

FRANCA AVGUŠČINA

roj. 1924 - borec NOB

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sovaščanom, sodelavcem, prijateljem, znancem, podjetjem Jelovica, d.d., Termo, d.d., Starman Škofja Loka, d.o.o., za izrečena ustna in pisna sožalja, darovano cvetje, sveče in darove za cerkev in svete maše. Zahvaljujemo se dr. Ireni Oblak - Biček in osebju onkološkega inštituta. Lepa hvala gospodu župniku g. Gregorju Dolšaku, oskrbnikom cerkve na Godešiču, pogrebni službi Loške komunale, d.d., godeškim gasilcem, praporščakom, pevcem za lepo petje in trobentaču Mateju. Še posebej se zahvaljujemo predstavnikom ZB Godešič - Trata in govorniku za poslovilne besede. Hvala vsem, ki ste se poklonili njegovemu spominu! Vedno ga bomo ohranili v lepem spominu!

Njegovi: žena Kristina, sinova Franc in Dare ter hči Breda z družinami
Godešič, Škofja Loka, 20. maja 2005

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustil mož, oče, ded, praded, brat, stric in svak

FRANC VRHOVNIK

iz Sv. Duha

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, molitve in svete maše. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju Škofja Loka, g. župniku Romanu Poljaku za obiske na domu in lep pogrebni obred, g. patru za sveto maziljenje, pogrebni službi Navček, pevcem, trobentaču in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

MIHE REHBERGERJA

p.d. Kovačevega Miha iz Nove vasi pri Preddvoru

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, nekdanjim sodelavcem podjetja Živila za izrečeno sožalje, podarjene sveče in cvetje. Zahvaljujemo se reševalni ekipi ZD Kranj za hitro intervencijo, zdravstvenemu osebju Nevrološke bolnišnice Ljubljana za skrb in nego. Hvala gospodu župniku Mihlu Lavrinču za opravljen obred, pevcem in orglarju za zapete in zaigrane žalostinke. Hvala tudi pogrebni službi Navček in vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: sestri Vera, Rozka in nečakinja Eda z Ano

V SPOMIN

Minilo je leto, odkar je za vedno odšel od nas dobri mož in oče

FRANC PRISLAN

Vedno te bomo pogrešali!

Vsi, ki smo te imeli radi

ZAHVALA

Draga mama, odšla si, vendar boš za vedno ostala v naših srcih. Pogrešali te bomo.

V 92. letu starosti nas je zapustila naša draga

PAVLA BENEDIK

roj. Rakovec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za darovano cvetje in sveče in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo društvu upokojencev, praporščakoma, trobentaču, pevcem in gospodu kaplanu za lep pogrebni obred.

Hčerka Pavla in sin Janez z družinama ter hčerka Slavka

*Ko Tvoje zaželimo si bližine,
gremo tja, v miren kraj tišine.
Tam srce se tiho izjoče,
saj verjeti noče,
da Te več med nami ni.*

V SPOMIN

FRANCIJU MALIJU

Mineva leto dni, odkar Te ni več med nami, imeli smo Te radi in Te zelo pogrešamo.

VSI TVOJI
Radovljica, 4. junija 2005

V SPOMIN

V nedeljo, 5. junija 2005, bo minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil

SREČKO VALJAVEC

Hvala vsem, ki se ga spominjate.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama, sestra, teta in tašča

GIZELA PUŠAVEC

s Hudega 3

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečene sožalje. Hvala društvu upokojencev in OOZB za pisna sožalja. Posebna zahvala g. župniku iz Kovorja za lep pogrebni obred, zahvala bolnišnici Jesenice in Ljubljana za lajšanje njenih bolečin. Zahvala pevcem Zupan za ganljivo petje. Hvala vsem za podarjeno cvetje in sveče. Hvala pogrebni službi Navček ter komunalni Tržič. Vsem imenovanim in neimenoanim še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči vsi njeni
Hudo, maj 2005

ZAHVALA

V torek, 31. maja 2005, smo se za vedno poslovili od našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

KARLA TRILLERJA

roj. 3. 11. 1920

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli ustna in pisna sožalja, darovali cvetje in sveče. Zahvaljujemo se dr. Tadeji Demšar, pevcem za petje, g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred in pogrebni podjetju Akris. Vsem imenovanim in neimenovanim iskrena hvala.

Žalujoči vsi njegovi
Grenc, 31. maja 2005

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, brat in tast

VIKTOR STRŽINAR

Brdnkov ata iz Dolenje Žetine 11

Iskreno se zahvaljujemo vsem za podarjeno cvetje, sveče, izrečena sožalja in spremstvo na zadnji poti. Hvala vsem, ki ste ga v času boleznih obiskovali, zdravnikom ZD Gorenja vas in zdravnikom in sestram oddelka 600 bolnišnice Golnik. Posebna zahvala vsem sosedom, podjetju LTH Škofja Loka, KGZ Škofja Loka, podjetju Marmor Hotavlje, ZB Poljane, g. župniku Miru Bonči in župniku iz Javorij, govornici Ljudmili, cerkvenemu pevskemu zboru iz Poljan, kvartetu Rožmarin, trobentaču in pogrebni podjetju Hipnos.

Žalujoči: žena Micka, hčerke Martina, Dragica in Mira z družinama, sestri Cita in Anica
Dolenja Žetina, Čabrače, Poljane, Gorenja vas, maj 2005

ANKETA

Koliko za dopust

DOMINIK FRELJH

Nastopili so vroči dnevi in začenja se sezona dopustov. Želje so različne, vendar jih vedno omejuje finančna sposobnost posameznikov. Nekateri si dopusta niti privoščiti ne morejo.

Foto: Tina Dokl

Vladimir Križnar:

"Na dopust grem v toplice za nekaj dni. Na Hrvaško ne grem. Za kaj večjega in daljšega nimam denarja, ker sem upokojenec. Za dopust sem pripravljen zapraviti ne več kot petdeset tisoč tolarjev."

Nejc Hribar:

"Najprej bom šel na festival v Nemčijo, potem pa verjetno še v Istro za tri tedne. V Nemčijo bom vzel okrog sto tisočakov, v Istro za tri tedne na morje pa verjetno tudi toliko."

Ivan Draškič:

"Na dopust z ženo tradicionalno odhajava na križarjenje po Jadranu. Zadeva je preizkušena in teče v redu. Sedaj greva na isti aranžma že šestič. Cena aranžmaja je okrog sedemsto evrov na osebo."

Aleksander Dvanajščak:

"Šli bomo. Koliko bomo zapravili, še ne vemo. Gremo na hrvaško obalo, ker želimo mirnejši dopust. Lani smo bili na absolventu na Kreti. Verjetno bomo zapravili za okrog osemdeset tisočakov."

Marta Hain:

"Na dopust grem. Večinoma na Hrvaško. Šli smo tudi že drugam, ampak najbolje je še vedno na Hrvaškem. Je najbolj mirno. Za en teden sem pripravljena zapraviti do sto petdeset tisočakov."

Z zdravimi zobmi na zabavo

Na Gorenjskem zaključne prireditve akcije za zdrave zobe. Manj zobne gnilobe pri šolarjih, več stekleničnega kariesa pri petletnih otrocih.

RENATA ŠKRJANC

Bohinjska Bistrica, Kranj - Veliko smeha, dobre volje in petja spremlja vsakoletne zaključne preventivne akcije za čiste zobe ob zdravi prehrani. Minuli torek se je več kot 300 otrok v domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici, kjer je bila zaključna prireditve šeste lokalne akcije za šolarje zgornje gorenjskih občin, zabavalo ob čarovnjah in vragolijah čarodeja Tonija. Prišli so učenci zmagovalnih razredov od 2. do 5. razreda devetletke in učenci osnovnih šol Antona Janše iz Radovljice in Poldeta Stražišarja z Jesenic. S prireditvijo nagradijo šolarje, ki so vse leto dobro skrbeli za čistočo svojih zob. Marta Mrak, preventivna sestra v jeseniškem zdravstvenem domu, je povedala, da so otroci zgornje Gorenjske že skoraj dve desetletji vključeni v zobozdravstveni preventivni program. "Zobne gnilobe je manj, na sprednjih zobeh - sekalcih, je skoraj ni več, na zadnjih zobeh pa veliko manj. Veseli smo, da je tako, otroci pa z navdušenjem sodelujejo v akciji," je povedala Mrakova. Najboljši razred je bil 4.b. razred Osnovne šole Gorje, na drugo mesto so se uvrstili učenci 3. razreda

Poleg umivanja zob so pomembni tudi redni pregledi pri zobozdravniku. / Foto: Tina Dokl

kranjskogorske Osnovne šole Josipa Vandota, tretji pa je bil 3. razred podružnične šole Mošnje. "Najkrajši nasvet otrokom, da ohranijo zdrave in lepe zobe, je umivanje zob vsaj dvakrat dnevno, ko pojedjo sladico, naj zobe vsaj splaknejo, starši pa naj jih k temu spodbujajo," je dodala Mrakova.

Vesele in zabavne zaključne prireditve pa so za šolarje osnovnih šol iz Kranja, Naklega, Preddvora, Cerkelj, Jezerskega in Šenčurja pripravili tudi v Preventivnem centru zobne poliklinike Kranj.

V kranjskem kinu Center so se zabavali že včeraj, veselo pa bo tudi danes dopoldne. V preventivni akciji je sodelovalo več kot 4000 učencev 167 razredov, učenci Osnovne šole Helene Puhar in 1450 učencev prvega razreda devetletke in otrok iz vrtcev, na zaključni prireditvi pa so se jim pridružili še tržiški šolarji. "Letošnja akcija je že sedemnajsta, tekmovanje z rednimi mesečnimi preverjanji čistoče zob, ki jih izvajajo naše preventivne sestre, pa poteka od septembra do maja. Zobne gnilobe je pri

otrocih zadnja leta res manj, opažamo pa, da pri pet- in šestletnikih zaradi pogoste uporabe stekleničke narašča steklenični karies," je dejala pedontologinja Irena Vidic, dr. dent. med. Za zdrave in čistoče zob so najbolje skrbeli učenci 2.a razreda Osnovne šole Šenčur, 3.a razreda Osnovne šole Cerklje, 4.c razreda Osnovne šole Simona Jenka center in 5. č razreda Osnovne šole Orehek. Najboljše razrede že prihodnji petek čaka prijetno presenečenje, dan dogodivščin v Bohinju.

Bi skočili s padalom?

Če je odgovor DA!!!, potem nikakor ne smete spregledati nove Glasove priloge Na potep na temo Adrenalin - Nore avanture na Gorenjskem.

V njej boste izvedeli, kaj potrebujete za skok v tandem iz letala, bili smo na Planetu zorb na Bohinjski Beli in se kotalili z ogromno napihljivo kroglo, z najbolj adrenalinskim županom pa smo leteli z akrobatskim letalom. Pripravili smo pregled ponudbe adrenalinskih športov na Gorenjskem ter ga popestrili z zemljevidom. In če želite izvedeti, zakaj boste poleti v Kranjski Gori potrebovali sanke, ne spreglejte zadnje strani. Prilogo za prosti čas, turizem in avanture Na potep, ki bo vsak mesec prinašala drugo zanimivo temo, boste naročniki prejeli brezplačno, za 150 tolarjev pa bo naprodaj na prodajnih mestih Dela Prodaje, v poslovalnicah Pošte Slovenija in na bencinskih servisih Petrol. Pa še to: v prvi številki si lahko priigrate nora vožnjo z akrobatskim letalom. Zato skočimo skupaj - na potep! U. P.

KRANJ

Dan odprtih vrat na letnem kopališču

Jutri ob 11. uri bo na letnem kopališču v Kranju dan odprtih vrat z brezplačnim kopanjem. Zavod za šport Kranj bo jutri obiskovalcem predstavil tudi nove športne objekte, ki jih je mestna občina Kranj zgradila v preteklem letu. Ob letnem kopališču je to nova upravna stavba, pri otroškem igrišču GibiGib so pridobili nove sanitarije, na nogometnem igrišču so položili umetno travo, odprt pa bo tudi nov rolkarski center. Predstavili bodo tudi posebne ponudbe za poletno kopalno sezono. Obljublajo, da bodo z njimi šolam, športnim društvom in občanom zagotovili najcenejše kopanje v urejenih bazenih v Sloveniji. D.Ž.

Ena spletna stran, ki združuje 7 časopisov z vseh konov Slovenije! Obiščite www.izberi.si, oddajte svoj mali oglas, ogledite si popolnejše oglase, sprenehodite se po rumanih straneh in naj vas navdušijo kadrovske oglasi! **Brskanje po malih oglaših še nikoli ni bilo tako udobno.**

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Danes bo pretežno jasno. Jutri dopoldne bo sončno, popoldne bo oblačnost od zahoda naraščala in proti večeru bodo že prve plohe in nevihte. V noči na nedeljo in v nedeljo dopoldne bo deževalo, popoldne bo dež ponehal. Ohladilo se bo.

Agencija RS za okolje, Urad za Meteorologijo

PETEK

11 / 26°C

SOBOTA

13 / 27°C

NEDELJA

13 / 16°C

Avto Voz čaka na Radiu Kranj

15. DOJTE DAN

OPREDELITE SI ZA OPEL CORSA

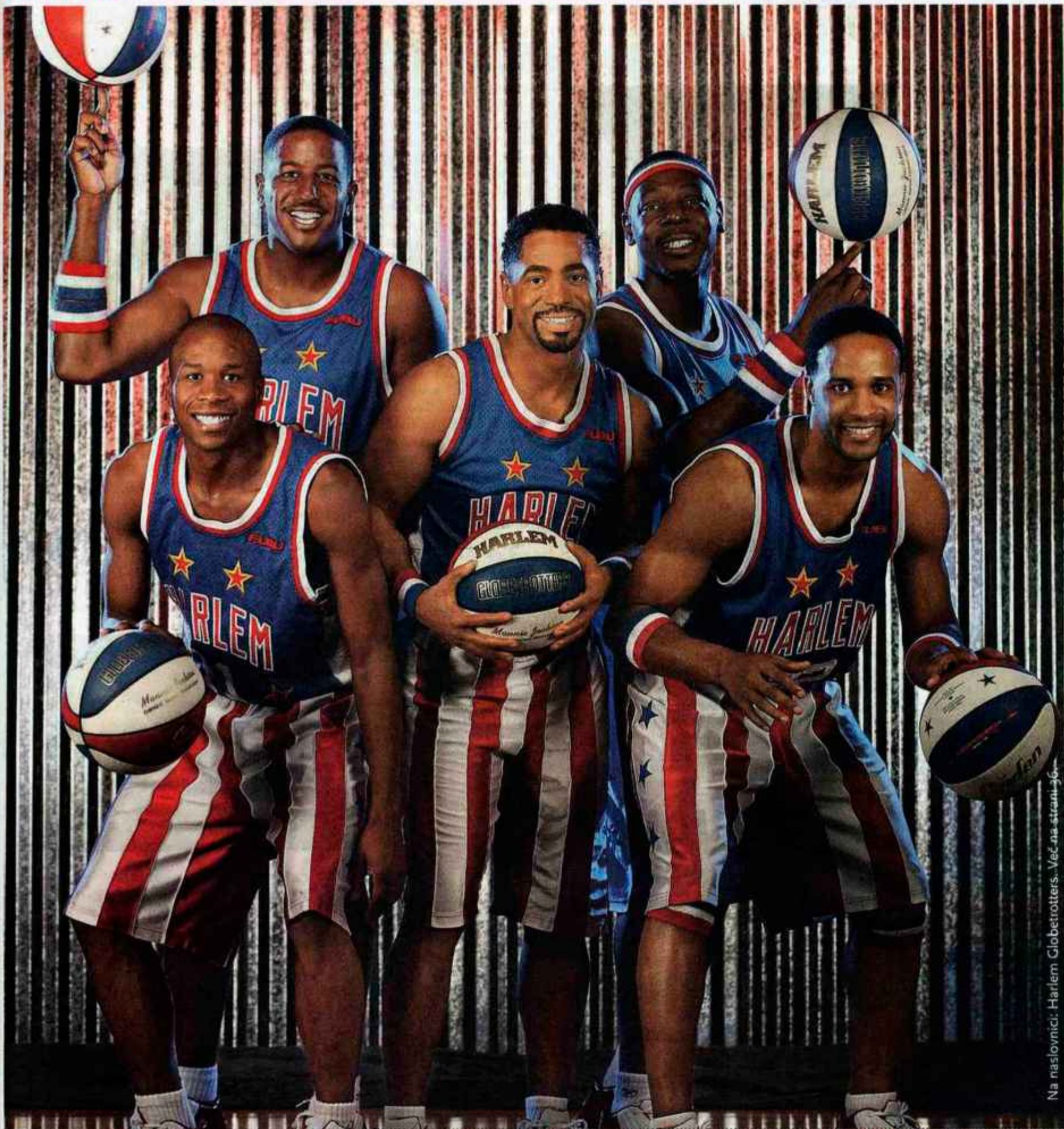
090 93 61 66

MEGA KONCERT

24.6.2005 ob 19h, na Slovenski trg v Kranju

PRIZOR

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA

Na naslovnici: Harlem Globetrotters. Več na strani 36.

GLASBA

V BESNICI BO ŽIVAHNO

Priprave na 14. gorenjsko prvenstvo harmonikarjev na diatonično harmoniko so v polnem teku. Prireditev bo v nedeljo, 12. junija, pred osnovno šolo v Besnici. Organizator napoveduje vesel vikend.

02

TELEIZIJA

SEKSI VODITELJICI ZASEBNO

Ena je želela postati gledališka režiserka, druga igralka. Obe pa sta pristali na televiziji. Raziskujeta življenje slavnih, koliko pa sta bili pripravljene povedati o sebi?

03

LJUTJE

MANEKEN PRIHAJA IZ VESOLJA

Praznovala je Modna agencija Bronz, dobili smo novi fotomodel Bernarde Marovič 2005. Med finalistki za lepota in lepota podeželja so tudi Gorenjci. / Foto: Tina Doki

08

PETEK_3.6.2005

GLASBA

NAVDUŠEN NAD SLOVENKAMI

V Križanke prihaja najmlajša zvezda Balkana, ki podira rekorde popularnosti pri poslušalcih in dekletih.

Domini Frelj

Tošé Proeski je verjetno najbolj uspešen mladi pevec v prostoru bivše Jugoslavije. Prihaja iz Makedonije in je uspel že v svojih mladih letih. Od takrat naprej mu gre kariera samo še navzgor.

Toše je sicer študent četrtega letnika glasbene akademije. Je eden najbolj uspešnih in popularnih makedonskih pevcev. Zaslovel je v zelo mladih letih in takoj dokazal, da premore izjemne glasovne sposobnosti. Njegov prvi nastop je bil leta 1997 na Makfestu, leto kasneje pa se je pojavil na festivalu Ohridski trubaduri, kjer se je nad njim navdušil znani kompozitor Grigor Koporov. Začela sta sodelovati. Rezultat so bile številne uspešnice in nagrade, med katerimi je bila najbolj omembe vredna verjetno "oskar popularnosti in najuspešnejšega pevca bivše Jugoslavije", ki ga je Toše prejel leta 2000. Njegove uspešnice so pesmi Čija si, s katero je zmagal na festivalu Evrovizija. Postala je uspešnica v vseh republikah bivše Jugoslavije. Lani je Toše Ma-

Toše Proeski

kedonijo predstavljal na Evroviziji s pesmijo Life. Pel je tudi v duetu z Anjo Rupel (Skrajni čas) in Tonyem Cetinskim (Lagala nas mala). Oba se mu bosta pridružila tudi na njegovem prvem pravem koncertu pri nas, ki bo 8. junija v Križankah. Toše je posebej za Gorenjski

glas povedal, da še ni imel večje turnee po bivši Jugoslaviji. "Do sedaj se je to združilo v nekaj koncertov, ki so že bili izvedeni. Na vseh sem bil pri publiku zelo dobro sprejet," je rekel Toše. Najraje nastopa na velikih koncertih. Všeč pa so mu tudi klubski nastopi, ker so

bolj intimni. Naslednje leto bo Toše imel 10-letnico nastopanja. Pravi, da bo najverjetneje naredil neki značilen projekt, kot je na primer best of ali pa album v živo.

Kako je biti najbolj popularen pevec v Makedoniji in še širše? "Ne vem ali sem ravno najbolj popularen. Mi je pa zelo všeč, če me imajo ljudje radi in cenijo moje delo," je rekel Toše. Nato ga podražim, ali še vedno nima časa za dekleta in če si namerava kakšno poiskati v Sloveniji. "V Sloveniji je dober izbor lepih deklet, ampak v tem trenutku se najbolj posvečam sebi in projektom." Glede na to, da je že tako slaven, me je zanimalo tudi, ali namerava posneti kako ploščo v tujem jeziku. "Do sedaj sem snemal le v makedonskem in iškavskem jeziku. Ni pa izključeno, da bom kdaj kaj posnel v angleščini." Ko sva pri koncu s pogovorom, ga vprašam še, kaj sporoča Slovincem, ki bodo prišli na njegov koncert. "To je le ena stopnica k zblíževanju. Rezultate pa bomo videli po koncertu," je bil skrivnosten Toše.

Obeta se nam torej prese-
nečenje. Če gre verjeti go-
vicam, pa se nam obeta še ve-
liko več. Pravi balkanski žur.
To pa pri nas vedno bolj
"pali".

CUKR

Nick Cave v Križankah

V ljubljanske Križanke 16. in 17. junija prihaja eden najbolj svojevrstnih glasbenikov Nick Cave. Spremljali ga bodo violinist Warren Ellis, basist Martin P. Casey in bobnar Jim Sclavunos, sicer člani njegove spremljevalne zasedbe The Bad Seeds, ki so sodelovali tudi pri snemanju njegove zadnje studijske plošče 'Abbattoir Blues / The Lyre of Orpheus'.

Nick Cave & The Bad Seeds so konec marca izdali trojno zbirko še neizdanih posnetkov 'B-Sides & Rarities'. Na koncertu v Križankah se lahko nadejamo močno predrugačenih izvedb skladb, ki jih najdemo na številnih ploščah, ki jih je Cave ustvaril v svoji več kot dvajset let trajajoči karieri. S.K.

Ejga, spet smo klel

Tako je narodnozabavni ansambel Vita, njihovo največjo uspešnico Kokode polko poznajo tako stari kot mladi, naslovil zadnjo zgoščenko, s katero so želeli opozoriti, da so spet na sceni. Poleg tega pa so pod naslovom Ejga, spet smo klel! ali Kmetija življenja pripravili tudi

glasbeno-gledališko predstavo, ki jo je režiral Kondi Pižorn. Predstavo, v katero je vključenih 15 njihovih skladb, so že večkrat uprizorili tudi na Gorenjskem. Ansambel Vita obljublja dve uri smeha, vse skupaj se namreč dogaja v Butalah. "Na oder se trikrat pripeljem s kolesom, trikrat padem, vsem povozim nemškega turista. Sicer pa, kaj bi pravil, predstava je resnično vredna ogleda," je bil skrivnosten Tomaž Ankerst, sin znanega pisca besedil Franca Ankersta. A. H.

Žur v Pirničah

V Zgornjih Pirničah bo v soboto, 4. junija, mega žur. Veselica, za katero organizatorji obljublajo, da je ne boste pozabili, se bo začela ob 19.30 pri osnovni šoli. Glavna zvezda večera bo prepovedana Natalija Verboten. Oboževalci jo lahko spremljate "na daleč" tudi v vlogi voditeljice v oddaji Pri Jožovcu z Natalijo, ki jo snemajo pri Avseniku v Begunjah. D.F.

V BESNICI BO ŽIVAHNO

Suzana P. Kovačič

Priprave na 14. gorenjsko prvenstvo harmonikarjev v igranju na diatonično harmoniko so v polnem razmahu. Prireditve bo v nedeljo, 12. junija, z začetkom ob 13. uri na pokritem prireditvenem prostoru pred osnovno šolo v Besnici. "Zaenkrat je prijaven okrog sto harmonikarjev, še vedno pa je nekaj dni časa za zamudnike," je v imenu organizatorja, Turističnega društva Besnica, povedal predsednik Miha Sušnik. Harmonikarji se bodo glede na starost pomenili v petih kategorijah, vsak bo odigral eno skladbo po lastnem izboru. V posebni skupini pa bodo gostje. "Zaželjeno je, da izberejo slovenske narodne pesmi, lahko pa

zaigrajo tudi lastno skladbo," je povedal Sušnik.

Ideja za tekmovanje v igranju na diatonično harmoniko, kjer je potrebnega veliko znanja in volje, se je pred leti utrnila Janezu Fabijanu, ki je strokovni vodja tekmovanja in tudi sam izhaja iz glasbene družine. Prva tekmovanja so bila pred Sport hotelom na Pokljuki, potem v Krpinu v Begunjah, enkrat na Gorenjskem sejmu v Kranju, pravi dom pa so našli v Besnici. "Veseli me, da se za igranje na frajtonarce odloča veliko mladih in da je prireditve vsako leto dobro obiskana," je še povedal Sušnik. Letos jo bodo posneli in predvajali na TV Pika.

Besnica bo s tem dogodkom živela ves konec tedna. V petek, 10. junija, ob 20. uri bo Revija narodnozabavnih ansamblov, kjer bodo kot

Osnovnošolka Kristina Pahor, doma iz Kranja, se vsako leto udeleži tekmovanja.

gostje nastopili ansambel Ptujskih 5. V soboto, 11. junija, vzgojiteljice in učiteljice iz Besnice pripravljajo Veliko otroško zabavo z začetkom ob 16. uri. Najmlajši bodo imeli priložnost za risanje, izdelovanje nakita, za ples,

friziranje in za zabavo vesoljcev. V nedeljo bo poleg že omenjenega tekmovanja, ki je obenem tudi izbirno tekmovanje za Zlato harmoniko Ljubecne, v prostorih šole odprta razstava izdelovalcev harmonik.

TELEVIZIJA, GLASBA

SEKSI VODITELJICI ZASEBNO

Želeli sta postati gledališka režiserka in igralka. Danes sta simpatični in seksi voditeljici Pop In-a.

Ana Hartman

S Andreja Virk Žerdin in Urška Pirš sta voditeljici zadnjega dela informativne oddaje 24 ur, ki je obarvan rumeno, zato smo jima tudi mi v tem stilu zastavili vprašanja. Kljub temu da raziskujeta življenje slavnih, sta se nekaterim vprašanjem izognili. Tako za zdaj nismo izvedeli, kakšen je njun okus za moške in kdaj sta bili najbolj razočarani.

O čem sta sanjali kot deklici?

Andreja: "Trdno sem bila prepričana in odločena, da bom gledališka režiserka. Že v osnovni šoli sem ustanovila svojo gledališko skupino in se s tem ukvarjala do konca srednje šole. Gledališče je še vedno ena mojih velikih ljubezni. No, ampak pot me je zanesla na televizijo, ki me je potem čisto zasvojila."

Urška: "Če nisem vedela jaz, so ugibali drugi. Prepričani so bili, da bom igralka. In moram priznati, da sem vedno rada nastopala. V šoli sem sodelovala pri vseh možnih prireditvah, igrala tamburico in recitirala. Hodila sem tudi na tečaj dramske šole Barice Blenkuš, ampak želja, da bi se vpisala na igralsko akademijo, ni bila dovolj močna."

Vajina najboljša sprostitelj je ...

Andreja: "Dobra knjiga, dober film in dobra hrana."

Urška: "V objemu svoje ljubezni ..."

Kako skrbita za urejen videz?

Andreja: "Dober zakon, ha, ha. Prav veliko se ne posvečam svoji zunanosti. Uredim se vedno priložnosti primerno. Za v trgovino res ne potrebujem visokih pet in brezhibnega make upa."

Urška: "Lahko povem, da se v svoji koži izvrstno počutim. Pred kamero je make up obvezen, pa tudi sicer se v zasebnem življenju rada nežno naličim."

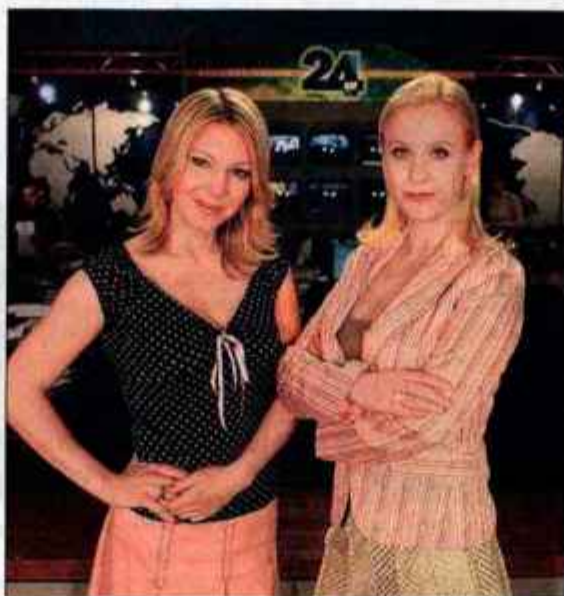
Kako se odzivata na medijsko prepoznavnost?

Andreja: "Včasih me kdo ustavi in pove, da z veseljem pogleda prijetne novice v zadnjem delu oddaje, le da bi jih moralo biti še več, ha, ha. Neprijetnih izkušenj z ljudmi nimam."

Urška: "Veliko ljudi me prepozna in do zdaj sem dobila same lepe komplimente. Čeprav mi laska, me to nikoli ne prevzame. Zanimiva pa je reakcija ljudi, ki me vidijo prvič. Večina mi reče: 'Joj, kako ste drobni, na televiziji pa poleg Matjaža in Tamare izgledate tako mogočni!'"

Kakšna neprijetnost pred kamero, na katero bi raje pozabili?

Andreja: "Med vodenjem oddaje v živo sem enkrat planila v krah. Prava nočna mora. Z voditeljema, Edijem Pucerjem in Darjo Zgonc smo se tik pred začetkom ša-

Urška Pirš in Andreja Virk Žerdin

lili in ko se je oddaja začela, nas je vse tri pošteno sililo na smeh. No, Edi in Darja sta svoj del nekako speljala, ko je kamera kazala le mene, pa enostavno ni šlo več in bruhnila sem v smeh. Verjemite, ga je zelo težko zadržati, če se tvoja sosedka treseta od zadrževanega smeha."

Urška: "Enkrat se je zgodilo, da Pop In-a ni bilo, ker je odpovedal računalnik, preko katerega predvajamo pripevke. Matjaž in Tamara sta se opravičila, jaz pa sem dobila nešteto klicev, ker so bili mnogi prepričani, da se mi je kaj zgodilo."

Se družita tudi v prostem času?

Andreja: "Če imava le čas,

greva z veseljem skupaj na kakšno kavico."

Urška: "Vedno se najde čas za kakšno kavico!"

Vroče poletne dni pa verjetno ne bosta preživel skupaj ...

Andreja: "Z družino gremo najprej na potep po Nizozemskem, potem pa še v naš skriti obmorski kotiček v bližini Pule."

Urška: "Rada bi vam odgovorila, da na prečudoviti peščeni plaži s pogledom na sinje modro morje na Bori Bori. To bo prišlo na vrsto kdaj drugič, letos pa bom v prijetnem okolju v svoji prekrasni prikolici, obdani z rožami in z vonjem po bazilikah, na hrvaški obali."

Sanjski dopust ali nočna mora

Te dni nas številni oglasi turističnih agencij vabijo na sanjska dopustovanja tudi za zmerne vsote denarja. Smemo mikavnim ponudbam povsem zaupati? Kje so pasti turističnih nategov, kaj storiti v primeru zapletov, so pritožbe turistov vredne truda, kako se na dopustovanju zaščititi pred morebitnimi okužbami in alergijami? Vrsto koristnih nasvetov objublja v oddaji Polnočni klub, ki bo na sporedu danes zvečer na prvem programu Televizije Slovenija. Voditeljica Danica Lorenčič se bo pogovarjala z odvetnico Živo Droj Novak, mag. Janezom Siršetom, turističnim zdravnikom Goranom Dubajičem in Marjanom Doro, ki ima zanimivo zgodbo o turistični potrpeljivosti. S.K.

Raj na zemlji? / FOTO: TINA DOGL

BEATLES MANIJA

sreda 22. junij 2005 ob 21. uri
Ljubljana hala TIVOLI

Prodajajo karti: Jitva trafik, avtomatske prodaje Alpelec, študentski servis CMOK, posodajnice LLP, študentski klub po Sloveniji, S.O.U. P.O.V., MAXIMARKET, HARD ROCK SHOP, NAMA, ALIQUATOR MUZIKA, posodajnice KOMPAS po Sloveniji, www.eventim.si
več na www.koncerti-slo.si

OD 1-5 gledali so in ocenili

MITJA OKORN, REŽISER

Vajenec (Prva TV)

Plus: Vajenca pogosto gledam. Eden izmed najboljših resničnostnih šovov. Njihove naloge se mi zdijo dobre, koncept je zanimiv, ekipa izbere šefa in gredo v akcijo. Všeč mi je, ko eden drugemu brez milosti zabodejo nož v hrbet.

Minus: Verjetno je kakšen, a se ga ne spomnim.

1 2 3 4 5

IGOR ŠTAMULAK, IGRALEC

Dnevnik (TVS 1)

Plus: Oddaja se mi zdi super, saj izvem vse, kar bi moral vedeti o dogajanju po doma in po svetu. Gostje so zanimivi. Oddaja je ravno prav dolga. Lepo podajajo informacije.

Minus: Ne maram novic z negativno vsebino, ker me spravijo v slabo voljo.

1 2 3 4 5

Nova priložnost za varno naložbo:

KD MM,
vzajemni sklad denarnega trga

Visoka likvidnost, kratkoročne naložbe v izjemno zanesljive finančne instrumente.

080 1200

www.kdmm.si

Priloga spletnemu portalu, ki je namenjen informiranosti in izobraževanju o finančnih instrumentih. Vse informacije so informativne narave in ne predstavljajo ponudbe ali priporočila. Vse informacije so informativne narave in ne predstavljajo ponudbe ali priporočila. Vse informacije so informativne narave in ne predstavljajo ponudbe ali priporočila. Vse informacije so informativne narave in ne predstavljajo ponudbe ali priporočila.

NAGRADNO VPRAŠANJE

Ena najbolj znanih skupin v zgodovini sodobne glasbe so zagotovo The Beatles. Njihova nepozabna glasba, način oblačenja in nastopi imajo mnoge posnemovalce. V sredo, 22. junija, prihajajo k nam, v ljubljansko halo Tivoli, eni najboljših - **BOOTLEG THE BEATLES**.

Za bralce Gorenjskega glasa smo rezervirali 20 brezplačnih vstopnic za to nevsakdanjo prireditelje. Vsak petek pred koncertom bomo objavili nagradno vprašanje in med pošiljatelji izžrebali po 5 vstopnic. Danes objavljamo rezultate žrebanja 1. kroga in novo nagradno vprašanje.

Odgovorite na 2. vprašanje pod geslom **ROCK-** pripišite ime in priimek ter naslov - in pošljite sms na št.: 031/69-11-11 do srede, 8.6.

2. vprašanje:
Kako je ime članu ansambla The Beatles? Starr

Nagrajenci prvega kroga nagradnega razpisa so: Romana Erjavec, Marija Žitnik, Jana Mrak, Špela Kuralt in Sašo Zupan. Drugih pet nagrajencev bomo objavili v petek, 10. 6., v časopisu Gorenjski glas. Nagradne vstopnice boste lahko prevzeli z osebnim dokumentom pred začetkom koncerta.

POP KULTURA

100 let slovenskega filma

Ob visokem jubileju bo praznično celo leto. Osrednja proslava bo 5. junija v Cankarjevem domu, danes pa bo Ministrstvo za kulturo od Mestne občine kupilo Kinoteko. Filmski sklad je ob tej priložnosti izdal dve knjigi. Ena govori o Karlu Grossmanu, očetu slovenskega filma, druga pa o filmskih zapisih Božidarja Jakca. V svojem skladišču sklad hrani več kot 5000 filmskih naslovov. Sočasno bo naslednji konec tedna

Legendarni režiser Matjaž Klopčič (v sredi) med snemanjem filma *Ljubljana je ljubljena*. (Foto: Tina Dokl)

potekal tudi 61. mednarodni kongres združenja filmskih arhivov in kinotek. 5. junija bo v Cankarjevem domu slavnostna akademija, kjer bodo predstavili zaklade slovenskega filma, predvsem Karla Grossmana, in tudi filme v kraljestvu zlatoroga. Projekcijo bo spremljal orkester RTV Slovenije.

10-letnico praznuje tudi Kinoteka, od Mestne občine jo bo za 66.052.870,70 tolarjev odkupilo Ministrstvo za kulturo.

V praznovanje se bo vključila tudi RTV Slovenija, ki bo pripravila ciklus desetih Slovenskih filmov, ki bodo na sporedu čez poletje v nedeljah zvečer. Pripravljajo pa še 40 kratkih oddaj Vinjeta, kjer bodo predstavili stare materiale iz najboljših slovenskih filmov. Predvajali bodo tudi odlomke o turističnih krajih, kako so izgledali nekoč. Mi svetujemo RTV Slovenija, naj ne pretirava s prikazovanji starih podob turističnih krajev, saj se lahko zgodi, da bodo ljudje zbolevali za nostalgijo, ki pa je neozdravljiva. D. F.

BOSANCI SO SLAVILI

Drugi festival Kino Otok se je v zaključil torek. Zmagovalec je bosanski film *Pri stricu Idrizu*, režiserja Pjera Žalice. Sicer pa so glavni zmagovalci gledalci, ki so imeli možnost videti kar nekaj lepih filmov iz vsega sveta.

Dominik Frelih

Glavno dogajanje je bilo v Izoli, vendar pa so se prireditelji usmili tistih, ki jim je Ljubljana bližje. Z enodnevnim zamikom so bili filmi predvajani tudi v kinu Dvor. Pohvalno. Festival je ponudil 32 filmov, ki so bili združeni v Azijski, Latinskoameriški, Afriški in Vzhodnoevropski sklop. Organizatorji so želeli festival narediti kot živo srečanje ustvarjalcev in obiskovalcev ob filmski umetnosti, s sproščenostjo in temperamentom, ki je značilen za ta okolja. Organizatorji pravijo, da je prvo načelo obvezna prisotnost ustvarjalcev izbranih filmov. Namesto količine filmov je v ospredju kakovost njihove predstavitve in neposreden stik z ljubitelji filma, ki so jim gostje na razpolago ves čas festivala. Tako je letos prišlo v Izolo in Ljubljano 15 tujih ustvarjalcev. Pravijo, da tako nastane pravo "filmsko pleme". Slikovito staro mestno jedro Izole se ta

krat spremeni v pravi filmski otok.

Letos se je predstavil tako imenovani Argentinski mladi val. Morda je bil nekako pričakovani zmagovalec iz tega sklopa, vendar ni bilo tako. V tekmovalnem programu sem gledal štiri filme. Festival je odprl poetični prvenec Iranskega režiserja Samana Salurja, *Iz dežele tišine*. Ta iranski film, si je s težavo utiral pot do lokalne iranske publike, pri čemer je svojo vlogo odigrala tudi toga iranska oblast. Njegova prisotnost v Izoli je torej pravi mali čudež. Film govori o dveh dečkih, bratih, ki se sredi puščave preživljata s prepodajajo bencina in droge tovornjakarjem. Ni dosti govorjenja, niti dogajanja. Puščava pač. Glede na to, da imam rad dogajanje, sem do filma skeptičen. Vendar pa se zelo dobro sklada z mentaliteto tamkajšnjega prebivalstva. Japonski film *Potepuške rokarske mačke-lovci na sex*, govori o ženski motoristični in moški jeep tolpi. Odnosi med njima se zaostrijo, ko se šefa razideta, saj je ženska zaljubi v mulata. Takrat se Ba-

Iz filma *Pri stricu Idrizu*.

ron odloči, da bo mesto očistil vseh mulatov. Veliko krutega in tragičen konec. Japonska produkcija, ki nekako skuša posnemati Ameriško.

Afriška produkcija s filmom *Speči otrok* predstavlja poetično meditacijo o prihodnosti, ki si jo mora ženska šele izboriti. Maroški film, ki posredno govori o migrantih v Španijo, ves čas spremlja dve mladi ženski, katerih moža sta šla za zaslužkom v Španijo. Opozarja na nemožnost položaj žensk, soočenih tako z neusmiljeno odsotnostjo njihovih mož in nego-

tovo obljubo o vrnitvi, kakor tudi z neusmiljenimi zahtevami družbenega okolja, iz katerega izhajajo.

Zmagovalni film pa prihaja iz Bosne, režiserja Pjera Žalice *Pri stricu Idrizu*. Govori o ostarelem muslimanskem zakonskem paru v povojni Bosni. Njun edini sin je padel v vojni. Nekega dne pa ju obišče nečak. Režiser tenkočutno uspe prislunhiti majhnim vzgibom človeškega s tiho in očarljivo duhovitostjo. Sicer pa bomo ta film imeli verjetno priložnost videti tudi v naših kinematografih.

PRIHAJAJO HARLEM GLOBETROTTERS

Fantje igrajo košarko, priredijo vratolomen šov in vse skupaj začinijo z zabavo. V Tivoliju bodo nastopili 14. junija.

Suzana P. Kovačič

Košarkarska ekipa je prvič nastopila pred 77 leti na ulici v Hinckleyju pred 300 gledalci. V vseh teh letih so zabavali več kot 120 milijonov navdušencev v 117 različnih državah po vsem svetu, mnogim so na ta način približali košarko. Leta 1948 in 1949 so premagali svetovne prvake Minneapolis Lakers. Vsi ti dosežki so pospešili povezovanje v danes slovit NBA ligo in naznanjali novo obdobje v tem športu. Septembra leta 2002 so jih priznali kot peto ekipo v Naismith Basketball Hall of Fame.

Lastnik Mannie Jackson je v zadnjih dvanajstih letih namenil za različne dobrodelne akcije več kot 10 milijonov dolarjev, zato se jih je prišlo ime "ambasadorji

"Ambasadorji dobre volje"

dobre volje". Finančno pomagajo bolnim otrokom, otrokom v duševni stiski in mladim, ki se želijo izobraževati, pa za to nimajo denarja. Za družinsko zabavo in izobraževanje pripravljajo broadwayski muzikal in knjigo, o ekipi nameravajo

posneli celovečerni film. Med njihovimi načrti je tudi širitev organizacije in ustanovitev licenčnih družb.

Ekipa je v tem času na evropski turneji, gostijo jih na Irskem, v Veliki Britaniji, v Belgiji, na Nizozemskem, v Franciji in v Španiji. Njihovo igro, vratolomne ekshibicije v kombinaciji z veliko zabavo lahko doživite v Hali Tivoli v Ljubljani v torek, 14. junija, ob 20. uri. Vstopnice so že naprodaj, prodajna mesta lahko poiščete na spletni strani www.eventim.si.

NAGRAJUJEMO BRALCE!

Bralcem Gorenjskega glasa bo organizator, podjetje Vinyl, podaril 5 x po 2 vstopnici za ogled prireditve. Odgovorite na nagradno vprašanje: "iz katere države prihajajo Harlem Globetrotters?" Odgovor nam pošljite na SMS pod šifro košarka, pripišite rešitev + ime in priimek na številko 031 69-11-11 najkasneje do srede, 8. junija. Imena nagrajencev bomo objavili v petek, 10. junija.

MUZIKA ALIATOR
do **-50%**
Zadnja priložnost v četrtek 2. 6. in v petek 3. 6.
Aligator d.o.o., Družinska ul. 4, Kranj

DANES STE ISKALI PRAVO TO PRILOŽNOST!

Mi pa smo se odločili, da uporabimo vaše:

- žvlerjsko energijo,
- naraven talent za komunikativnost,
- zaviženost s prodajnimi izjavi in uspehi,
- uživanje v konzumiranju v tujem jeziku,
- razumevanje poslanstva, ki ga ima danilo,
- odprtost treme,
- občutek za estetski design.

skladno je, če imate še:

- prostor, namenjen predstavitvi in prodaji na atrakcijski lokaciji,
- podjetje ali s. p. z našim programom področja dejavnosti,
- učinkite in kratkotrajne poslovanje,
- lastno prevodno sredstvo,
- kreativnost, samoiniciativnost, jasne cilje.

Želimo, da ste iz: Kranja, Kranjske Gore, Bleda, Sobinja, Trbiča, Tolsta, Celovca ali tudi od kod drugod, ter da dobro poznate svoje mesto.

Prisimo vam, da si **takoj** ogledate našo spletno stran, napišete, kaj vam je na njej všeč in kaj ne, ter nam to skupaj s CV-jem pošljete na naslov: **Darila Roksa d.o.o., Gosposvetska 2, 1000 Ljubljana** in priložite: **MOJ SREČEN DAN!**
Telefon: 01 234 97 20, e-naslov: darila@triskus.com

Radio Triglav®
Prvi glas Gorenjske® Prvi glas Gorenjske®
Radio Triglav, Jesenice, d.o.o., Triglavova 4, 4270 Jesenice
STEREO, RDS na frekvencah: **96,0 GORENJSKA**
89,8 - Jesenice, 101,5 - Kranjska Gora, 101,1 - Bohinj

NOMINATOR

148

GORAZD ŠINIK

Kaj imata skupnega slon in lev? Haha. Ja, lovca vendar. Pa ni čisto tako. Sta vse-mogočna kralja narave. In naravo vse bolj povezuje turizem. In ob tem strašno velik posel. Slon pa ima lovca. Odslej Lovca z veliko. Hotel-sko podjetje Slon iz Ljubljane je namreč odkupilo blejsko zemljišče s hotelom Lovec in ga temeljito prenovilo. Kot se za Bled spodobi. Lovec, ki se je nekoč imenoval "Pri litru" - hm, kakšna simbolika, kajne - ima zavirljivo

opazna Mateja Golja, vodja prodaje v Kompasu, nam je predstavila letošnje načrte in zadnje prenovne v hotelu. Posebej zanimiva je prenova hotelske pralnice, ki bo med najmodernejšimi v Evropi. Temnolasa Mateja Golja ni Blejka, ampak Blejčanka, saj prihaja iz Cerkelj iz rodbine Janeza Kuharja, našega dolgoletnega dopisnika. Kakšne so razlike med Blejci in Blejčani, nam je nazorno povedal Miloš Ažman, ta pa je Blejec, saj je

riandra, ingverja, riža, ostrigove omake,...Mljask! Tajska tradicionalna, skoraj meditativna glasba, je sproščala in vabila. Še bolj ob pogledu na čedne tajske plesalke, ki so predstavile tradicionalni ples, gibčnost in mičnost. Večer je postal še bolj svečan, ko je njegova ekscelencija Adisak Panupong, ambasador kraljevine Tajske v Avstriji in Sloveniji, simbolno prerezal trak in odprl festival. Zado-ljstvo in navdušenje sta

stvari neskončno teknejo. Živa bo lepa mami. Tudi Andreja Medvedič, nekoč uspešna manekenka na tujih odrih, zdaj poslovno zelo vpeta, je bila videti sijajno. Tokrat v družbi Roberta Illiana, novega direktorja hotela Domina Grand media, v katerem se "bohotti" Andrejin "spa & wellness" s pomenljivim imenom "Sense".

In tudi tokrat ni šlo brez Gorenjca, brez Jožefa Oselija, vodje gostinstva v hote-

Robert Nograšek, Tomaž Krajncič, Matjaž Omejc

Goran Križnar, Mateja Golja, Gregor Jamnik, Miloš Ažman

Matjaž Jerovšek

Robert Illiano in Andreja

nujajo se mu nova znanja, novi kulinarčni izzivi. Kar žarel je od navdušenja. Tudi mi. Upravičeno. Lepa zgodba.

In smeh je v lepih in nepozabnih zgodbah. Najprej so kuhali na teknovanju za najboljši golaž v Kočevju, zdaj grede na bančne igre igrat košarko, potem še poslovno v Zadar. Robert Nograšek, vodja enote Hypo leasing v Kranju, in Matjaž Omejc, vodja Hypo Alpe Adria banke v Kranju, sta dobila "visok" obisk. Vodja marketinga, Novogoričan Tomaž Krajncič je prišel v Kranj usklajevati poslovne podrobnosti, med katerimi je tudi korporativno druženje prvega nivoja kadrov

Jožef Oseli

mednarodne družbe, ki ga prirejajo v Zadru. Robert in Matjaž sta zraven. Le da bi ne "Nogro" premamila politika. Šport in posel krepi, politika "krepa".

zgodovino s srečnim koncem. Družina Permuš je s hotelom začela davnega leta 1922, ga leta 1938 preuredila, med drugo vojno pa so družino izselili v Srbijo. Zatem so znano blejsko zbirališče nacionalizirali, denacionalizirali,... in zdaj iz Ljubljane na Gorenjsko pripeljali dobro milijardo in 400 milijonov tolarjev, za kar obetajo dobrih nepovratnih 525 mio. tolarjev iz strukturnih EU sredstev. Še pred svečanim odprtjem prenovljenega hotela nam je Goran Križnar, direktor

gol prišel v kraj, kar naj bi bil predpogoj. Pogoj za dobro delo bo vsaj 50-odstotna zasedenost. To so si vzeli za cilj, ki ga nameravajo doseči ob pomoči "mame" Slona, je zatrdil Gregor Jamnik. In potem smo še rekli dve o granitnih kvadratih v recepciji, ki so, od kod drugod kot iz hotaveljskega Marmorja. Končno projekt, ki je vsaj na "tričetrt" gorenjsko delo. Tudi za vsaj 30 zaposlenih. In naj se ponovi druženje, ki ga je začel Lovčev Poldo, in pred leti tarok družba Ažmano-

izkazala še častna konzulka Slovenije na Tajskem, gospa Phatra Putipanpong, ki je našo deželico prvič obiskala že leta 1984 in jo zelo dobro pozna, ter njen slovenski kolega, častni konzul Tajske v Sloveniji Zvonko Volaj. Okrog gospe Phatre, pravi, da ima nadvse rada naš motovilec, se je "vrtelo" precej "zaljubljenih" v Tajske. Matjaž Jerovšek je zagotovo, tako poslovno kot zasebno med rekorderji po obisku Phuket, Bangkoka, Kho Samuija in otoka Phi Phi, ki ga je strašni val tsu-

lu in člana francoske kulinarčne akademije. Tokrat je bil "malce zamaknjen". Dobesedno. Saj je še prepoln vtisov iz službene poti po Japonski in Dubaju. Po-

Phatra Putipanpong, Adisak Panupong, Zvonko Volaj

hotela Slon, ki ima v lasti 75-odstotni delež blejskega Kompas, v spremstvu svoje mlade marketinško prodajne ekipe temeljito predstavil novo pridobitev. Iz nekaterih sob in banketne dvorane se ponuja čaroben pogled na Julijce in Triglav, na drugi strani na Karavanke. Aja, in imajo garažo. Bravo! In tako obvezen in vse bolj potreben hotelski "spa" - Salsus Per Aquam (zdravje skozi vodo). Simpatična in

vega Toneta in župana Golca. Ponavlja se festival tajske hrane v hotelu Lev - 2nd Thai Food festival in Slovenija. Letos očitno še izjemnejši, še boljši, večji. Banketna dvorana Karantanija - posrečeno ime, je bila ravno prav obiskana, topla in vlažna, da smo občutili tajski pridih, vonj in utrip. Seveda ob kulinarčnem spremstvu in vonjih thai čilija, tofuja, lemon grass, ko-

Živa Rogelj

nami skoraj izbrisal z obličja narave. Nasmeha ob lepotici ni mogel skriti. Upravičeno. Z željo, da bi deželo sonca, prijaznih ljudi in mikavne hrane obiskala čim prej, ima tudi Kranjčanka Živa Rogelj. Le počakati bo morala, najprej vsaj do druge dekade raka, takrat pričakuje prvorojenca. Visoko noseča Živa konča s službo na nacionalni tv prav danes, v petek in pravi, da ji skuta in slastno sladke

Hofer sporoča

Smo del vodilnega mednarodnega podjetja na področju maloprodaje z več kot 3000 poslovalnicami po svetu. Poslovno skupino tvorijo podjetja v Avstriji, zahodni in južni Nemčiji, ter tudi v Združenih državah Amerike, Veliki Britaniji, na Irskem in v Avstraliji. Naš uspeh temelji na odličnih sodelavcih naše poslovne skupine.

Za poslovalnico v Radovljici iščemo

prodajalke/ce

Vaše delovno področje obsega:

- Delo na moderni blagajni
- Zlaganje blaga na police
- Skrb za red in čistočo v poslovalnici

Od vas pričakujemo:

- Končano ustrezno poklicno izobrazbo IV. stopnje oziroma opravljen preizkus strokovne usposobljenosti za prodajalca
- Da ste odprte narave, prijazni, odgovorni, pripravljeni na delovne obremenitve in sposobni delati v skupini
- Veselje pri delu s strankami

Ponujamo vam:

- Temeljito usposabljanje, ki bo nekaj tednov potekalo tudi v Avstriji
- Zagotovljeno delovno mesto
- Prijetno delovno okolje
- Že od samega začetka boste prejeli nadpovprečno plačo

Za zainteresirane kandidatke in kandidate vabimo, da nam v roku enega meseca pošljete prošnjo v slovensčini ali nemščini z lastnorčno napisanim življenjepisom, fotografijo, vsomi zaključnimi spričevali in delovnimi dokazili.

Hofer trgovina na drobno d.o.o.
Brnčičeva ulica 49
1231 Ljubljana - Črmoče

www.hofer.at

ZA KRATEK ČAS

HUMOR

Gorenjc je tako škrt, da mu še pride ne!

Gorenjc spi s hranilno knjižico pod glavo, zato da poslušša, kako obresti tečejo.

Gorenjc je tako ohrn, da zvečer, ko gre spat, uro ustavi.

Gorenjc šipe umiva samo za ta velike praznike, ker se boji, da se ne bi znucale.

Danica Dolenc, Kranj

Na veliki gorenjski kmetiji se je rodil sin, ki je postal pravi skupuh. Ni se družil s sovrstniki, tako da so mu morali starši poiskati ženo, ker sam ni bil pripravljen, da bi svoje premoženje delil še s kom drugim.

Po skromni poroki sta se odpravila kot mož in žena v spalnico. Ko pa bi morala opraviti dolžnost, je žena samo malo pogladil pod trebuhom in ker se je že vnaprej odločil, da bo tudi pri tem varčeval, je samo

malo zabundal "njivica, neokopana njivica" in mirno zaspal. Žena se ni dosti menila, češ da je po poroki in da bo drugič boljše. Toda drugi večer se je zgodilo isto. Zopet je njivico malo pogladil in zaspal. Tretji večer je spet začel z "njivico neokopano", takrat pa je bilo mladi ženi dovolj in se razjezi: "Sedaj pa, če njivice ne boš okopal, jo bom dala jutri v zadrugo."

Peter Komovec, Kranj

Upokojenec Janez iz Bohinja se je odpravil na ribolov v Savo zgodaj zjutraj. Proti večeru se je primajal domov in je že od daleč klical ženo. "Žena, ves mesec ti ne bo treba kupovati mesa!"

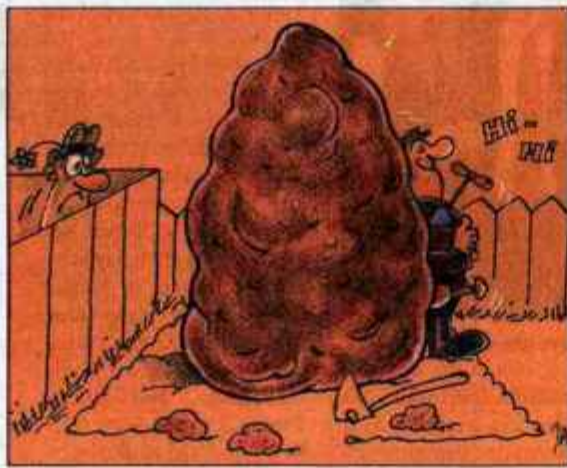
"Oh, Janez ali si res toliko rib nalovil?"

"Ne, ljuba žena! Pokojnino sem zapill!"

Peter Komovec, Kranj

Zakaj Gorenci porniče nazaj vrtijo? Ker dekleta denar vračajo.

Bojan Žalec, Ljubljana

TISOČ UGANK ZA ODRASLE

Franc Ankerst vam zastavlja novo uganko. Vaša naloga je, da ugotovite pravi odgovor in nam ga pošljete najkasneje do torka v prihodnjem tednu na SMS pod šifro **uganka**, priložite rešitev + ime in priimek na številko 031/69-11-11, ali po pošti na Gorenjski glas, Zoisova 1, 4000 Kranj, s pripisom "Tisoč ugank za odrasle".

Bistra, igriva, polna življenja, prilagodljiva, vedno se drenja.

Izžrebali in nagradili bomo dva pravilna odgovora (enega, ki ga bomo prejeli preko SMS in drugega, ki ga bomo prejeli po pošti). Podarili bomo po dve karti za Terme Snovik. Pravilna rešitev uganke, ki smo vam jo zastavili prejšnji petek, se glasi grablje. Nagradjenca sta: Katarina Godnov in Blaž Rihtaršič. Karte bomo poslali po pošti.

HOROSKOP

TANJA in MARICA

Oven (21.3. - 21.4.)

Pri financah vam bo nepričakovano pomagal nekdo, na katerega niti v sanjah ne bi pomislili. V naslednjih dneh se vas bo držala sreča in nič vam ne more iti narobe. Privoščili si boste nakupe, ki bodo v večjih pogledih uspešni.

Bik (22.4. - 20.5.)

Priložnost bo nevede šla mimo vas. Zelo se boste morali potruditi za dosego svojega cilja. Tudi dolga do drugih še niste plačali. Ni vedno vse v denarju, tudi besede so tiste, ki veliko štejejo. Na čustvenem področju se boste prepričevali - daleč od oči daleč od srca.

Dvojčka (21.5. - 21.6.)

Končno boste le prejeli novico, ki jo že tako dolgo časa pričakujete. Kljub dobrim smernicam bo odločitev težka in nikar je ne prepuščajte drugim. Bliža se vaš čas praznovanja in že boste kovali načrte, kaj narediti, da se boste imeli čim lepše.

Rak (22.6. - 22.7.)

Kljub poletni utrujenosti boste izpolnili obveze, tako tiste, ki jih imate do drugih, kot do sebe. Nekdo se bo spomnil na vas z lepim darilom, ne da bi pričakoval karkoli v zameno. Presenečeni boste, saj tega res niste vajeni.

Lev (23.7. - 23.8.)

Teden se vam bo vlekel in dan vam bo predstavljal leto. V mislih ste že na dopustu, a realno stanje je le malo drugačno. Krepko si boste morali zavihati rokave, saj so se vam nabrale stare obveznosti, nove pa se vam tudi že obetajo.

Devica (24.8. - 23.9.)

Vaša dobra volja se bo v družbi, v kateri se dobro počutite, še stopnjevala in sproti obnavljala. Obetajo se vam boljši časi pri financah, zato se boste veselili nakupov, ki so se v sili razmer prestavili. Četrtek bo vaš dober dan.

Tehtnica (24.9. - 23.10.)

Potrudili se boste in končno dokončali tisto, kar nekdo od vas pričakuje že dalj časa. Dober občutek bo obojestranski. Na delovnem mestu pa tudi v osebnem življenju vas bo prijetno presenetila zmaga. Praznovanje sledi...

Škorpion (24.10. - 22.11.)

Ponujale se vam bodo nove možnosti in nepričakovani dogodki bodo spremenili vaše prvotne načrte. Ne boste si postavljali nepomembnih vprašanj, za ali proti. Takoj boste zavihali rokave in za delo spodbudili tudi vaše bližnje.

Strelec (23.11. - 21.12.)

Čez cel teden boste zasuti z delom in ne boste si mogli privoščiti raznih izgovorov, da bi se obveznostim izognili. So stvari, ki jih lahko uspešno rešite le sami, in ne morete računati na pomoč drugih. Modrega nasveta pa le nikar ne zavrnite.

Kozorog (22.12. - 20.1.)

Zaradi dokaj nepomembnih zadev boste prišli v spor s prijateljem. Zaupali boste svojim občutkom in se prepuščali tokom dogajanja in mirno počakali, da se zadeva sama po sebi reši. V ljubezni se vam bo izpolnila stara želja.

Vodnar (21.1. - 19.2.)

Šesti čut vas bo le izjemoma pustil na cedilu. V teh dneh boste na to še bolj pozorni. Nekdo vas bo presenetil s povabilom. Nikakor ne ponavljajte starih napak, ki so vas že veliko stale. Vsak dan je nov, z novim veseljem in novim začetkom.

Ribi (20.2. - 20.3.)

Obremenjevale vas bodo finance, vendar se vam bo do konca tedna vse dobro rešilo. Novice od srčne osebe vas bodo sprva spravile v slabo voljo, kmalu pa se bodo pokazale za zelo pozitivne. Danilo vas bo presenetilo.

TANJA ODGOVARJA IN RAZKRIVA SKRIVNOSTI SANJ

"Trnuljčica"

Vedno bolj imam občutek in hkrati strah, da pred menoj ni nič lepega. Kaj pa dejansko lahko pričakujem?

Prav res si čisto prava Trnuljčica. Življenje hiti mimo tebe, ti pa spiš, namesto da bi bila v samem toku. Ljubezen je že kar nekajkrat šla mimo tebe, ti pa si jo doslej vedno spregledala. Najlažje pa se je smiliti samemu sebi in ob jokovati lastno nesrečo. Lepega je in bo toliko, kolikor si boš sama vzela oziroma naredila. V avgustu ti bo fant s svetlimi lasmi in tvojih let prekrizal pot. Kako se bo ta zgodba nadaljevala, bo odvis-

no samo od tebe. Praviš, da si obiskala že veliko vedeževalcev, a ti ni nihče povedal nič novega. Vedeževalec ali astrolog ti ne more določiti usode in ne more vplivati nate pri odločitvah. Lahko ti svetuje in te usmeri, hkrati ko ti napoveduje usodo, ki pa je samo v tvojih rokah. Obeta se ti veliko lepega, ti pa le glej, da vse po vrsti izkoristiš. V jeseni se boš vpisala v šolo in jo uspešno zaključila. Na nakup avtomobila boš morala počakati do naslednjega leta, saj se ti finančno ne bo izšlo, ker boš nekje drugje zapravila preveč. No ja. Vsaka stvar je za nekaj dobra. Pridna bodi, lepo se imej in naredi čim več za sebe.

"Idila"

Prosim za pogled v prihodnost za mojo družino. Kaj lahko pričakujem v ljubezni, in kako bo na poslovnem področju.

Mali otroci, male skrbi. Veliki otroci, velike skrbi. Ni starša, ki ne bi slej ko prej imel podobne težave oziroma razmišljanje, kakor vi. Sin se ne more več izogniti popravnemu izpitu. K sreči ga bo popravil v prvem roku in šel v naslednji letnik. Preveč se mu je nabralo in prepozno je začel misliti na učenje. Drugače je čisto v redu fant in ni treba, da se z njim obre-

menjujete. Opre pri očetu nikoli ni imel, le sedaj je to postalo še bolj očitno, odkar ne živite več skupaj. Bivši mož se že zaveda, da je zakrivil veliko napak, ni pa še pripravljen o njih spregovoriti. Vprašanje je, ali boste vi tokrat želeli pogovor, najbrž ne več. Moški, ki ste ga spoznali pred kratkim, še ni tisti pravi. Imela pa bosta čudovito in trajno prijateljstvo. Prava ljubezen se vam obeta jeseni. V prvi sekundi bo preskočila iskrica ljubezni. Tudi poslovno se vam obetajo pozitivne spremembe in sicer v zelo kratkem času. Nikar ne izgubite poguma. Srečno!

NAGRADNA KRIŽANKA

AUTOMEISTER

Avtocenter Vrtač, d. o. o., Visoko

Podjetje s 35-letno tradicijo na področju servisiranja in vzdrževanje vozil

Tel: 04/27 59 102, gsm; 040 849 457,
fax: 04/25 31 019,
e-mail: prodaja@ac-vrtac.si

Nagrade:

1. nagrada: polnitev klimatske naprave
 2. nagrada: premontaža in centriranje pnevmatik
 3. nagrada: polnjenje pnevmatik s plinom
- Tri nagrade prispeva Gorenjski glas.

Rešitve križanke (nagradno geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke, ter VAŠO DAVČNO ŠTEVILKO) pošljite na dopisnicah do srede, 15. junija 2005, na Gorenjski glas, Zoisova 1, 4001 Kranj, p.p. 124. Dopisnice lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Zoisovi 1.

AC Vrtač

- servis vozil,
- kleparske in ličarske storitve,
- meritve izpušnih plinov,
- premontaža pnevmatik,
- čiščenje vozil,
- prodaja vozil in rezervnih delov!

SESTAVIL: IVO KOVAČ	OMLETI PODOBNA JED	ZDRAVLO PROTI BOLEČNAM	STOT	GRŠKA CRKA	DIPLOMAT- SKI URADNIK	RENJI	PREBVALEC ITALIJE	POKOJNI GLASBENIK HENDRIX	OKROGLO DREVO Z BELIMI DIŠEČIMI LISTI	GORENJSKI GLAS	NAŠA PEŠNICA (MAJDA)	LIRSKO PEŠNIŠTVO	PRVI IN DRUGI VOKAL	IZRASTEK NA KOŽI	DEL FOTO- APARATA	VELIKA CRKA	OSEBNI ZAMEK	
SLIKA BREZ UMETNIŠKE VREDNOSTI	21						8			OBDELO- VALNO ORDIJE						24	12	
SREDSTVO ZA OMITVY- ČENJE		31				38			39	DANSKA IGRALKA (BRIGITTE) VRSTA PAJKA			40					
AVSTRLSKI DRAMATIK IN PUBLICIST (LED)						LJUBITELJ JAF. NABI- RALKA BISEROV				7		14	OL. MESTO GANE BLAZNIJAK					
NIZEK ZEMSKI GLAS				SKOĐELICA MAKED. MOSKO IME							SPRIČEVALO						POMOČ: AJAJA, IESI, LANA, NTMA	
ČUHRAJ GLUGORUJ	16			AMERIŠKA IGRALKA MOORE MESTO NA HRVAŠKEM	1	25		IRIDU REKA V ETIOPJI			AVSTRALSKI MEDVEDEK	29	2				OSREDNI DEL MESTA	
MESTO V ITALIJI				OTOK ČAROV- NICE KIRSE, DEKLICA IZ ČUDEŽNE DEŽELE							ALBIN FELC PREDMESTJE ŠVOJ JE LOKE			REKA V ROMUNJI NOČNA PTICA	15			
MESTO V KONGU						PREDUJEM POTOVALNI NACRT		13				ANICA ČERNEJ POVELAČEVA NJE LASTNE- GA NARODA				KRANJ AM. ZVEZNA DRŽAVA		
KISLO ZELJE				23	32			PRŠNA KOPEL IZDRAVNIK ZA BOLEZENSKE PROCESE		6			MESTO V ISTRI VELIK KUSČAR		20			
LUKA V IZRAELU	35			ITALIJA KOPČENJE ČESA			OCVRKNOVA POTKICA REKRUTA- CIJA						34			ZLAGANJE BESED V STAVKE	NAŠ EKONOMIST (MAKS)	
NAŠ POLITIK (JELKO)						41	36	PROVINCA V ŠPANLI STANE ROZMAN						JADRANSKI OTOK ŽELATINA IZ ALG				
GORENJSKI GLAS				IGRA S KARTAMI KĐOR ŽAGA							PRESVALKA IRANA							
25. IN 22. CRKA				REKA V ŠPANLI POLOŽAJI V JOGI		10		22		STARA LJUBLJANA	LEPOTNA RASTLINA GOGOLJEV JUNAK BULJABA				43	5		
GRENKI APERITIV				42			4	LETNI PRIDELKI		17		27					ANTON NANUT SEČ	
PIRAT								NAMAZ NEMŠKI PSEEC (WOLFGANG)					PISATELJ SELIGO DILAKASTA KOŽA KOZLIČKOV				30	
NEKO HRVAŠKI NOGOME- ŠAS (GORANI)	19						ČRK FR. SKLA- DATELJ (ANDREJ)	33									RIBONUKLE- INSKA KOSLINA BERLIJ	
JAPONSKI DROBJE						CVETKA TOTH VELIKAŠ, OGLJČNIK					DRŽAVA VAFRIKI		28		11		37	
GORENJSKI GLAS				POPUST UMETNO USILJE	26					YRHUNSKI SPORTNIK				PLAČILNO SREDSTVO				
SARAJEVO						ITAL KAMION ŽOGA ZUNAJ IGRIŠČA		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
KNAJPOVA KAVA			9				3	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
MEŠAKA SOLATA						18		23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
ČLO VEŠKI ORGAN								34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	

Izžrebanci nagradne križanke LES3
 1. nagrado: bon za nakup v vrednosti 10.000 sit prejme STANA TRUDEN, Deteljica 5, 4290 Tržič 2. nagrado: bon za nakup v vrednosti 7.000 sit prejme TJAŠA BIZOVIČAR, Frankovo nas. 134, 4220 Škofja Loka 3. nagrado: bon za nakup v vrednosti 5.000 sit prejme ANICA KURALT, Višnarjeva 4, 1215 Medvode. Tri nagrade Gorenjskega glasa pa prejmejo: RUDI OBRULEK, Sučeva 7, 4000 Kranj; BRANKA VRHUNEC ŽNIDARŠIČ, Topolje 6, 4227 Selca in MOJCA BELE, Hrušica 100, 4276 Hrušica.

Izžrebanci nagradne križanke Gorenjka Kranjska Gora
 1. nagrado: masažo z medom ali vročo čokolado prejme KRISTINA BAŠELJ, Na Kresu 8, 4228 Železniki 2. nagrado: masažo celega telesa prejme ALEN SELAN, Podlubnik 162, 4220 Škofja Loka 3. nagrado: 2 x celodnevno kopanje v Aqua Larixu prejme JOŽEF ŠILAR, Benedikova 28, 4000 Kranj Tri nagrade Gorenjskega glasa pa prejmejo BARBKA MEGLIČ, Hladnikova 1A, 4294 Križe; MARINKA KENDA, Krakovo 35, 4202 Naklo in META MEZEK, Frankovo nas. 147, 4220 Škofja Loka.

Rešitev nagradne križanke AVTOHIŠA VRTAČ
 Pravilno geslo nagradne križanke se glasi: NEKATERI POTREBUJEJO VEČ PROSTORA GOLF +. Med prispelimi rešitvami so bili izžrebani: 1. nagrado: enodnevno uporabo novega VW Golfa + prejme Darka Grošelj, Lipce 30, 4273 Blejska Dobrava 2. nagrado: enodnevno uporabo Škode Octavia prejme Valentin Jakelj, Moste 3/a, 4247 Žirovnica 3. nagrado: paket obvezne opreme prejme Irma Burnik, Hobovše 8, 4225 Sovodenj. Nagrade Gorenjskega glasa pa prejmejo: Andrej Eržen, Pod gozdom 6, 4201 Zg. Besnica; Mojca Marija Zadnikar, Predoslje 108, 4000 Kranj; Ivica Premrov, Zg. Bitnje 274, 4209 Žabnica

Nagrajencem čestitamol! Vsem nagrajencem čestitamol! Nagrajencem iskreno čestitamol!

DRUŽABNA KRONIKA

MANEKEN JE IZ VESOLJA

Praznovala je Modna agencija Bronz, dobili smo novi fotomodel leta Bernarde Marovt 2005 in med finalisti za lepoticu in lepota podeželja najdemo celo gorenjsko zastopstvo.

Alenka Brun

Manekeni, manekenke in fotomodeli predstavljajo poseben svet v življenju ljudi. Zemlja jih priznava kot bitja s posebno lepoto, namenjeno do ločenemu trenutku. Oproščeno jim je neznanje, skrb za telo in lepoto pa jim predstavlja prvo in edino prioriteto. Nekateri se kasneje izkažejo za uspešne, podjetne, ustanovijo modne agencije, posredujejo znanje mlajšim in ustvarjajo imena slovenskih, celo tujih modnih stez. Drugi se podjetnosti poskušajo priučiti, pa potem pristanejo pri raznih reklamah, propagiranju kozmetičnih izdelkov. Tretji vidijo

svetovne steze, delajo za svetovne modne hiše, kjer velikokrat kokain in šampanjec postane njihov najboljši prijatelj. Četrti te posebne rase, pa se pač bogato poročijo.

Bronz - modna agencija Slovenije je minuli teden praznovala obletnico. **Suzi Ivanovič** pravi, da se sicer dnevno vozi z Gorenjskega v Ljubljano, vendar delo z modeli in v dobrem kolektivu odtehta. Agencija ima v svojih vodah precej modelov, ki so ji v velikoponos in krasijo naslovnice številnih revij. V državah, kot je Nemčija, imajo prednost suhljate, pegaste in svetlopolte ženske, Suzi pa nam je razložila, da se pri nas povečuje povpraševanje po igrivem,

polnejšem videzu deklet in žensk.

Konec maja je v hotelu Domina Grand Media kot najuspešnejša slovenska manekenka **Bernarda Marovt** skupaj z lastnikom ene največjih svetovno znanih modnih agencij iz Milana, **Riccardom Gayem**, izbrala novi fotomodel **Bernarde Marovt leta 2005**. Na lanski izbor se je prijavilo 172 deklet iz Slovenije, na letošnjega pa že 207 deklet iz Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije in Latvije. Tokrat so se vrata v elitni svet mode in svetovnih modnih agencij odprla 18-letni **Moniki Mešič** iz okolice Celja. Ob Monikini zmagi je **Bernarda** povedala, da so se ji 'odprla vrata v svet

mode, kjer jo čaka veliko dela, ker se bo od nje zahtevalo veliko potrpljenja in žrtvovanja.' **Riccardo Gay** je še dodal, da je bila odločitev izjemno težka, saj je bilo vseh dvanajst finalist lepih na svoj način.

Tudi letos Slovenci izbiramo lepoticu slovenskega podeželja in prvič še fanta slovenskega podeželja za leto 2006. Predizbori so mimo in v oktobrski finalni izbor se je uvrstilo dvanajst deklet ter fantov. Med njimi najdemo celo **Barbaro** in **Luka** z Gorenjskega. Če **Barbari** uspe, naprimer, in postane lepota podeželja bo dobila v letno uporabo 'en hud model' traktorja, pa še kako malenkost za zraven.

Družinska - Bronzovci: Tjaša Kūpljen (manekenka in model managerka), Joseph Rain (Anglež s slovenskim poreklom ter lastnik agencije), Suzi Ivanovič (slovenska vodja agencije) in Dejan Nikolič (njegova naloga so bookingi in fotografije).

/ Foto: Tina Dokl

Jan Plestenjak je včasih hodil z **Martino Kajfež**, s katero je agencija Bronz tudi delala. Tokrat Jan v družbi lepega fanta (bojda sliši na ime Franci), o katerem naj bi se šušljalo, da bo iz trgovskih vrst prestopil v plesno-eroticne vrste in postal del Total Knockouta. / Foto: Tina Dokl

Pri manekenih in manekenkah frizerji niso nikoli daleč. (Stevo s soprogo) / Foto: Tina Dokl

Nov avto? (Rajko Hrvatič, Joseph Rain ter dami v visokih petkah **Tamara Hrovat** in **Karin Ziherl**). / Foto: Tina Dokl

Bernarda Marovt, zmagovalni fotomodel **Monika Mešič** ter **Riccardo Gay**. / Foto: Tina Dokl

Na izboru fotomodela **Bernarde Marovt** je nastopila tudi orientalska plesalka **Mirjam Mihelčič** - Korez. / Foto: Tina Dokl

VRTIMO GLOBUS

Jessica ustvarjena za seks

Jessica Simpson odločna zanika govorice, da je njen zakon z **Nickom Lacheyem** na preizkušnji. Mladoporočenca iz MTV-jevega resničnostnega šova razmišljata o tem, da bi po dveh letih in pol zakona obnovila poročne zaobljube, tokrat brez prisotnosti kamer. Ameriška pevka trdi, da je v postelji z možem neprekosljiva in da rada odkriva skrivnosti svojega telesa, ki je ustvarjeno za greh.

Paris in Paris zaročena

Paris Hilton se je zaročila z grškim ladjarjem **Parisom Latsisom**, ki velja za enega najbogatejših moških na svetu. Dedinja hotelske verige **Hilton** pravi, da je do ušes zaljubljena in presrečna, da je našla tako zvesto in pošteno sorodno dušo, s katero bo preživela preostanek življenja. Premožni **Grk** je najbolj navdušen nad lepoto svoje izbranke in dodaja, da je najsrečnejši moški na svetu. Datuma poroke še nista določila.

Na smrt prestrašena Salma

Salma Hayek je bila med nedavnim polemom prepričana, da bo letalo strmoglavilo, zato je v smrtnem strahu poklicala kolegico **Penelope Cruz** in ji začela narekovati oporoko. Španska igralka se je **Salmi** sprva smejala, nakar je ugotovila, da misli resno. Ker je bil seznam kar dolg, si je poslednje želje prestrašene mehiške igralka zapisala in ji obljubila, da bo izpolnila vse, kar ji je naročila.

Kanadčanka postala nova Miss Universe

Natalie Glebova, 23-letna Kanadčanka, je bila v tajskem Bangkoku izbrana za **Miss Universe 2005**. Nasmejana lepota ruskega rodu je po razglasitvi povedala, da se je vse odvijalo tako hitro, da zmage še ni dojela. Zahvalila se je svojim staršem in novi domovini Kanadi, kamor se je preselila pred 11 leti. Pred emigracijo ni imela ničesar, zdaj pa živi srečno in polno življenje, zato želi biti zgled vsem migrantom po svetu.

Marisa Žemva je dijakinja jeseniške Gimnazije. Pozimi smuča, poleti pa dela kot hostesa. Dobila je že ponudbo za poziranje kot fotomodel, za sodelovanje na modnih stezah in lepotnih tekmovanjih pa se še ni odločila, ker daje prednost šoli. Ob vikendih jo boste v družbi prijateljc srečali na Bledu. / Foto: Janes Pigan